

B 7/2020 rd

Verksamhetsberättelse för Folkpensionsanstaltens fullmäktige 2019

Helsingfors 2020

Förläggare: FPA, Helsingfors

Omslagsbild: FPA

ISSN 0355-4996

Tryckeri: PunaMusta Oy, Helsingfors, 2020

FOLKPENSIONSANSALTENS FULLMÄKTIGE

Till riksdagen

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2019.

Helsingfors den 19 maj 2020

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Riikka Slunga-Poutsalo

ordförande

Leena Uikkanen

sekreterare

Innehåll

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret	3
Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2019	3
Centrala frågor som fullmäktige behandlade 2019	4
FPA år 2019	4
Kundservice	5
Kundupplevelse.....	9
Servicenätet	10
Genomströmningstider för ansökningar	11
Inkomstregistret	12
FPA:s upphandlingsfunktion	13
Tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning	14
Taxiresor som ersätts av FPA	15
Utveckling av FPA:s upphandling	16
Grundläggande utkomststöd	18
Riskhantering	20
Valet av FPA:s generaldirektör	21
Revisorer	21
Bokslut och ansvarsfrihet	22
Bilaga 1. Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare	24
Bilaga 2. Revisionsberättelse	26
Bilaga 3: Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2019	29
Bilaga 4: Fpa:s ansvarsrapport 2019	141
Bilaga 5: FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet	155

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret

FPA:s fullmäktigeledamöter 1.1–17.6.2019 var Outi Alanko-Kahiluoto, Ritva Elomaa, Hannakaisa Heikkinen, Niilo Keränen (vice ordförande), Anneli Kiljunen, Jaana Laitinen-Pesola, Anne Louhelainen, Leena Meri, Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa (ordförande), Eero Suutari och Martti Talja.

Till fullmäktiges arbetsutskott hörde t.o.m. 17.6.2019 ordförande Sari Sarkomaa och vice ordförande Niilo Keränen samt ledamöterna Outi Alanko-Kahiluoto, Ritva Elomaa, Anneli Kiljunen och Anne Louhelainen.

Efter riksdagsvalet som förrättades i april valde riksdagen sina nya fullmäktigeledamöter och deras ersättare den 18 juni 2019. Följande riksdagsledamöter valdes: Ritva Elomaa, Tarja Filatov, Bella Forsgrén, Antti Häkkänen, Anna Kontula, Markus Lohi, Hanna-Leena Mattila, Mika Niikko, Ilmari Nurminen, Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa och Riikka Slunga-Poutsalo.

På sitt konstituerande möte den 23 augusti 2019 valde fullmäktigeledamöterna Riikka Slunga-Poutsalo till ordförande och Ilmari Nurminen till vice ordförande.

Fullmäktiges nya arbetsutskott tillsattes vid plenum den 23 augusti 2019. Till arbetsutskottet hörde ordförande Riikka Slunga-Poutsalo och vice ordförande Ilmari Nurminen samt fullmäktigeledamöterna Bella Forsgrén, Anna Kontula, Markus Lohi och Sari Sarkomaa.

Sekreterare för fullmäktige var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2019

Fullmäktige sammanträdde 9 gånger och fullmäktiges arbetsutskott 13 gånger under 2019. Arbetsutskottet höll också ett e-postmöte.

Vid varje plenum behandlas de ärenden som fullmäktige har begärt att ska tas upp och generaldirektören presenterar en heltäckande översikt av verksamheten vid FPA. I samband med detta behandlas normalt bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, nyckeltal som beskriver arbetsgemenskapen och personalen samt aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plenumen och redogör vid behov för de ärenden som rör deras ansvarsområden.

Generaldirektören och direktörerna deltar i allmänhet även i arbetsutskottets möten. Arbetsutskottet har i uppgift att bereda ärenden som ska behandlas på fullmäktiges plenum.

Övervakningsrevisorn presenterar en rapport för fullmäktige en gång i kvartalet. För fullmäktige presenteras dessutom resultaten av FPA-barometerundersökningen och de viktigaste resultaten av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

Centrala frågor som fullmäktige behandlade 2019

På sina sammanträden får fullmäktige begärda redogörelser och generaldirektörens aktuella översikt. Utöver CGR-revisorns kvartalsöversikter har fullmäktige under 2019 behandlat bland annat följande frågor:

- måluppfyllelsen för genomströmningstiderna i fråga om förmåner
- volymerna i FPA:s servicekanaler
- inkomstregistret
- FPA:s upphandlingar
- den externa bedömningen av upphandlingen av FPA:s terapitjänster
- utredningen om reformen av FPA:s upphandlingar
- FPA:s reklam
- projektet för utvecklande av ledningssystemet för FPA:s styrelse
- det grundläggande utkomststödet och kommunsamarbetet
- återkravet av utkomststöd
- det nya servicekonceptet vid serviceställena
- upphandlingen av tolktjänster för personer med funktionsnedsättning
- riskhanteringen
- FPA:s förfarande med direktersättning av taxiresor och marknadsdomstolens beslut
- FPA:s verksamhetskostnader
- statistiken över sökande av ändring och återkrav
- lönerna och övriga förmåner som betalas till FPA:s generaldirektör och direktörer
- förslaget till republikens president om utnämning av FPA:s generaldirektör
- fastställandet av FPA:s styrelsemedlemmar och deras arvoden för 2020–2022.

Ordföranden för FPA:s styrelse Terttu Savolainen redogjorde vid plenum i mars för de viktigaste frågorna som styrelsen behandlat.

FPA:s aktuella översikter skickades varje vecka per e-post till fullmäktige under riksdagens sessionsperiod.

En introduktion för de nya fullmäktigeledamöterna ordnades den 8 november 2019.

Föredragningslistorna för och protokollen över fullmäktiges plenum publiceras på FPA:s webbplats.

FPA år 2019

År 2019 uppgick förmånsutgifterna för den sociala trygghet som handhas av FPA till totalt 14,9 miljarder euro. Jämfört med 2018 ökade utgifterna med 0,1 procent. Utgifterna för pensionsförsäkringsförmånerna minskade med 0,7 procent. Utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna ökade med 3,8 procent. Utgifterna för de förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet minskade med 1,9 procent.

Verksamhetskostnaderna var 518 miljoner euro, vilket utgör 3 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Intäkterna från förmånsfonderna utgjorde 15,3 miljarder euro, vilket var 0,6 procent mer än föregående år. Av intäkterna var statens andel 77 procent, sjukförsäkringsavgifternas andel 16 procent och kommunernas 5 procent.

Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var uppskattningsvis 6,2 procent. Den största förmånen sett till antalet mottagare var sjukvårdsersättningarna, som 2019 betalades till totalt 3 762 919 personer. Vid slutet av 2019 fick 618 421 personer pensionsförmåner och 109 476 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 044 249 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA beviljades 282 228 personer under 2019.

År 2019 slutade antalet anställda vid FPA att öka och var vid utgången av året 7 651, vilket var 81 färre än föregående år. Sett i årsverken ökade emellertid FPA:s arbetsinsats och var 7 422 årsverken 2019. Organisationsförändringarna inverkar på personalens placering i resultatenheter. Andelen visstidsanställda minskade och var 9 procent i slutet av året. Antalet deltidsanställda låg på samma nivå som tidigare.

Under året tillträdde 548 nya ordinarie tjänstemän och anställningsomsättningen var 7,8 procent. Bland den ordinarie personalen var avgångsomsättningen 5,3 procent och 373 personer. Antalet tjänstemän som avgick med pension var 159, av vilka 16 avgick med sjukpension. Genomsnittsåldern bland dem som avgick med pension var 63,8 år.

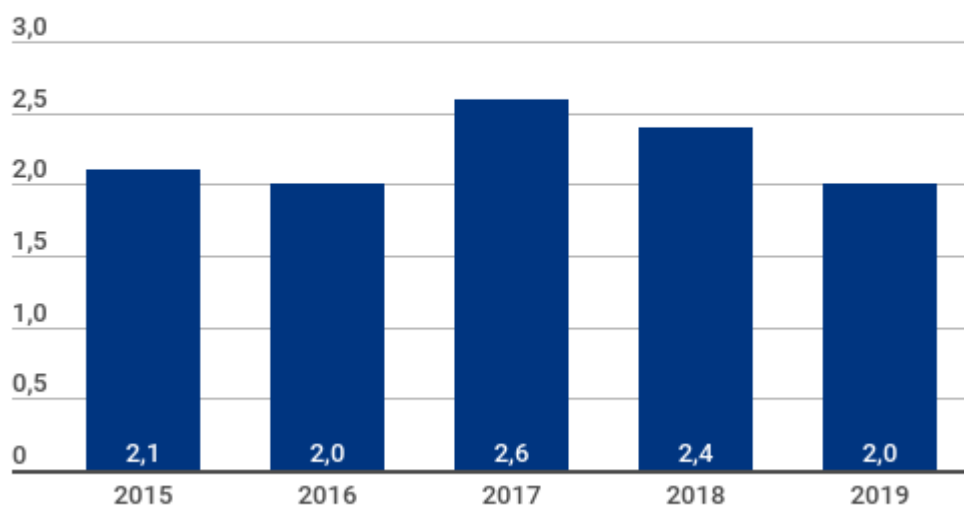
Hela personalens genomsnittsålder och genomsnittliga tjänstgöringstid ökade något. Vid utgången av året var genomsnittsåldern 43,6. Andelen män minskade något och var 17,8 procent vid utgången av året.

De FPA-anställda ansåg att de hade en fungerande arbetsgemenskap och att FPA var en bra arbetsplats. Flera nyckeltal för arbetshälsa ligger på en hög nivå. Största delen av tjänstemännen tycker att deras arbete är intressant, utmanande, motiverande och inspirerande. Enligt en personalenkät är 81 procent av personalen ganska eller mycket nöjda med sitt arbete. Av personalen ansåg 88 procent att det är möjligt att kombinera arbetet med privatlivet. Enligt enkäten upplever de FPA-anställda i större utsträckning än tidigare att det går att påverka det egna arbetet. Resultaten av enkäten visar att framtida utvecklingsobjekt inom personalresurserna är att åtgärda arbetsbelastningen och effektivisera arbetsmiljöledningen. FPA får som arbetsgivare betyget 8+.

Kundservice

År 2019 minskade antalet kundbesök i synnerhet vid serviceställena jämfört med året innan. I början av året var både serviceställena och telefontjänsten hårt belastade och i telefontjänsten fortgick detta hela året. Det var i synnerhet förfrågningar om handläggningstiderna för ansökningarna om utkomststöd som belastade telefontjänsten.

Byråbesök, miljoner

Antalet kundbesök vid FPA:s serviceställen minskade 2019 jämfört med året innan. Efterfrågan sjönk från 2,4 miljoner (år 2018) till 2,0 miljoner besök. År 2019 skötte 7,3 procent av kunderna vid serviceställena sina ärenden med tidsbokning, då motsvarande siffra ett år tidigare var 4,8 procent.

Januari var den livligaste månaden med 200 000 besök. Därefter jämnade antalet besök ut sig till knappt 170 000 kundbesök i månaden. I november och december gjordes under 150 000 kundbesök per månad vid FPA:s serviceställen.

Vid flera serviceställen introducerades 2019 ett nytt servicekoncept som har utvecklats utgående från kundernas önskemål. Servicekonceptet introducerades vid flera stora serviceställen runt om i landet och vid alla serviceställen i huvudstadsregionen. Det grundläggande utkomststödet förde med sig nya kunder och nya slags behov, vilket ledde till överbelastning vid FPA:s serviceställen. Detta gav upphov till idén om ett koncept där alla kunder tas emot genast vid dörren när de kommer till servicestället och där kunderna styrs till den tjänst som passar dem bäst. Det behövs inga könummer, utan man diskuterar genast med kunden. Kunden får hjälp med att själv ansöka om förmåner via nätet eller vid behov bokas en tid för kunden för noggrannare utredningar.

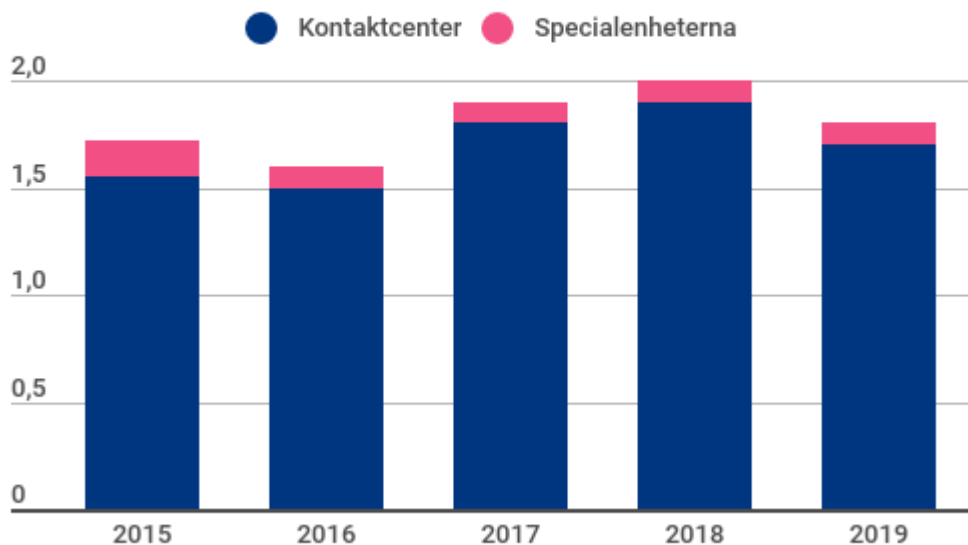
I det nya servicekonceptet kan man bland annat undvika köande och kunderna får sina ärenden skötta både snabbare och bättre. Kunderna har upplevt att ändringen i servicesättet är positiv och att de får service snabbare än tidigare. Det nya servicekonceptet presenterades för fullmäktige vid plenum i oktober. En del av fullmäktigeledamöterna besökte servicestället i Tammerfors eller Kampen för att bekanta sig med det nya servicekonceptet.

Under 2019 ersattes 14 serviceställen med andra tjänster utifrån de kriterier som FPA:s styrelse uppställde i december 2017. Som ersättande tjänster har det inrättats servicepunkter i

kommunerna, FPA:s distansserviceställen vid servicepunkterna och Närtorgen samt FPA:s pop up-serviceställen i samband med t.ex. socialväsendet. Kunden har också alltid möjlighet att boka en telefontid. I slutet av året var antalet serviceställen 146. Dessutom gav FPA service vid 147 servicepunkter vid utgången av året. Antalet kundbesök vid servicepunkterna sjönk något från nivån 2018 och var 99 400 år 2019.

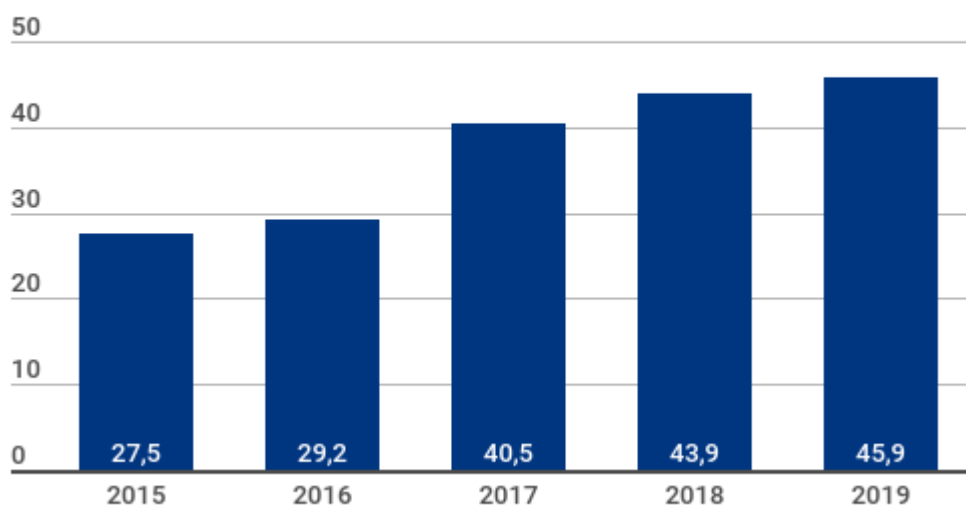
Besvarade samtal (inkl. återuppringning), miljoner

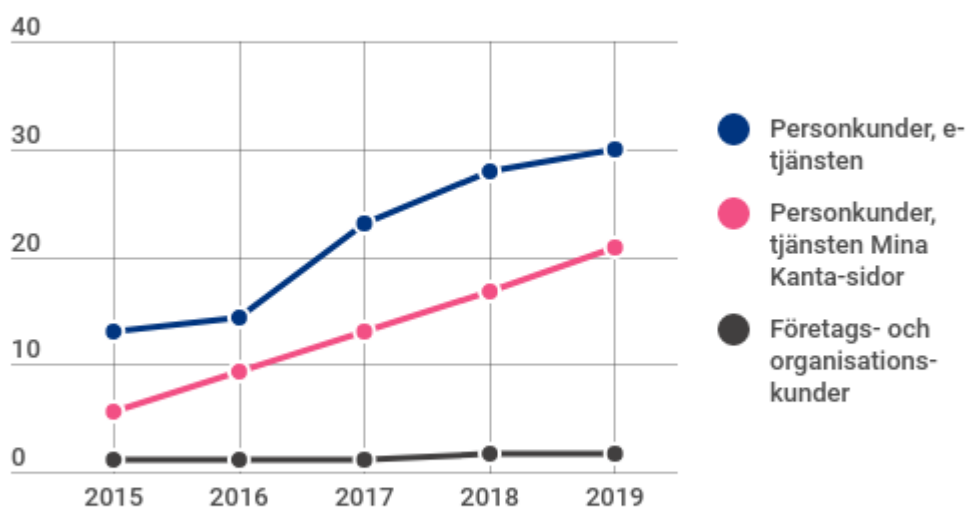
Antalet inkomna samtal till FPA minskade något från 3,9 miljoner året innan till 3,7 miljoner. I februari kom det flest samtal, över 400 000. Antalet besvarade samtal sjönk från 2,0 miljoner till 1,9 miljoner (i siffran ingår både samtal som besvarats av kontaktcentret och av specialenheterna, inklusive återuppringningar). Den genomsnittliga kötiden till telefontjänsten var cirka 8 minuter. Telefontjänsten belastades i synnerhet av fördröjningar i handläggningen av ansökningar om utkomststöd.

Besökarantalet på den öppna webbtjänsten fpa.fi fortsatte att öka under 2019. FPA:s webbplats besöktes sammanlagt nästan 46 miljoner gånger under året (det totala antalet sessioner), då motsvarande siffra för 2018 var cirka 44 miljoner besök. På webbplatsen fpa.fi för privatpersoner hade sidorna barnfamiljer, studerande och sjuk flest besökare. Antalet besökare på sidan för utkomststöd på webbplatsen fpa.fi var relativt lågt jämfört med antalet ansökningar och kontakter.

Antal besökare på webbplatsen fpa.fi, miljoner

Besök på webben*, miljoner

*Antalet inloggningar med identifiering i webbtjänsterna.

Sådana webbesök där privatpersoner identifierade sig i FPA:s e-tjänst ökade från cirka 46 miljoner 2018 till sammanlagt över 52 miljoner. Merparten av dessa besök, cirka 30 miljoner, handlade om att privatpersoner skötte ärenden direkt i FPA:s e-tjänst. Förutom nämnda besök gjorde privatpersoner cirka 21 miljoner besök via Mina Kanta-sidorna och företags- och organisationskunder cirka 1,7 miljoner besök.

Av alla över 15 miljoner ansökningar som inkom till FPA 2019 gjordes 72,4 procent via nätet, 27,5 procent på papper och 0,8 procent muntligen. År 2018 var andelen nätansökningar cirka 69 procent av alla ansökningar. Antalet ansökningar om utkomststöd som lämnats in via nätet fortsatte att öka från 68,7 procent till 74,5 procent.

Kundupplevelse

I mars 2019 genomfördes den sista enkäten om kundnöjdhetsindexet. Cirka 500 av FPA:s kunder besvarade enkäten. Kunderna hade utträttat ärenden vid FPA på olika sätt. Bland privatpersonerna var kundnöjdhetsindexet på skalan 0–10 för hela året 7,1, vilket var något sämre än indexet i enkäten vid samma tidpunkt 2018. Resultaten motsvarade dem i den föregående enkäten; kunderna var ganska nöjda med FPA:s förmåga att tillgodose deras behov av service och med FPA:s tjänster överlag. Det sämsta betyget gav kunderna på frågan om hur enkelt och bekvämt det är att sköta ärenden med FPA samt om hur tillräcklig och tydlig informationen är om de förmåner och tjänster som kunderna har rätt till.

Med hjälp av mobilenkäter utreddes kundernas erfarenheter av FPA:s kundservice som helhet. Undersökningen gick till så att kundnöjdhetsenkäter skickades via sms till kunderna omedelbart efter att de hade utträttat sitt ärende hos FPA. Med hjälp av enkäterna kartlades bland annat hur kundens ärende hade skötts och hur nöjd kunden var med servicen. Under året genomfördes mobilenkäter vid fyra tidpunkter bland kunder som hade utträttat ärenden vid FPA:s serviceställen eller i telefontjänsten. Kunderna vid serviceställena lämnade sammanlagt nästan 8 200 svar under året. De gav FPA:s service betyget 8,8 i snitt på skalan 0–10 (medeltalet av alla enkättrundor under året). De nästan 7 300 kunder som varit i kontakt med telefontjänsten gav ett något sämre betyg på servicen: medeltalet var 8,5. Betyget för kundbetjäningen vid serviceställena var detsamma som 2018, men betyget för telefontjänsten steg med 0,1 enheter. I de fritt formulerade svaren kritiserade kunderna mest tillgängligheten, särskilt i fråga om telefontjänsten.

År 2019 mättes också kundnöjdheten med FPA:s e-tjänster överlag samt med webbplatsen fpa.fi. Enkäterna genomfördes samtidigt som mobilenkäterna. Enkäterna om e-tjänsterna genomfördes vid alla fyra tidpunkter och enkäterna om webbplatsen fpa.fi vid tre tidpunkter. Enkäterna om e-tjänsterna besvarades av totalt 22 500 personer och tjänsterna fick medeltalet 6,7. Enkäterna om webbplatsen fpa.fi fick 2 400 svar och medeltalet 6,4.

Vid serviceställena mättes också servicens utfall med hjälp av HappyOrNot-mätare. Det fanns en mätare vid varje kundserviceenhet och mätarna flyttades med jämna mellanrum till olika serviceställen. Det gavs 41 000 svar under året och Happy-indexet var 83.

Kundjuryer är ett sätt att få information om kundernas åsikter och behov. De gör det möjligt för kunderna att medverka aktivt i utvecklingen av tjänsterna. FPA ordnar kundjuryer för privatpersoner, arbetsgivarkunder och för sina samarbetspartner. Dessutom ordnas så kallade expertjuryer för intressentgrupper, samarbetspartner och FPA:s tjänstemän. I kundjuryerna ingår alltid växelverkan och diskussion. Kundjuryer ordnas i anslutning till teman som fastställs varje år.

För sina personkunder ordnade FPA 2019 kundjuryer för inflyttade i Finland. För unga ordnades två digitala juryer och en digital jury i form av ett spel. För arbetsgivarna ordnades en kundjury om inkomstregister- och dagpenningssärenden samt en kundjury särskilt för ensamföretagare och jordbruksföretagare. För samarbetspartner ordnades en kundjury om digitalt stöd för invandrare samt två juryer för samarbetspartner som tillhandahåller tjänster för unga.

Servicenätet

Vid årets slut ingick 146 serviceställen i FPA:s servicenät. Servicenätet ersattes delvis av och kompletterades med de servicepunkter som grundats gemensamt av myndigheterna och som säkerställer att allmänheten har tillgång till tjänster på skäligt avstånd. Vid servicepunkterna får kunderna handledning i användningen av FPA:s tjänster samt allmän rådgivning. Kunderna kan också lämna in sina förmånsansökningar där. I slutet av året fanns det totalt 147 servicepunkter som ingått avtal med FPA. Vid 67 servicepunkter erbjöds distansservice genom vilken kunderna kunde få betjäning av FPA:s servicerådgivare via videoförbindelse. Dessutom finns det cirka 30 distansserviceställen bland annat i anslutning till Navigatorerna för unga och Närtorgen för äldre.

I Norra Finland erbjuds distansserviceförbindelse också via 20 Virtu-serviceställen. Ett Virtu-serviceställe är ett ställe som tillhandahåller e-tjänster för kommuninvånare och där kommuninvånarna kan använda bildtelefon-tjänster och andra internet-tjänster. Virtu.fi är en portal som tillhandahåller social- och hälsotjänster via nätet för att främja kundens välbefinnande. Tjänsterna kan produceras av den egna kommunen, staten, organisationer eller privata företag. Tjänsteportalen administreras av Norra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området.

Som komplement till servicenätet grundades pop up-serviceställen, ofta i samarbete med kommunernas socialväsande. Dessa pop up-serviceställen besöktes under 2019 sammanlagt 12 500 gånger. Kundupplevelserna och responsen om pop up-serviceställena har varit utmärkta.

Under 2019 ökade FPA sin kundservice på nätet. Vid sidan av forumet Fråga FPA öppnades en tjänst på Instagram och de rådgivningstjänster som tillhandahålls via chatroboten utökades. År 2019 hade forumet Fråga FPA på webbplatsen fpa.fi sammanlagt 1,3 miljoner besökare och det ställdes 29 000 nya frågor. Utvecklingen av digitala servicekanaler har skapat möjligheter att förbättra den personliga kundservicen eftersom man har kunnat flytta rutinärenden till nät-tjänsterna.

FPA:s servicenät täcker hela Finland

Serviceställen 146 st.
Öppet varje dag 31 st.
Öppet 1–4 dagar i veckan 115 st.

Telefonservice
vardagar kl. 9–16

E-tjänst 24/7 www.fpa.fi/etjanst

Service i samarbete
med andra myndigheter
Servicepunkter 147 st.
International House Helsinki 1 st.

Distansservice
Via serviceställen i 67 kommuner får
kunder kontakt med FPA:s kundrådgivare
via videoförbindelse.

Servicenätet 31.12.2019

- Serviceställe
- Servicepunkt
- Kontaktcenter
- International House Helsinki

Fpa

FPA:s e-tjänster i siffror 2019

Kela

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har på sina sammanträden fått en utredning om de genomsnittliga genomströmningstiderna för olika förmånsansökningar hos FPA. FPA för aktuell statistik, varav framgår genomströmningstiderna för varje försäkringsdistrikt och för hela landet. Genomströmningstiderna följs upp för att säkerställa att processerna för handläggning av förmånerna fungerar. Genomströmningstiderna används också som ett verktyg för arbetsledningen. Ansökningar kan

vid behov flyttas elektroniskt mellan försäkringsdistrikt och på så sätt kan variationen i genomströmningstiderna balanseras mellan försäkringsdistrikten.

För de ansökningar som inkommer till FPA finns målsatta genomströmningstider, dvs. den målsatta tiden inom vilken ansökningarna i genomsnitt bör avgöras. Målen har satts upp specifikt för varje förmån. De målsatta genomströmningstiderna för det grundläggande utkomststödet, det allmänna bostadsbidraget och utkomstskyddet för arbetslösa är lagstadgade. För övriga förmåner har FPA själv ställt målen eller så grundar de sig på avtal med serviceproducenterna. Genomsnittet för genomströmningstiderna för besluten om förmånsansökningarna beräknas utifrån kalenderdagar med undantag för det grundläggande utkomststödet som beräknas utifrån vardagar. I genomströmningstiderna ingår också den tid som det tar att komplettera bristfälliga ansökningar och göra tilläggsutredningar för alla förmåner utom det grundläggande utkomststödet. Genomsnittet för genomströmningstiderna för det grundläggande utkomststödet beräknas för de ansökningar som innehåller alla uppgifter som är nödvändiga för beslutet, dvs. beslutsklara ansökningar. Genomströmningstiden för beslutsklara ansökningar är i allmänhet kortare än den målsatta tiden och på motsvarande sätt är genomströmningstiden för ansökningar som kräver komplettering längre än den målsatta tiden.

Måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar genomsnittet för genomströmningstiderna, andelen beslut som överskridit den målsatta tiden samt genomströmningstidernas fördelning. Vid FPA uppnåddes målen för genomströmningstiderna bra under 2019.

Inkomstregistret

Den 1 januari 2019 infördes ett nationellt inkomstregister till vilket man ska anmäla uppgifter om lön och förvärvsinkomster. Inkomstregistret innehåller omfattande löneuppgifter på individnivå. Uppgifterna meddelas i realtid, per betalning och i enlighet med gemensamt godkända etablerade standarder. Från och med 2021 anmäls också pensions- och förmånsuppgifter till inkomstregistret.

Registret är ett datalager i realtid till vilket uppgifter anmäls per betalning. Inkomstregistret minskar arbetsgivarnas administrativa börda genom att anmälnings- och rapporteringsskyldigheterna i samband med löneutbetalning förenklas. Arbetsgivarna har också getts möjlighet att ansöka om FPA:s förmåner via inkomstregistret.

I lagen om inkomstdatasystemet definieras vilken information varje användare får se eller använda. Med hjälp av en helhetsbild av inkomsttagarens löneuppgifter i realtid kan de som använder uppgifterna utveckla sina egna processer så att de blir mer kundorienterade än tidigare.

Vid FPA gör användningen av uppgifterna i inkomstregistret det möjligt att förbättra kundupplevelsen så att kunden – eller en arbetsgivare som sköter kundens ärenden – inte behöver skicka bilagor med inkomstuppgifter för ett beslut om en förmånsansökan. I stället har FPA genast tillgång till uppgifterna. Det här gör det möjligt att effektivisera ärende- och förmånsprocesserna samt stödprocesserna för förmåner. Tillgång till inkomstuppgifterna i digital form förbättrar kvaliteten på servicen och möjliggör effektivare verkställande av förmåner genom att öka både den manuella och den automatiserade handläggningen.

Det synligaste resultatet av att inkomstregistret har tagits i bruk är antalet skannade dokument för inkomstutredning som 2019 minskade med 32 procent jämfört med 2018. År 2019 var de största förmånerna för vilka uppgifterna används det allmänna bostadsbidraget, utkomstskyddet för arbetslösa och det grundläggande utkomststödet. Under 2019 föreföll inkomstregistret inte ha inverkat på genomströmningstiderna för förmånerna.

Förutom att använda uppgifterna för eget bruk anmäler FPA också uppgifter sedan den 1 januari 2019. FPA anmäler dagligen det stöd som utbetalats till serviceproducenterna för privat vård och för rehabilitering i form av löneuppgifter till inkomstregistret.

Eftersom det är fråga om ett ur både samhällets och FPA:s synvinkel betydande projekt, presenterades det för fullmäktige i samband med generaldirektörens översikt vid plenum i februari.

FPA:s upphandlingsfunktion

FPA:s upphandlingar har under de senaste åren varit föremål för kritik och upphandlingsändringen har regelbundet varit på agendan på fullmäktigemötena. Vid plenum i februari fick fullmäktige ett förslag till FPA:s upphandlingsprocess.

FPA är en offentlig köpare och en så kallad upphandlingsenhet, som i sin upphandling ska följa lagstiftningen om upphandling. Enhetens mål är att effektivisera användningen av offentliga medel och främja högklassiga, innovativa och hållbara upphandlingar. Målet är också att säkerställa företags och övriga organisationers jämlika möjligheter att erbjuda varor, tjänster och byggnadsentreprenader vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

Upphandlingen ska genomföras i form av ändamålsenliga helheter. Upphandlingsenheten ska ordna sin upphandling så att den kan genomföras på ett så ekonomiskt, högkvalitativt och systematiskt sätt som möjligt. Befintliga konkurrensförhållanden ska utnyttjas och miljöaspekter och sociala aspekter beaktas. Upphandlingsenheten ska behandla deltagare i upphandlingsförfaranden på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara öppet och med beaktande av proportionalitetskraven.

FPA:s upphandlingsstrategi fastställer de principer enligt vilka upphandlingen styrs och utvecklas. I strategin beaktas också de ändringar som sker i omvärlden.

FPA:s beslut om upphandling styrs av styrelsens beslut om befogenheter i administrativa ärenden. I beslutet om befogenheter fastställs vem som är behörig att fatta de beslut och ingå de avtal som behövs vid upphandling av varor och tjänster eller beställning av entreprenader. Befogenheterna kan också delegeras.

Vid FPA är upphandlingskompetensen koncentrerad till upphandlingsservicegruppen inom resultatenheten för gemensamma tjänster. I gruppen arbetade 2019 sammanlagt 15 sakkunniga inom offentlig upphandling. Upphandlingsservicen ansvarar centraliserat för konkurrensutställningen av all upphandling inom FPA. Beställaren lämnar uppdraget och definierar sålunda innehållet i upphandlingen. Dessutom ansvarar upphandlingsservicegruppen för allmän handledning och rådgivning i samband med upphandlingar.

Inom FPA:s upphandling innebär modellen med koncentrerad upphandling att konkurrensutsättningen av upphandlingar har koncentrerats till upphandlingsservicegruppen och beställningen av produkter och tjänster har decentraliserats till hela FPA:s organisation.

År 2019 fattade upphandlingsservicegruppen 170 upphandlingsbeslut. För FPA:s upphandlingsservicegrupp var förra verksamhetsåret starkt fokuserat på utvecklingen av den egna verksamheten. Upphandlingsservicegruppen tillsatte en egen arbetsgrupp för att fundera på upphandlingarnas ansvarsfullhet och beskrev sitt arbete i rapporten "Vastuullisuuden eri näkökulmien huomioiminen Kelan kilpailutuksissa". Upphandlingsservicegruppen beredde och omformulerade processen för samarbetet mellan upphandlingsservicegruppen och beställarna. Representanterna för FPA:s upphandlingsfunktion utsågs till programmet vid kompetenscentret KEINO (även kallat KEINO-akademin) som främjar hållbar och innovativ offentlig upphandling. Inom programmet utvecklas upphandlingarnas effekt. Fyra personer från FPA deltar i programmet.

Tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning

FPA ordnar tolktjänster för personer med hörselskada, personer med syn- och hörselskada och personer med talskada som på grund av sin funktionsnedsättning behöver tolkning bland annat för att kunna arbeta, studera, uträtta ärenden och utöva hobbyer. FPA köper tolktjänsterna av externa serviceproducenter.

Den senaste konkurrensutsättningen ordnades 2017. Konkurrensutsättningen resulterade i att FPA ingick avtal med 120 företag i tolkbranschen om tolktjänsterna under avtalsperioden 1.11.2017–31.12.2019. FPA utnyttjar optionen för 2020 som ingick i avtalet och meddelade om detta i maj 2019.

Tolktjänsten var redan 2017 regelbundet på agendan under fullmäktigemötena, eftersom fullmäktige fick mycket respons om konkurrensutsättningen av tjänsten både från tolkarna och från dem som anlidade tjänsten.

Eftersom upphandlingen var föremål för mycket kritik, tog FPA:s övervakningsrevisionssamfund BDO Audiator Ab upp upphandlingen för granskning som en del av övervakningsrevisionen. Resultaten av granskningen presenterades för fullmäktige vid plenum i februari 2018.

Målet med granskningen var att säkerställa att upphandlingen hade följt lagen om offentlig upphandling och FPA:s egna anvisningar om upphandling. BDO Audiator Ab:s revisorer hade inget att anmärka på konkurrensutsättningsprocessen. Upphandlingen hade genomförts i enlighet med upphandlingslagen.

Fullmäktiges tillsyn inbegriper utöver tillsyn av laglighet också tjänsternas kvalitet och tillgänglighet. Efter att ha delgetts BDO Audiator Ab:s utredning konstaterade fullmäktige att även om konkurrensutsättningsprocessen har skötts lagenligt och ser bra ut på pappret, kan slutresultatet ändå vara dåligt ur en enskild kunds synvinkel. Därför beslutade fullmäktige att också i fortsättningen följa upp utfallet av tolktjänsterna.

FPA inledde förberedelserna inför följande upphandling med en marknadsdialog hösten 2019. Syftet var att ge fullmäktige information om den nya upphandlingen i god tid och ärendet presenterades för dem vid plenum den 26 november 2019.

Målet med marknadsdialogen var att höra intressentgrupperna i ett tidigare skede och i tätare kontakt än under den förra upphandlingen. Marknadsdialogen fördes i flera olika skeden och på olika sätt. Under hösten skickades bland annat frågor om upphandlingen och utvecklingen av tolktjänsten till deltagarna i marknadsdialogen. Också utkast till anbudshandlingar, bland annat servicebeskrivningen, skickades för kommentarer. Utöver de skriftliga kommentarer som begärdes under marknadsdialogen ordnades ett informations- och diskussionsmöte i FPA:s huvudbyggnad och via Skype. Förutom marknadsdialogen behandlades frågor om förberedelserna inför upphandlingen på flera samarbetsmöten för kundorganisationer, läroanstalter i branschen, tolkarnas fackförbund och föreningar för serviceproducenter inom tolkning. En kundenkät för tolktjänstens kunder om hur kundtjänsten fungerar genomfördes hösten 2019. Enkäten gav över 660 svar.

Målet med upphandlingen är att ytterligare stärka kundens påverkansmöjligheter i tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning och öka flexibiliteten i tjänsten enligt kundernas behov.

År 2019 var totalt 5 900 personer berättigade till tolktjänst. Av dem använde 3 400 personer tjänsten. Merparten av dem som utnyttjade tjänsten, 2 300 kunder, var personer med hörselskada. Antalet användare med talskada var 800 och användare med syn- och hörselskada 280. Antalet användare med hörselskada förblev oförändrat, medan antalet användare med syn- och hörselskada samt användare med talskada sjönk något. En kund räknas som användare av tolktjänsten, om personen utnyttjar tjänsten minst 1 timme per år. År 2019 gjordes 174 000 beställningar till tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning, vilket var 6 procent mer än 2018. En tolk hittades för 95 procent av samtliga beställningar. Tillgången till tolk påverkas exempelvis av i hur god tid kunden har gjort beställningen, vilken veckodag tolkning behövs och hur tolkarna har meddelat att de står till förfogande.

Taxiresor som ersätts av FPA

FPA konkurrensutsatte förfarandet för direktersättning av taxiresor i hela landet från och med den 1 juli 2018. Konkurrensutsättningen grundade sig på den ändrade lagstiftningen. Konkurrensutsättningen utfördes landskapsvis så att det till varje landskap söktes en serviceproducent med övergripande ansvar för att producera taxiresor.

Redan från tjänsternas startskede fick FPA och fullmäktige mycket respons från hela landet där tjänsterna kritiserades bland annat av dem som anlitar tjänsterna och av aktörerna inom hälso- och sjukvården. Därför behandlade fullmäktige taxiresorna och FPA:s upphandlingar i anknytning till dem på flera av sina möten 2018. Fullmäktige fick rapporter om utfallet av tjänsterna vid plenum. Dessutom har fullmäktige varje vecka fått rapporter om situationen per e-post.

Sedan augusti 2018 har responsen minskat och koncentrerats till de landskap där det förekommit identifierade problem. Servicenivån förbättrades hösten 2018 i alla landskap utom landskapet Nyland så att den nästan eller helt motsvarade avtalet. På grund av detta var man för

Nylands del tvungen att göra om konkurrensutsättningen i slutet av 2018 och en ny serviceproducent inledde sin verksamhet den 1 april 2019.

Diskussionen om tillgången till taxitjänster fördes fortfarande 2019 vid fullmäktiges plenum. Fullmäktige fick fortsättningsvis information om hur situationen förlöpte per e-post.

Ersättningarna för FPA:s taxiresor sjönk under granskningsperioden 1.7.2018–30.6.2019 med 6,1 procent i hela landet. Antalet kunder sjönk med 6,6 procent och antalet resor med 7,2 procent.

Det anfördes besvär om FPA:s konkurrensutsättningar i tre landskap. Marknadsdomstolen ansåg att det använts fel anmälningstyp vid upphandlingen och upphävde därför upphandlingsbesluten. Enligt marknadsdomstolen borde konkurrensutsättningen ha anmälts som en koncessionsupphandling. FPA hade definierat upphandlingen som en tjänsteupphandling. Förberedelserna inför den nya konkurrensutsättningen har inletts.

Utveckling av FPA:s upphandling

FPA är också på ett riksomfattande plan en stor upphandlingsenhet. Detta märks särskilt i tolktjänsterna och i rehabiliteringstjänsterna. Också på taximarknaden spelar FPA en betydande roll med sina egna konkurrensutsättningar.

I oktober 2018 beslutade FPA:s generaldirektör Elli Aaltonen att det vid FPA skulle göras en utredning över utvecklingen av rehabiliteringen och upphandlingarna och över de eventuella behoven av att ändra lagstiftningen. Det viktigaste målet med utredningen var att säkerställa att FPA:s upphandlingar är totalekonomiskt fördelaktiga, att de så bra som möjligt motsvarar kundernas behov och att de producerar högklassiga och effektfulla tjänster.

Samtidigt genomförde BDO Audiator Ab på uppdrag av FPA:s fullmäktige en utredning om FPA:s konkurrensutsättning av terapitjänster inom den öppna vården. Slutrapporten överlämnades till fullmäktige vid plenum i mars.

I rapporten rekommenderades bland annat följande åtgärder:

- gör en riskanalys och en riskhanteringsplan om ändringar i tjänsten och upphandlingen samt reservera tillräckligt med tid och resurser för riskhantering
- för mer heltäckande diskussioner med serviceproducenter och terapiförbund i det skede när servicebeskrivningarna och anbudsbegäran planeras, särskilt i fråga om planerade ändringar, och samla in respons
- säkerställ att serviceproducenterna får tillräckligt med information i konkurrensutsättningskedet
- planera tillräckliga resurser och processer för övervakning och auditering och säkerställ att kvaliteten på tjänsterna följs upp
- klargör principerna för direktupphandling
- dela upp stora konkurrensutsättningar i olika skeden eller delar
- gör en tydlig beskrivning av ansvaren och arbetsfördelningen inom upphandlingshelheterna.

Efter att ha fått rapporten förutsatte fullmäktige att FPA:s styrelse går igenom rekommendationerna i den och vidtar åtgärder utgående från dessa. Fullmäktige publicerade ett pressmeddelande med anledning av detta den 6 mars 2019.

I utredningen som genomförts vid FPA hördes ett flertal sakkunniga inom FPA:s upphandlingar och dessutom sakkunniga utanför FPA och representanter för kunderna och serviceproducenterna. Enligt utredningen har FPA många styrkor. Anbudsbegäran ansågs i allmänhet vara tydlig och användningen av det elektroniska konkurrensutsättningssystemet fick bra respons. Auditeringen av FPA håller mycket hög nivå också på det nationella planet. De utvecklingsobjekt som lyftes fram i utredningen varierade mellan upphandlingarna. Det utvecklingsobjekt som identifierades tydligast var samarbetet i synnerhet mellan kundorganisationerna och serviceproducenterna i fråga om att fastställa upphandlingsobjektet och upphandlingskvaliteten samt vid problemlösning.

Utredningen innehöll följande rekommendationer:

1. Revidera FPA:s upphandlingsstrategi, upphandlingsanvisningar och upphandlingsfunktion
2. Säkerställ kundperspektivet och bättre förståelse för kundens behov
3. Iaktta regelrätt god praxis för förfarandet med upphandling och konkurrensutsättning
4. Ta tillräcklig hänsyn till konsekvenserna för marknaden
5. Satsa mer på ansvarsfullhet än tidigare
6. Satsa på riskhantering vid varje upphandling
7. Utnyttja auditeringsuppgifterna effektivare för att utveckla tjänsterna
8. Våga göra försök med nya upphandlingsförfaranden som t.ex. registreringsförfarandet.

FPA:s styrelse behandlade båda utredningarna och ansåg att rekommendationerna var bra. Fullmäktige fick vid plenum i maj en utredning över de åtgärder som FPA tänker vidta utgående från rekommendationerna. Fullmäktige ansåg det positivt att FPA har påbörjat arbetet med att stärka riskhanteringen, dels för att den är ett viktigt verktyg för ledningen, dels för att det vid FPA ännu finns mycket kvar att göra för att förbättra situationen.

För att förnya upphandlingarna har FPA:s ledningsgrupp slagit fast allmänna principer för hur upphandlingarna ska ses över. Enligt principerna är det centralt att reformen följer FPA:s strategi. Det är också viktigt att reformen bidrar till att bättre än nu bemöta förändringar i omvärlden och bland annat det som skrivits in i regeringsprogrammet. Ledningsgruppen förutsatte att det görs upp en plan och en lägesbeskrivning för FPA:s upphandlingar. Planen ska beakta den strategiska dimensionen, riskhanteringsperspektivet och de ekonomiska konsekvenserna. Ledningsgruppen utgick också från att kompetenskraven för upphandlingar utreds. Utgående från ledningsgruppens riktlinjer har det till stöd för reformen av upphandlingsfunktionen beställts en utredning om upphandlingarnas nuläge och kompetenskartläggningen av Hansel.

FPA satte ner mycket arbete på att utveckla upphandlingarna 2019. Samarbetet med både serviceproducenterna och kundorganisationerna har utökats bland annat i upphandlingen av rehabilitering och tolktjänster. Förberedelserna inför registreringsförfarandet har fortsatt. Det har satsats mer på ansvarsfullhet än tidigare. Riskhantering har inkluderats i alla upphandlingar. Auditeringen av köptjänster har utvecklats i ett separat projekt med de centrala målen att utveckla genomslaget och metoderna för auditeringen av köptjänster för förmånskunderna. IT-tjänsterna har satsat på att utveckla upphandlingsfunktionen, till exempel genom att tillsätta

en upphandlingsgrupp och genom att se över IT-upphandlingsfunktionens verksamhetsmodeller och processer. FPA:s upphandlingskompetens har utökats bland annat genom att delta i KEINO-akademin. FPA har också deltagit i arbetet med att bereda Finlands första nationella strategi för offentlig upphandling inom Samarbetsforumet för offentlig upphandling. Beslut har fattats om att stärka kompetensen inom förmåsupphandlingar och avtalsförvaltning. Utvecklingen av upphandlingar är ett långsiktigt arbete och arbetet fortsätter 2020 utgående från ledningens riktlinjer.

Grundläggande utkomststöd

Uppgiften att bevilja och betala ut det grundläggande utkomststödet överfördes till FPA i början av 2017. När handläggningen av ansökningar om grundläggande utkomststöd hopade sig, följde fullmäktige aktivt utvecklingen av handläggningstiderna för ansökningarna. Fullmäktige förutsatte då att FPA vidtar alla nödvändiga åtgärder för att utan dröjsmål uppnå en lagenlig situation. Fullmäktige gav också ett ställningstagande om ärendet, i vilket det konstaterades att tillräckliga resurser måste tryggas för FPA, vid behov genom en tilläggsbudget, för att uppnå den lagstadgade handläggningstiden.

På uppdrag av fullmäktige gjorde internrevisionen vid FPA våren 2017 en utvärdering av planeringen och genomförandet av överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA. Fullmäktige fick en rapport i juni 2017. Trots att fullmäktige ansåg att rapporten var heltäckande, beslutade man på grund av ärendets betydelse att ytterligare begära en extern rapport av BDO Audiator Ab.

BDO Audiator Ab:s revisorer presenterade sin rapport för fullmäktige vid plenum den 17 oktober 2017. Fullmäktige konstaterade att rapporten innehöll sådana aspekter som inte hade tagits upp i den interna rapporten. De viktigaste av dessa var brister i riskhanteringen, projektledningen och rapporteringen. Fullmäktige konstaterade att man måste ta lärdom av misstagen inför följande projekt och reservera tillräckligt med tid för genomförandet särskilt av stora projekt. Det är viktigt med fungerande samarbete och informationsutbyte mellan alla parter.

Fullmäktige förutsatte i sitt ställningstagande att FPA:s styrelse tar del av den externa utvärderingen av utkomststödet och lämnar ett förslag till fullmäktige på de åtgärder som ska vidtas utgående från utvecklingsförslagen i rapporten. Ordföranden för FPA:s styrelse redogjorde för de av styrelsen beslutade åtgärderna på fullmäktigemötet den 20 februari 2018.

Diskussioner om det grundläggande utkomststödet har fortsättningsvis förts vid fullmäktiges plenum 2019. På agendan har varit bland annat samarbetsformerna mellan FPA och kommunerna för att utveckla styrningen av kunder som får utkomststöd, det ökade antalet ansökningar om och avslag på grundläggande utkomststöd och orsakerna till ökningen samt återkraven.

Grundläggande utkomststöd utbetalades 2019 till totalt 274 408 hushåll. Av stödmottagarna var andelen enpersonshushåll 78 procent, barnlösa par 5,5 procent, familjer med två vårdnadshavare 7 procent och familjer med en vårdnadshavare 12,5 procent. FPA fattade sammanlagt 1,9 miljoner beslut om grundläggande utkomststöd och behandlade 2,5 miljoner fakturor rörande det grundläggande utkomststödet. Nettoutgifterna för det grundläggande utkomststödet var 698,4 miljoner euro.

Den genomsnittliga handläggningstiden har hållits under den lagstadgade tidsfristen på sju vardagar. Anhopningen av ansökningar upplöstes genom att arbetsbördan fördelades på flera försäkringsdistrikt. Också handläggare vid övriga handläggningscenter som behandlar utkomststöd som sin andra förmån deltog i handläggningen av ansökningar när arbetsmängden var exceptionellt stor. Målet var att ge kunder som får grundläggande utkomststöd längre – i snitt 2–3 månader långa – beslut i sådana situationer där kunden har regelbundna inkomster och utgifter och inga förändringar är att vänta i kundens omständigheter.

Utvecklingen av förmånsprocessen kring utkomststödet och relaterade underprocesser fortsatte i syfte att uppnå en smidigare handläggning. Dessutom har förmånsanvisningarna, webbplatsen fpa.fi för privatpersoner och FPA:s interna anvisningar uppdaterats och kompletterats. Kompetenscentret vid juridiska enheten har regelbundet utbildat förmånshandläggarna och kundrådgivarna för att stärka kompetensen inom förmånsfrågor och kundbetjäning.

FPA samarbetar ständigt med kommunerna för att kunna sköta kundernas ärenden smidigare. Det hålls regelbundna samarbetsmöten med yrkesutbildade inom socialsektorn i kommunerna. FPA har också samarbetat med kommunerna kring olika försök för att utveckla gemensamma verksamhetsmodeller. Även med andra intressentgrupper har FPA samarbetat regelbundet. Våren 2019 ordnade försäkringsdistrikten lokala samarbetsmöten med alla kommuner inom det egna området. Det hölls flera sådana möten i varje försäkringsdistrikt. I maj ordnade FPA en riksomfattande samarbetspartnerdag med representanter för de 20 största kommunerna och social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Kommunförbundet och finansministeriet. Teman för samarbetspartnerdagen var till exempel boende, mediciner som betalas med utkomststöd samt samarbetet mellan kommunerna och FPA. I augusti ordnades slutseminariet för projektet Pro Sos vid FPA. På seminariet granskades projektets slutresultat främst ur vuxensocialarbetets perspektiv.

Systemet för handläggning av utkomststöd vidareutvecklades 2019 för att göra beslutsprocessen smidigare. Överföringen av information från FPA till kommunerna (eTotu) utvecklades i samarbete med kommunerna. Dessutom inleddes planeringsarbetet för informationsutbytet mellan kommunerna och FPA.

Vid Centret för omprövning genomfördes i början av 2019 en organisationsändring: det tillsattes tre team på vilka föredragningsarbetet fördelades. Samtidigt fick Centret för omprövning förutom gruppchefen tre teamchefer som är de föredragandes närmsta chefer. I början av april introducerades också en ny arbetskömodell som ledde till gemensamma arbetsköer för bland annat vice ordförandenas arbete.

Våren 2019 satte sig internrevisionen in i verksamheten vid Centret för omprövning. Utvecklingsförslagen i internrevisionens rapport har under det senaste året genomförts bland annat genom att öka det interna samarbetet inom kompetenscentret och genom att utveckla kvalitets- och resultatindikatorer för verksamheten. Vid Centret för omprövning har man också arbetat för att säkerställa kvaliteten genom att ta fram en ny introduktionsplan och en egen modell för omprövningsarbete och genom att genomföra tre observationer. Under året reviderades också

alla fraser i besluten om omprövning och egna underlag för meddelanden togs i bruk. I slutet av året inleddes arbetet med att genomföra projektet ASKI i fråga om beslut om omprövning.

År 2019 inkom 22 971 begäranden om omprövning till Centret för omprövning och av dem avgjordes 21 566. Den genomsnittliga handläggningstiden per månad varierade mellan 36 och 49 dagar. Antalet öppna fall med begäran om omprövning varierade mellan cirka 2 100 och 3 800 fall per månad.

Riskhantering

FPA:s riskhantering har sedan 2017 regelbundet tagits upp vid fullmäktiges plenum. Orsaken till detta är de rekommendationer om förbättringar av riskhanteringen som lyftes fram i såväl den interna som den externa utvärderingen av överföringen och verkställigheten av det grundläggande utkomststödet.

Riskhantering ingår som en integrerad del i FPA:s dagliga verksamhet och ledning. Riskhanteringen har i uppgift att säkerställa uppfyllandet av FPA:s mål, verksamhetens kontinuitet och personalens välbefinnande. Riskhanteringen bidrar också till att säkerställa en god förvaltningsledning.

Hösten 2017 inleddes åtgärder som stärker FPA:s riskhanteringsförmåga. Vid FPA:s enhet för ledningsstöd skapades en ny befattningsbeskrivning och en ledande sakkunnig inom riskhantering inledde sitt arbete den 1 april 2019. FPA:s övervakningsrevisionssamfund BDO hade genomfört övervakningsrevisionen som i rapporten 2018 Q3 över tiden 1.1–30.9.2018 också behandlade riskhanteringen. Rapporten presenterades på FPA:s fullmäktigemöte den 5 februari 2019.

Den innehöll bland annat följande rekommendationer:

- Åtgärdsförslagen på FPA- och resultatenhetsnivå bör vara tillräckligt detaljerade för att de bättre än tidigare ska styra bedömningen av kvarstående risker och genomförandet av åtgärder. På så sätt kan man koncentrera sig på de mest kritiska riskerna.
- Riskhanteringen bör erbjuda processer och verktyg för rationella beslut. Till exempel önskades mer specifika anvisningar för att bedöma omfattningen av risker i förhållande till FPA-nivån och anvisningar om hur man analyserar den ekonomiska konsekvensen.
- På kontaktpersons- och chefsnivå bör man sträva efter att regelbundet reservera tillräckligt med tid för riskhantering.
- Om riskerna är desamma från år till år bör man fundera på om dessa är 1) realiserade risker som man är säker på, då de inte längre ska betraktas som risker utan en del av det normala dagliga arbetet, 2) risker vars risknivåer accepteras som en del av verksamhetsmiljön och för vilka man inte vidtar några särskilda hanteringsåtgärder eller 3) risker vars risknivå inte kan accepteras men vars kvarstående risk man inte har fått ner till en acceptabel nivå, varför det krävs effektivare hanteringsåtgärder.
- Alla resultatenheter bör för sin kvartalsrapportering använda FPA:s allmänna senaste Excel-underlag för riskhantering.
- På Excel-underlaget för riskhantering ska man beskriva orsakerna till att riskerna ökar eller till att man inte når en situation där den kvarstående risken är acceptabel.

- Det behövs också kommunikation inom FPA om cyber- och informationssäkerhetsriskerna. På så sätt ökas synligheten för och medvetenheten om informationssäkerhet.
- Det bör utredas om projekthanteringssystemet Clarity kunde utvecklas så att man i det kunde se riskhistoriken, den kvarstående risken, läget i fråga om hanteringsåtgärderna och rapporten till styrgruppen. Om det inte är möjligt att utveckla Clarity, är rekommendationen att det för ledningsgruppsarbetet tas fram ett underlag som visar motsvarande uppgifter.

Vid fullmäktiges plenum den 1 oktober 2019 presenterades FPA:s rishanteringsläge. Under presentationen redogjordes för vad som gjorts och utvecklats inom riskhanteringen efter den 1 april 2019. Det redogjordes också för hur FPA avser utveckla riskhanteringen och riskhanteringsplanen i framtiden.

Fullmäktige begärde en separat utredning om åtgärderna i fråga om de rekommendationer som presenterades i övervakningsrevisionsamfundet BDO:s rapport. Vid fullmäktiges plenum i november presenterades en separat utredning över dessa åtgärder.

Valet av FPA:s generaldirektör

Enligt 9 § 1 mom. i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) utnämner republikens president FPA:s generaldirektör och direktörer på framställning av fullmäktige. Generaldirektör Elli Aaltonen meddelade sommaren 2019 att hon lämnar sin post som generaldirektör från och med den 1 januari 2020.

FPA:s nya fullmäktige inledde på sitt konstituerande möte i augusti en rekryteringsprocess för att tillsätta tjänsten som generaldirektör. Plenum gav arbetsutskottet fullmakt att bereda valet av generaldirektören.

Fullmäktiges plenum beslutade den 5 november 2019 efter omröstning att föreslå vicehäradshövding Outi Antila till tjänsten som generaldirektör. Republikens president utnämnde henne den 29 november 2019 till generaldirektör från och med den 1 januari 2020.

Revisorer

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Revisorerna håller fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn utförde kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en övervakningsrevisionsberättelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var ordförande CGR, OFGR Piia-Tuulia Rauhala (ersättare revisionsråd, OFGR, GR Mikko Helkiö), vice ordförande riksdagsledamot (t.o.m. 16.4.2019) Eeva-Maria Maijala (riksdagsledamot, t.o.m. 16.4.2019, Olavi Ala-Nissilä), riksdagsledamot Tomi Kankaanniemi (riksdagsledamot, t.o.m. 16.4.2019, Kimmo Kivelä), riksdagsledamot Antti Kurvinen (riksdagsledamot Heli Järvinen), riksdagsledamot Suna Kymäläinen (riksdagsledamot Ville Skinnari t.o.m. 22.8.2019, riksdagsledamot Aki Lindén fr.o.m. 5.11.2019), riksdagsle-

damot Mia Laiho (riksdagsledamot Sari Multala), riksdagsledamot (t.o.m. 16.4.2019) Matti Torvinen (riksdagsledamot Wille Rydman) samt CGR, OFGR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFGR Ari Lehto). Sekreterare för revisorerna var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

Fullmäktige fastställde den 19 maj 2019 bokslutet för 2019 och beviljade FPA:s styrelse ansvarsfrihet för 2019. Protokollen över fullmäktiges plenum har lämnats till revisorerna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (bilaga 1), revisionsberättelsen (bilaga 2), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut (bilaga 3), FPA:s ansvarsrapport 2019 (bilaga 4) samt en översikt över centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2019 (bilaga 5).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut, innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi 2019.

Helsingfors den 19 maj 2020

Riikka Slunga-Poutsalo

Ritva Elomaa

Bella Forsgrén

Antti Häkkänen

Anna Kontula

Markus Lohi

Hanna-Leena Mattila

Matias Mäkynen

Mika Niikko

Ilmari Nurminen

Kristiina Salonen

Sari Sarkomaa

Bilaga 1. Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare

Fullmäktigeledamöter 1.1–17.6.2019

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot (ordförande)
Ersättare: Lehti, Eero, riksdagsledamot
Keränen, Niilo, riksdagsledamot (vice ordförande)
Rantakangas, Antti, riksdagsledamot
Alanko-Kahiluoto, Outi, riksdagsledamot
Yanar, Ozan, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot
Heikkinen, Hannakaisa, riksdagsledamot
Hakanen, Pertti, riksdagsledamot
Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot
Laitinen-Pesola, Jaana, riksdagsledamot
Raassina, Sari, riksdagsledamot
Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
Saarakkala, Vesa-Matti, riksdagsledamot
Meri, Leena, riksdagsledamot
Mäkelä, Jani, riksdagsledamot
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Taavitsainen, Satu, riksdagsledamot
Suutari, Eero, riksdagsledamot
Talvitie, Mari-Leena, riksdagsledamot
Talja, Martti, riksdagsledamot
Tölli, Tapani, riksdagsledamot

Fullmäktigeledamöter 18.6. – 31.12.2019

Slunga-Poutsalo, Riikka, riksdagsledamot (ordförande)
Ersättare: Kotiaho, Jouni, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot (vice ordförande)
Berg, Kim, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Lundén, Mikko, riksdagsledamot
Filatov, Tarja, riksdagsledamot
Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot
Forsgrén, Bella, riksdagsledamot
Virta, Sofia, riksdagsledamot
Häkkänen, Antti, riksdagsledamot
Ikonen, Anna-Kaisa, riksdagsledamot
Kontula, Anna, riksdagsledamot
Hänninen, Katja, riksdagsledamot
Lohi, Markus, riksdagsledamot
Aittakumpu, Pekka, riksdagsledamot
Mattila, Hanna-Leena, riksdagsledamot

Honkonen, Petri, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot
Juuso, Kaisa, riksdagsledamot
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Werning, Paula, riksdagsledamot
Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot
Koulumies, Terhi, riksdagsledamot

Bilaga 2. Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2019. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionsred beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av revisionsfirmen BDO Audit Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFR, som ansvarig revisor.

Fokus på en viss faktor – coronaepidemin

Vi vill fästa uppmärksamhet vid att coronaepidemin i synnerhet om den blir långvarig kan ha betydande konsekvenser för Folkpensionsanstaltens verksamhet och ekonomi. Vi har inte beaktat detta i vårt uttalande.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för att bokslutet upprättas och ger en rättvisande bild enligt i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att bokslutet har upprättats med användning

av antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att upplösa sammanslutningen, lägga ned dess verksamhet eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revision av bokslutet

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller vårt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionsssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för vårt uttalande. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sammanslutningens interna kontroll som är relevant för vår revision för att kunna utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Framtida händelser eller förhållanden kan emellertid göra att sammanslutningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och huruvida bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte den övriga informationen.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och bedöma om den övriga informationen innehåller väsentliga motstridigheter jämfört med bokslutet eller den kunskap vi inhämtat under revisionen eller om den i övrigt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter. Dessutom är det vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Vi anser att uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är enhetliga och att verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Om vi utifrån vårt arbete drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 23 april 2020

Piia-Tuulia Rauhala
CGR, OFR, ordförande

Eeva-Maria Maijala

Antti Kurvinen

Toimi Kankaanniemi

Matti Torvinen

Mia Laiho

Suna Kymäläinen

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bilaga 3: Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2019

Nytt år, nya vindar

I början av 2020 fick FPA en ny styrelse och en ny styrelseordförande. FPA:s fullmäktige inledde sitt första hela kalenderår i sitt viktiga arbete. Även undertecknad tillträdde i början av året. I den här situationen är det mycket lämpligt att FPA också tagit i bruk en ny strategi.

Den nya strategin bereddes i tätt samarbete mellan FPA och de viktigaste intressentgrupperna med hjälp av metoder för servicedesign. Strategiturnén omfattade alla försäkringsdistrikt. Servicedesignerna intervjuade många experter och intressenter och faciliterade tiotala workshoppar. På så sätt fick deltagarna helt konkret medverka i utarbetandet av den nya strategin och inte bara berätta sina synpunkter på vad den borde innehålla. De som inte hann eller ville delta i workshopparna fick svara på en öppen webbenkät. Processen kunde följas tack vare den öppna kommunikationen bland de anställda.

Nu har vi en strategi som vi verkligen tagit fram tillsammans.

FPA:s styrelse fastställde följande strategiska mål:

- stärkt förtroende och samarbete
- utveckling av kundupplevelsen
- datarörlighet och utnyttjande av information.

Målen anknyter till varandra och i fokus för dem står kunden.

Läs mer om strategin på FPA:s webbplats [FPA:s strategi](#). Där presenteras den också av FPA-medarbetare som deltagit i arbetet.

Fyra delområden har identifierats som förutsättningar för att strategin ska kunna genomföras. Dessa delområden utvecklas långsiktigt. Delstrategierna gäller kundupplevelsen, personalupplevelsen, informationen och informationstekniken. Dessa följs noga upp av FPA:s ledningsgrupp.

Strategin förankras konsekvent i vardagen. Målen har tagits in i planeringen för 2020 och i utvecklings- och lönesamtalen. Medarbetarna har fått tillgång till verktyg för att kunna behandla strategin i alla organisationsdelar. Strategiboken innehåller en inledning samt idéer för strategisamtal och workshoppar. Gemensam diskussion om strategin behövs för att vi ska kunna enas om hur vårt eget arbete kan leda oss mot de strategiska målen.

Till strategiprocessen hörde bland annat

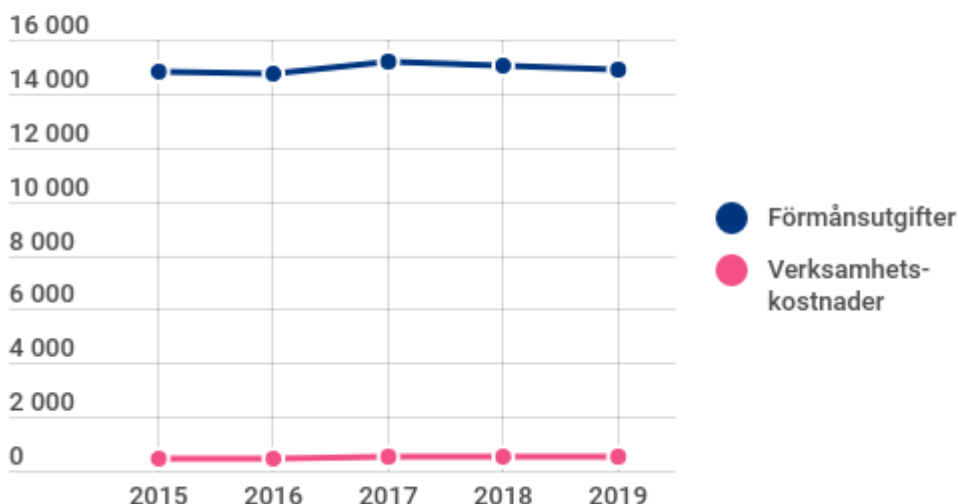
- 25 workshoppar
- 450 deltagare
- 1 300 enkätsvar
- 12 intressentgruppsintervjuer
- 24 timmar observation av kundservicen.

Vid FPA utvecklas hela tiden nya tjänster i samråd med kunden. I den interna servicedesignutbildningen deltog 65 personer som genomförde utvecklingsprojektet i par. I kundrelations- och

förmånstjänsterna har FPA redan länge utnyttjat kundjuryer och olika kundenkäter. Det gemensamma arbetet har också utökats i planeringen av upphandling och tjänster, såsom tolktjänsterna för personer med funktionsnedsättning. FPA vill höra kundernas önskemål och behov och också göra deras röst hörd bland beslutsfattarna, till exempel i beredningen av totalreformen av den sociala tryggheten.

I FPA:s verksamhet går kundservicen i olika kanaler hand i hand med rätta och snabba förmånsbeslut. Automatiseringen är ett av de verktyg som snabbar upp verksamheten. Det är också viktigt att uppdatera lagstiftningen om automation. I slutet av året lämnade FPA en utredning till justitiekanslern om automatiseringen i förmånsarbetet. FPA använder automatisering i förmånsbeslut som inte kräver prövning. Utan automatiseringen skulle FPA behöva anställa 2 000 personer för att sköta de ärenden som nu sköts med hjälp av it-system. Digitaliseringens snabba utveckling måste beaktas i lagstiftningen.

FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2015–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

FPA:s kostnader 2019, miljoner euro

FPA:s kostnader totalt 15 410,7 miljoner euro.

FPA:s verksamhetskostnader står för cirka 3 procent av totalutgifterna.

Kort om FPA

Ett stöd i livets alla skeden

Folkpensionsanstalten (FPA) har hand om den sociala tryggheten i olika livssituationer för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. Den sociala trygghet som FPA sköter omfattar exempelvis stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundskydd för arbetslösa, bostadsbidrag, grundläggande utkomststöd, studiestöd, handikappförmåner och minimipensioner.

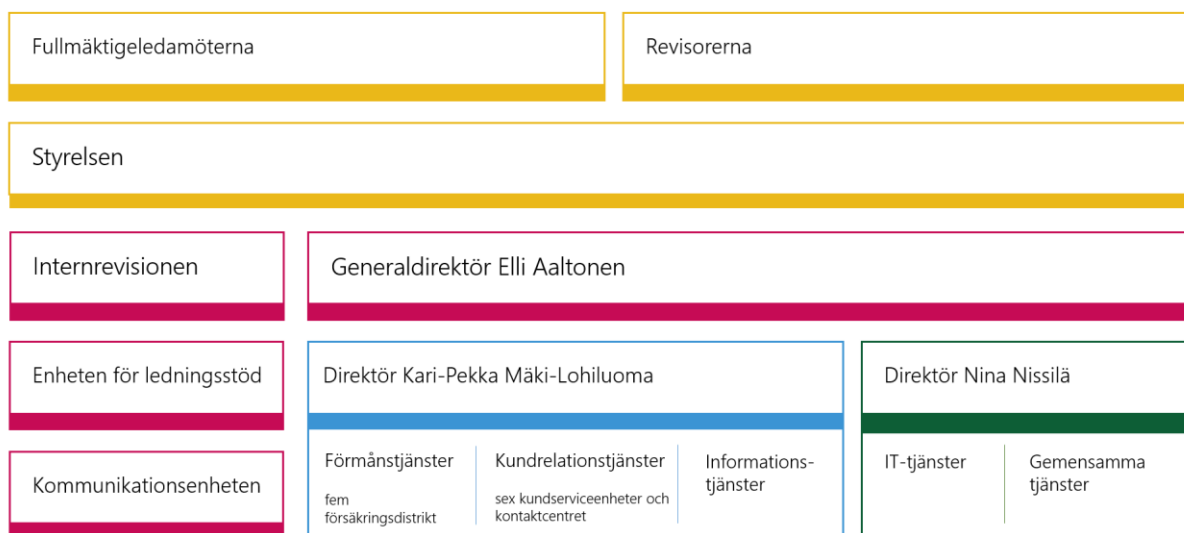
FPA vill stå till tjänst Varje år betjänar FPA sina kunder 2 miljoner gånger på serviceställena och 1,9 miljoner gånger i telefontjänsten. FPA ger kunderna råd också i sociala medier. Handläggningen av förmånsansökningar har decentraliserats till handläggningscentren i försäkringsdistrikten.

FPA övervakas av riksdagen. Förvaltningen och verksamheten övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utsetts av riksdagen och åtta revisorer som utsetts av fullmäktige. Ledningen och

utvecklingen av FPA:s verksamhet sköts av en styrelse med tio ledamöter. FPA:s verksamhetsidé är att FPA ska trygga befolkningens försörjning, främja hälsan och bidra till att ge alla en möjlighet att klara sig självständigt.

FPA:s grundläggande värderingar är respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande.

FPA:s organisation 1.4.2019

Hänt vid FPA 2019

Viktiga organisationsändringar i fjol gjordes

- **i januari** när SVM Nina Nissilä utnämndes till direktör för FPA efter att direktör Mikael Forss avgått med pension. Republikens president fastställde utnämningen den 18 januari 2019.
- **i april** när en ny resultatenhet inrättades i FPA:s organisation. Enheten för informationstjänster inledde sin verksamhet den 1 april. Den har i uppgift att möjliggöra informationsbaserat beslutsfattande. Enheten leds av PM Marina Lindgren.
- **i maj** när FM EMBA Jukka Melanen tillträdde som direktör för IT-tjänsterna.
- **i september** när direktören för resultatenheten för utvecklingstjänster Esko Karjala avgick med pension den 1 september 2019.
- **i oktober** när Janne Leinonen tillträdde som ledande överläkare vid FPA den första oktober. Leinonen är doktor i medicin och specialistläkare i neurologi.
- **i december** när generaldirektör Elli Aaltonen avgick med pension i slutet av månaden. Fullmäktige nominerade JK överdirektör Outi Antila till ny generaldirektör och presidenten utnämnde henne till posten.

Delegationsarbetet förnyas

FPA beslutade förnya sitt delegationsarbete i en mer interaktiv, involverande och strategisk riktning. Målet är att delegationerna ska behandla mer ärenden i beredningsskedet och involvera sina medlemmar på ett mer målinriktat sätt än tidigare. FPA:s forskning deltar i fortsättningen aktivt i arbetet i delegationerna och forumen.

Lagstadgade

FPA:s delegation

sjukförsäkringsdelegationen och

socialmedicinska delegationen bevaras oförändrade.

De övriga delegationerna ersätter FPA med interaktiva forum dit representanter för de centrala intressentgrupperna inbjuds. Forumen arbetar mer flexibelt än tidigare eftersom de tillsätts efter behov, till exempel för att reagera på samhällsliga förändringar som FPA observerat. Forumen tillsätts av FPA:s högsta ledning.

Det nationella inkomstregistret

I början av året tog även FPA i bruk det nationella inkomstregistret. Det har gjort i synnerhet handläggningen av utkomstskyddet för arbetslösa, det grundläggande utkomststödet och det allmänna bostadsbidraget smidigare. Det har också avsevärt minskat antalet bilagor som lämnas till FPA.

Under januari–oktober 2018 lämnades drygt 600 000 inkomstutredningar för utkomstskydd för arbetslösa till FPA elektroniskt eller i pappersform. Under motsvarande period 2019 var antalet elektroniska och pappersutredningar bara cirka 335 000. Via inkomstregistret inkom nästan 330 000 inkomstutredningshandlingar. Under 2020 kommer antalet bilagor sannolikt att minska ytterligare när kunderna blir vana vid att de inte längre själva behöver lämna lönespecifikationer till FPA.

Fördjupat samarbete i serviceutvecklingen

FPA fortsatte utveckla sin service och verksamhet tillsammans med kunderna, partnerna och intressentgrupperna. Det lokala samarbetet med bland annat socialsektorn, TE-byråerna och Navigatorerna är regelbundet.

På olika organisationsnivåer har målet varit att kraftigt öka dialogen och interaktionen kring olika teman. I början av året fördes till exempel diskussioner om reformen av rehabiliteringsupphandlingen med serviceproducenterna, organisationerna och experterna.

Upphandlingen av tolktjänster för personer med funktionsnedsättning planerades i samråd utifrån kundernas önskemål, serviceproducenternas förslag och FPA:s egna observationer. På hösten genomfördes också en kundenkät som besvarades av över 660 kunder. Under hösten träffade FPA dessutom representanter för kundorganisationerna och andra intressentgrupper. Beredningen av upphandlingen av tolktjänster för personer med funktionsnedsättning fortsätter i samråd med partnerna.

Utvecklingen av lagstiftningen fortsatte

FPA:s aktiva grepp inom lagstiftningen om social trygghet fortsatte under året. Förhandlingar fördes med ministerierna och beslutsfattarna i synnerhet om lagändringar till följd av digitaliseringen och behovet av att avveckla byråkrati- och bidragsfällor. En del av förslagen togs också in i regeringsprogrammet.

Smidigt utvecklingsarbete

FPA utvecklar sin it-verksamhet med ett grepp som genomsyrar alla resultatenheter och operativa enheter. Modellen är smidig utveckling där man tillsammans och flexibelt söker det bästa resultatet och där även själva utvecklingsarbetet utvecklas i takt med att arbetet framskrider. Målet med utvecklingen är att stärka förändringsförmågan, kundorienteringen och optimeringen av helheten. I praktiken innebär det att vi prioriterar och styr arbetsinsatsen så att den medför den största nyttan till exempel för kunderna.

Övergripande och multiprofessionellt förmånsarbete

FPA:s grundpelare, handläggningen av förmåner, utvecklades målmedvetet under året. I ett försök samlades övergripande serviceteam som kan inkludera till exempel en rehabiliteringsexpert, en förmånshandläggare (sjukdagpenning), en handläggare av sjukpension och en sakkunnigläkare. På så sätt får kunden en bedömning av alla förmåner för arbetsförmågan på en gång. I det övergripande förmånsarbetet beaktas kundens situation som helhet och kunden erbjuds på en gång alla de förmåner hen kan få från FPA. Den multiprofessionella servicen är riktad till kunder som behöver särskilt stöd och vars kundrelation har skötts av FPA:s olika yrkespersoner och partner.

Receptrespons till läkarna

FPA har sänt läkarna receptrespons sedan 1997. Våren 2019 sände FPA ett responsbrev till de läkare och tandläkare som under 2018 ordinerat oxikodon eller fentanyl, som hör till starka opioider, till patienter som inte lider av cancer och som köpt läkemedlen i fråga för minst tre månader. Syftet med responsen var att få läkarna och tandläkarna att ordinera starka opioider endast enligt noggrann prövning, påminna om problemen med långvarig användning och främja en rationell läkemedelsbehandling.

Basinkomstförsökets preliminära resultat offentliggjordes

Försöket med basinkomst var ett exceptionellt samhällsexperiment både i Finland och globalt, eftersom det baserade sig på ett riksomfattande randomiserat fältexperiment. I försöket fick 2 000 slumpmässigt utvalda arbetslösa personer varje månad en skattefri basinkomst på 560 euro oberoende av övriga inkomster eller av om personerna exempelvis sökte arbete aktivt. Försöket inleddes den 1 januari 2017 och avslutades den 31 december 2018.

Enligt de preliminära resultaten ökade basinkomstförsöket inte sysselsättningen bland deltagarna under det första försöksåret. I slutet av försöket var det upplevda välbefinnandet dock bättre bland de som fick basinkomst än bland de som ingick i jämförelsegruppen. Resultaten är delvis preliminära och man kan ännu inte dra några definitiva slutsatser om försökets effekter.

Resultaten av basinkomstförsöken blir klara våren 2020. Försöket genomfördes av statsminister Juha Sipiläs regering. Målet var att utreda hur den sociala tryggheten i Finland kan ses över så att den bättre svarar på förändringarna i arbetslivet. FPA ansvarade för genomförandet av försöket. Basinkomstförsöket anmäldes också till tävlingen Innovations in Politics.

NUOTTI-coachningen för unga blev en succé

Över 2 400 unga fick hjälp av FPA:s nya tjänst som man kan söka muntligt och utan läkarutlåtande. NUOTTI-coachningen erbjuder hjälp med att organisera vardagen och planera studier eller arbete. Den riktar sig till unga i åldern 16–29 år som saknar studie- eller arbetsplats. I tjänsten får den unga en personlig coach som träffar den unga regelbundet i den ungas egen vardagliga miljö.

En lagändring som trädde i kraft i början av året underlättade de ungas tillgång till yrkesinriktad rehabilitering. Som stöd för denna ändring utvecklade FPA NUOTTI-coachningen med låg tröskel utifrån de ungas behov. Antalet unga som sökte sig till NUOTTI-coachningen var en positiv överraskning för såväl dem som arbetar bland de unga som för rehabiliteringsanordnarna. I början av 2020 ordnades en konkurrensutsättning för att öka antalet NUOTTI-coachare så att det svarar på behovet.

Utvecklingen av upphandlingen fortsatte inom hela FPA och särskilt inom rehabiliteringen. Som en utvecklingsåtgärd testas år 2020 registreringsförfarandet inom två olika rehabiliteringstjänster, Oma väylä-projektet för neurologisk rehabilitering för unga och upphandlingen av hjärtkurser för vuxna.

Ansvar för att ordna studerandehälsovård för högskolestuderande överförs till FPA

FPA tilldelas nya uppgifter inom hälsovården för högskolestuderande. Syftet med den nya lagen är att trygga välfungerande och jämlika tjänster inom studerandehälsovården för både universitets- och yrkeshögskolestuderande. Ansvar för att ordna studerandehälsovården för högskolestuderande och samla in hälsovårdsavgiften överförs till FPA den 1 januari 2021. Tjänsterna tillhandahålls fortsättningsvis av Studenternas hälsovårdsstiftelse SHVS. Förberedelserna för ändringen var i gång i slutet av 2019.

Måltider för högskolestuderande har subventionerats i 40 år. Tack vare det kan högskolestuderande förmånligt köpa hälsosam och mångsidig mat. I Finland finns cirka 320 restauranger som säljer subventionerade luncher till högskolestuderande mot uppvisande av studiekort.

Kommunikationen belönades

FPA:s webbforum Mitt i allt hade för första gången över en miljon besökare.

FPA kom på tredje plats i tävlingen Digimenestyjät 2020 där BearingPoint utredde den offentliga sektorns förmåga att utnyttja digitala kanaler och tjänster. I tävlingen deltog 42 samhälleligt viktiga organisationer vilkas tjänster har stor social betydelse.

FPA:s webbplats placerade sig minst bland de 10 bästa i varje delområde. FPA var också den enda organisationen i tävlingen som hade en frågespalt.

Den 15 oktober hyllade FPA klarspråksdagen genom att lansera en FPA-webbplats på lättläst språk. Webbplatsen berättar tydligt och koncist om FPA:s förmåner och tjänster. Enligt Selkokeskus bedömning behöver 650 000–750 000 personer i Finland, dvs. 11–14 procent av befolkningen, information och tjänster på lättläst språk.

FPA omarbetade också webbsidorna på nordsamiska. Där berättas nu mer omfattande än tidigare om FPA:s förmåner och tjänster på samiska. Nästa steg är att förnya webbsidorna på enare- och skoltsamiska.

FPA fick hedersomnämning i tävlingen Good Practice Europe 2019, som ordnades av den internationella paraplyorganisationen för social trygghet ISSA. Kundkommunikationens FPA-tips – korta informationsinslag som delas på sociala medier – erhöll hedersomnämningen Certificate of Merit with Special Mention.

Kanta.fi-tjänsten placerade sig på andra plats i tävlingen Finnish Web Awards som belönar Finlands bästa webbplatser. Kanta.fi har varit bland de tre bästa redan i flera år även i Taloustutkimus enkät om webbvarumärken. Kundnöjdheten ökade jämfört med året innan.

Aktiesparkonton påverkar förmånerna

FPA förberedde sig på att de aktiesparkonton som tas i bruk i början av 2020 också kommer att inverka på beviljandet av förmåner till kunderna. Aktier, kontotillgångar och utdelningsinkomster beaktas på samma sätt som vid övriga aktieplaceringar. Kunderna har informerats om att den aktieutdelning som betalas in på aktiesparkontot beaktas som inkomst i samband med bostadsbidraget för pensionstagare, vårdtillägget till stöd för hemvård av barn och stöd för privat vård av barn, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, det grundläggande utkomststödet, arbetsmarknadsstödet och det allmänna bostadsbidraget.

Andra händelser under året

Verksamheten i slutet av året påverkades av strejken bland Postis anställda. FPA strävade efter att ordna ärendehantering med kunder som anlätte posten så smidigt som möjligt även under strejken. Detta lyckades till stor del tack vare FPA-personalens flexibilitet. De tillfälliga verktygen och lösningarna, såsom skyddade e-postadresser och mottagning av ansökningar per telefon, orsakade utredningsarbete för personalen, men FPA klarade avbrottet i postgången utan större rusningar och utan att kundernas ärenden fördröjdes oskäligt länge. Erfarenheterna av poststrejken beaktades vid utarbetandet av beredskapsplanen.

Med i arbetet för vårdreformen

FPA förband sig vid reformen av social- och hälsovården som var på agendan under Sipiläs regeringsperiod. En omfattande helhet av informationshanteringstjänster som hör till lagen om valfrihet byggdes upp vid FPA. Även Kanta-tjänsterna omarbetades utifrån detta. FPA:s roll i reformberedningen fokuserade i synnerhet på ändringar som förutsätts för användning av landskapens patient- och kunduppgifter och på informationshanteringstjänster för valfriheten.

Informationshanteringstjänsterna för valfriheten kunde under perioden på ett och ett halvt år byggas nästan klara för pilotförsök.

Arbetet utfördes vid FPA 2017–2019 och kostade cirka 14,7 miljoner euro. Finansieringen togs via finansieringen av Kanta-tjänsterna. Dessutom erhöles separat finansiering för informationshanteringstjänsterna via social- och hälsovårdsministeriet.

Arbetet var inte förgäves. Till exempel den chattrobot som byggdes i samband med arbetet för informationshanteringstjänsten togs i bruk i Kanta-tjänsterna. Valfrihetshelheten skulle kunna utnyttjas till exempel i de nuvarande och framtida sedel- och köptjänsterna. Alla deltagande aktörer ansåg det viktigt att utveckla informationshanteringen. FPA har redan inlett diskussioner om sin roll i den framtida servicehelheten vid social- och hälsocentralerna.

Förändringar i omvärlden påverkar FPA:s tjänster allt snabbare

Av megatrenderna är i synnerhet förändringen i befolkningsstrukturen och arbetslivet, den ökade kulturella mångfalden och den tekniska utvecklingen en konstant del av FPA:s vardag. Särskilt utvecklingen inom den offentliga ekonomin och sysselsättningen har en väsentlig inverkan på utgifterna för social trygghet och FPA:s verksamhet.

Förändringarna i samhället återspeglas direkt på FPA

Finlands statsfinanser har länge uppvisat underskott, men vid decennieskiftet närmar de sig balans. Arbetslösheten slutade stiga redan 2016 och långtidsarbetslösheten började minska 2018.

Den offentliga ekonomin börjar dock åter småningom försvagas i början av 2020-talet. Kommunfinanserna har uppvisat fortsatt underskott i många år och utsikterna är fortfarande svaga. År 2019 uppvisade Finlands ekonomi ytterligare tillväxt och den förväntas fortgå även under de närmaste åren, men svagare. Den ekonomiska tillväxten förväntas inte längre förbättra sysselsättningen såsom under tidigare år.

På medellång sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten att anknyta till utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning samt den press på att sänka de offentliga utgifterna som orsakas av denna. Regeringen siktar under pågående valperiod på en sysselsättningsgrad på 75 procent. Målet för regeringen är att fatta nya sysselsättningsfrämjande beslut så att 60 000 personer fler än tidigare har arbete. Hög sysselsättningsgrad spelar en viktig roll i balanseringen av den offentliga ekonomin. Om sysselsättningen inte förbättras finns det en risk för att underskottet i de offentliga finanserna ökar. Om underskottet ökar, ökar också trycket på nedskärningar i den sociala trygghet som FPA sköter.

På längre sikt ökar antalet äldre i befolkningen. Andelen befolkning i arbetsför ålder minskar och nativiteten är fortsatt låg. Det behövs fler sysselsatta och färre arbetslösa för att få den offentliga ekonomin i balans. Invandringen, som i Finland av tradition varit mindre omfattande än i till exempel de andra nordiska länderna, har ökat. Kvinnornas sysselsättningsgrad är likaså lägre hos oss än i det övriga Norden. På kort sikt minskar den låga nativiteten kostnaderna för föräldradagpenning och sänker därigenom nivån på sjukförsäkringsavgifterna. De allt mindre

nya åldersklasserna minskar också kostnaderna för andra barnfamiljsförmåner under de kommande åren. På längre sikt har den låga natalitetens omfattande konsekvenser inom samhällets olika sektorer.

Sedan 2017, efter att det grundläggande utkomststødet överfördes till FPA, har FPA haft ansvaret för skötseln av alla viktiga grundskyddsförmåner. Under de senaste åren har några reformer genomförts i förmånssystemet, till exempel familjeledighetsersättningen och ändringarna i aktiveringsmodellen, men under 2010-talets senare hälft har tyngdpunkten tydligt legat på spar- och anpassningsåtgärder. Den viktigaste anpassningsåtgärden var att frysa folkpensionsindexet 2017–2019. Inför vårdreformen, som bereddes av den föregående regeringen, och dess valfrihetsmodell halverades ersättningarna för privata tandläkartjänster och betydande nedskärningar gjordes även i ersättningarna för privatläkare, undersökningar och behandlingar, läkemedel och resor. Dessa reformer ökade patientens självriskandel.

År 2020 förändras grundtonen i ändringarna av den sociala trygghet som FPA sköter. Året medför höjningar i bland annat de små pensionerna, grundskyddsförmånerna, barnbidraget från fjärde barnet och ensamförsörjartillägget samt studiepenningen. Ett nytt inkomstbegrepp och finansieringsändringar införs i arbetsinkomstförsäkringen 2020. Höjningarna av grundskyddet minskar behovet av utkomststöd. Höjningarna i FPA:s förmåner, som genomförs enligt regeringsprogrammet, hänför sig främst till början av regeringsperioden.

Den sociala tryggheten utvecklas genom försök

Den förra regeringen genomförde basinkomstförsöket 2017 och 2018. Försöket finansierades från spetsprojektmomentet i statsbudgeten. FPA ansvarade för genomförandet av försöket och samordnar för närvarande utvärderingen av det. Registerundersökningens första resultat från 2017 uppvisade ingen skillnad i sysselsättningen bland de som fick basinkomst och jämförelsegruppen, men det upplevda välbefinnandet var dock bättre bland de som fick basinkomst än bland de som ingick i jämförelsegruppen, såväl hälsomässigt som socialt och ekonomiskt. Utvärderingen av basinkomstförsöket färdigställs våren 2020 och resultaten beaktas av den kommitté som bereder reformen av den sociala tryggheten.

Aktiveringsmodellen, som var i kraft 2018–2019, torde kunna beskrivas som ett arbetskraftspolitiskt försök som omfattade nya skyldigheter för dem som får arbetslöshetsförmåner. Aktiveringsmodellens sysselsättande effekt blev liten och oklar eftersom det inte fanns någon tillförlitlig jämförelsegrupp för utvärderingen av effekterna. Modellen togs i bruk samtidigt som sysselsättningen förbättrades i och med den ekonomiska tillväxten. Samtidigt observerades ett flertal andra effekter av modellen: Till exempel deltagandet i sysselsättningsfrämjande tjänster ökade bland de arbetslösa, både de som fick förmåner från FPA och de som fick inkomstrelaterad dagpenning. Fler ansökte om, och beviljades, sjuk- eller invalidpension än innan aktiveringsmodellen togs i bruk, eftersom villkoren i modellen ännu inte tillämpades när ansökningen inlett. Den nuvarande regeringen slopade aktiveringsmodellen från början av 2020.

Regeringsprogrammet innehåller många mål för utvecklingen av utkomstskyddet. Detta kan också innebära nya försök. Den totala reformen av den sociala tryggheten, som sträcker sig över flera regeringsperioder, inleds 2020. Bostadsbidraget och lagen om utkomststöd ska revideras. Det blir eventuellt också aktuellt med försök kring negativ inkomstskatt.

Den stora socialpolitiska frågan under de närmaste åren kommer att vara i vilken grad de olika förmånssystemen kan sammanslås till ett mindre byråkratiskt, men samtidigt tätare nätverk för grundskyddet, som samtidigt även skulle uppmuntra till att ta emot arbete bättre än det nuvarande systemet.

Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?

Vissa betydande reformer som inleddes av den förra regeringen och som gäller FPA kommer att genomföras i början av regeringsperioden. Ersättningssystemet för företagshälsovården förnyas från början av 2020. I stället för sjukvård uppmuntrar ersättningssystemet till förebyggande verksamhet. Från 2021 ansvarar FPA för att ordna studerandehälsovård för högskolestuderande. Samtidigt utökas studerandehälsovården till att omfatta även studerande vid yrkeshögskolor. Regeringen bereder som bäst en familjeledighetsreform som avses träda i kraft 2021. Målet med den är att öka jämställdheten mellan kvinnor och män i utnyttjandet av förmånerna.

Överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA ökade jämlikheten mellan människor och möjliggör en harmonisering av olika grundskyddsförmåner. Till systemet för utkomststöd hänför sig fortfarande betydande utmaningar för både FPA och kommunerna. Kommunen kan enligt prövning bevilja kompletterande och förebyggande utkomststöd. Samarbetet mellan FPA:s och kommunernas socialarbete utvecklas hela tiden, liksom också det övriga multiprofessionella samarbetet. Praktiska erfarenheter har visat på många nödvändiga revideringar av lagen om utkomststöd. Det finns nu mer forskningsdata och statistik om användningen av utkomststöd än någonsin tidigare. FPA:s forskning publicerar år 2020 en temabok om utkomststödet.

Sambandet mellan och finansieringen av grundtryggheten, inkomsttryggheten och utkomststödet utvecklas i det fleråriga parlamentariska projektet för en helhetsreform av den sociala tryggheten. På kort sikt är det möjligt att till exempel reformarbetet framskrider med små steg och metoder genom att man ser över och harmoniserar förmånernas familje- och inkomstbegrepp samt betalningsdagarna. FPA har för kommittéarbetet gjort en utredning om familje- och inkomstbegreppen. FPA deltar också i upprättandet av nödvändiga kalkyler i reformarbetet. Tjänsterna till kunderna kan även utvecklas genom att förenkla ansökningen om förmåner. Dessutom har FPA inlett ett språkprogram som syftar till att göra besluten lättfattligare för kunderna.

Alla reformprojekt påverkar verkställigheten av FPA:s förmåner. FPA antar utmaningen genom att utnyttja digitaliseringen, automatiken, inkomstregistret och det multiprofessionella samarbetet samt utveckla nya kundservicemodeller. Småskaliga försök kring utnyttjandet av artificiell intelligens har redan inletts.

Om vårdreformen blir verklighet

Om vårdreformen träder i kraft, kan FPA i egenskap av nationell aktör i samarbete med kommunerna, landskapen eller andra regioner delta i främjandet av reformen med hjälp av informationstjänster men också som verkställare. För att ett kostnadseffektivt slutresultat ska kunna nås är det ändamålsenligt att fortsätta utnyttja FPA:s nationella datasystem. Ett exempel på

detta är det automatiska läkemedelsersättningssystemet, där ersättningen betalas direkt i samband med köpet och uppföljningen av initialsjälvrisker och takbeloppet sker i realtid.

FPA:s styrka är utöver de välfungerande Kanta-tjänsterna även den nationella och internationella datahanteringen inom hälsorelaterade förmåner och tjänster. Information om kostnaderna och verksamheten för samtliga förmåner finns tillgänglig mycket snabbt. Även inkomstregistret underlättar detta.

För att kunna genomföras behöver vårdreformen ett finansieringssystem. Regeringsprogrammet lovar att också upplösandet av flerkanalsfinansieringen ska utredas. Hur sjukförsäkringen reformeras i och med vårdreformen klarnar inom de närmaste åren. Kvarstår FPA:s nuvarande sjukförsäkringsförmåner, såsom ersättningarna för läkemedelskostnader, som FPA-förmåner även om förmånen betalas av landskapet?

Arbetslivet kräver att rehabiliteringen utvecklas och delaktigheten främjas

De allt hårdare kraven i arbetslivet och spärrandet av de tidiga pensioneringsvägarna ställer krav på rehabiliteringssystemet. FPA är en betydande aktör när det gäller att organisera, utveckla och forska i rehabilitering.

Det mångformiga rehabiliteringssystemet och de splittrade servicesystemen gör det svårare att hitta rätt rehabiliteringsaktör och rätta åtgärder. För att rehabiliteringen ska utfalla väl krävs ett bättre samarbete mellan den offentliga hälso- och sjukvården, företagshälsovården, FPA, arbetspensionssystemet samt social- och arbetskraftsförvaltningen.

Regeringsprogrammet innehåller många mål för rehabiliteringen och rehabiliteringssystemet. Det viktigaste av dem är att öka finländarnas arbetsmarknadsdeltagande, vilket innefattar att öka sysselsättningen och särskilt de partiellt arbetsföra arbetstagarnas, svårsysselsatta personernas och invandrarnas deltagande på arbetsmarknaden. Även i planeringen av landskapens beredningsarbete kring vårdreformen har det lyfts fram att beredningen bättre än för närvarande bör ta hänsyn till arbets- och funktionsförmågan bland befolkningen i arbetsför ålder. Reformen av rehabiliteringen framskrider sannolikt i enlighet med de rekommendationer som gavs av den förra regeringens rehabiliteringskommitté.

Nya metoder behövs för att förhindra marginalisering

Det har konstaterats att utsatthet hopar sig: hälsorelaterade, ekonomiska och arbetsrelaterade problem ansamlas allt oftare hos samma personer. Exempelvis upplever majoriteten av dem som får arbetsmarknadsstöd att deras ekonomiska situation är svår, och nästan varannan av dem har en bestående funktionsnedsättning eller sjukdom.

Att stödja boendet hör till de största utmaningarna. Bostadsmarknaden varierar stort mellan olika områden. Utöver bostadsbidragen hänför sig nästan hälften av utgifterna för utkomststödet till boende. I huvudstadsregionen råder kronisk brist på små, förmånliga bostäder. I samband med reformen av den sociala tryggheten är det väsentligt att man förstår hur stor betydelse stöden för privata hushåll har och hur hyresbostadsmarknaden fungerar.

Under de senaste åren har särskilt antalet unga som hotas av marginalisering och utslagning från arbetslivet på grund av problem med studie- och arbetsförmågan väckt stor oro och diskussion. För att stödja de unga har tröskeln till FPA:s yrkesinriktade rehabilitering sänkts genom lagstiftning. Antalet unga som får sjukdomsbaserade utkomstförmåner har under de senaste 20 åren fördubblats och andelen unga bland sjuk- och invalidpensionstagarna fortsätter öka. Bakom detta ligger psykisk ohälsa och beteendestörningar.

FPA har med hjälp av dataanalys och maskininlärningsmodeller utvecklat identifieringen av marginaliseringsrisken bland unga. Tyngdpunkten inom rehabiliteringsutvecklingen har legat på de unga och flera lyckade projekt har gått i mål.

Förändringar i omvärlden analyseras som fenomen

Fenomenbaserad granskning är framtiden även i den forskning som tjänar utvecklingen av den sociala tryggheten. FPA:s data utnyttjas i allt snabbare takt och med hjälp av nya tjänster. Vi har tillgång till allt mer mångsidiga material och datamassor och utifrån dem kan olika fenomen analyseras snabbare i framtiden. I FPA:s forskningsprogram riktas fokus och den fenomenbaserad granskningen under de tre kommande åren på försörjningen, tjänsternas effekter, arbets- och funktionsförmågan, familjernas vardag och barnens och de ungas välbefinnande samt lika-behandling och bemötande.

Det finns behov av olika prognosmodeller för FPA:s kundstruktur både nationellt och regionalt. Den framtida nyckeln till högklassig utveckling av FPA:s verksamhet och kundservice ligger i effektivare informationsnyttjande.

Kundservice fokuserade på personer som behöver särskilt stöd

Ett av FPA:s strategiska mål är en utmärkt kundupplevelse. Kundupplevelsen består bland annat av förmånsbeslut, rådgivning och kundservice.

Kundservice utvecklades så att den allt bättre svarar på kundernas behov. Kundernas röst hördes i bland annat kundråd bestående av inbjudna erfarenhetsexperter från olika områden. Teman under året var till exempel digitala tjänster samt servicebehovet bland kunder som behöver särskilt stöd. Kundråd ordnades bland annat för unga, invandrare och samarbetspartner som arbetar med specialgrupper.

Information för utvecklingen av den multiprofessionella servicen och de kundansvarigas service samlades genom att intervjua unga kunder om deras servicebehov och erfarenheter av FPA:s tjänster.

Under 2019 ökade FPA sin kundservice på sociala medier. Vid sidan av forumet Fråga FPA öppnades en tjänst på Instagram och chattrobotens rådgivningstjänster utökades. Servicen på Facebook är redan tämligen etablerad. Utökningen av de digitala servicekanalerna har gjort det möjligt att stärka den personliga kundservice eftersom rutinärenden har kunnat flyttas till nättjänsterna.

Kundservicearbetet förändras i snabb takt

Service av kundansvariga inleddes i början av året som ett försök vid samtliga serviceenheter. När försöket avslutades i juni 2019 fattades beslut om att fortsätta med tjänsten och etappvis utvidga den till att omfatta alla kundgrupper som behöver stöd.

I tjänsten erbjuds stöd för utträttandet av ärenden. Samma kundansvariga sköter kundens ärenden tills situationen är utredd och kunden kan gå vidare. Målet är att kunden efter att ha fått hjälp och råd till exempel ska kunna uträtta ärenden på nätet.

Vid FPA:s serviceställen i huvudstadsregionen och många stora serviceställen tillämpas ett serviceskoncept som bygger på kundernas önskemål. Kunden tas emot genast vid dörren och hänvisas till den tjänst som bäst svarar på behoven. Kunden får hjälp med att ansöka om en förmån själv på nätet eller vid behov bokas tid för närmare utredningar. Tack vare detta har köerna minskat vid serviceställena.

FPA har nu tillämpat det nya servicekonceptet i över ett års tid. Till exempel i responsterminerna vid Alberga serviceställe ökade andelen positiv respons med 10 procentenheter efter ändringen av servicekonceptet.

De nya principerna och servicekedjan för kundbemötandet blev klara på våren. I och med dem gavs serviceexperten större ansvar och makt. Mötet mellan serviceexperten och kunden ska göras till en interaktiv situation där också kundrådgivaren vågar föra fram sin egen person. Målet är förutom personligare service också en bättre medarbetarupplevelse.

Involverandet av kunderna i serviceutvecklingen har blivit en allt viktigare del av planeringen av FPA:s verksamhet. Personalen har fått utbildning i servicedesign och servicedesignare har anställts.

Webbtjänsterna vidareutvecklades

I fjol ersatte FPA 14 serviceställen med andra tjänster. Syftet med ändringen var att inrikta resurserna på de nya servicekanalerna och öka den personliga rådgivningen för de kunder som behöver denna. Detta återspeglades bland annat i ett ökat antal tidsbokningar: I fjol betjänades 25 procent fler kunder med tidsbokning än 2018.

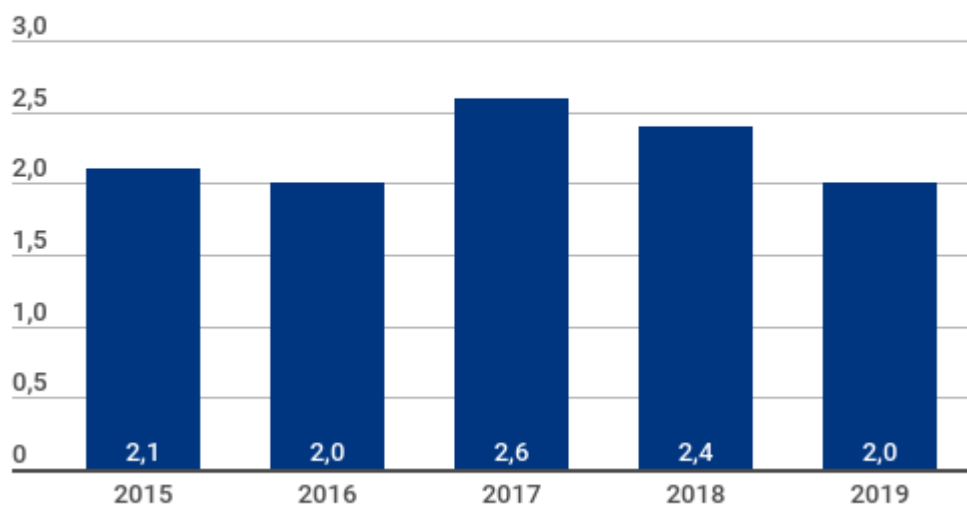
Besöken på serviceställena minskade från året innan: 2 miljoner besök mot 2,4 miljoner 2018. Samtalen till telefonservicen minskade något jämfört med året innan.

Anlitandet av webbtjänsterna fortsatte öka. Vid årets slut lämnades redan 74,5 procent av ansökningarna om utkomststöd in över nätet (69 procent året innan). FPA:s webbplats blir allt mer populär: Under året hade den 45,7 miljoner besök.

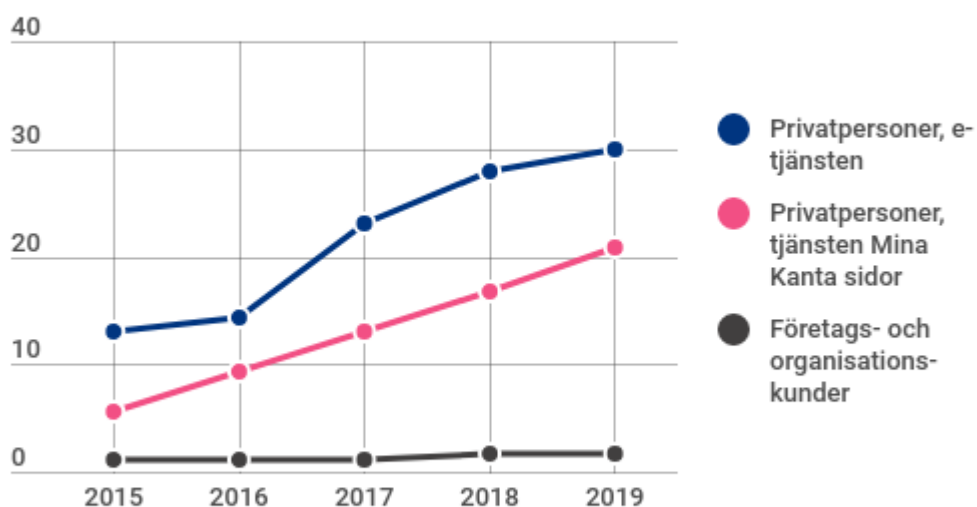
Kundservicen på sociala medier utökades. Erfarenheterna på Instagram var goda och tjänsten fortsätter 2020. Chattroboten svarade på frågor, förutom om föräldradagpenning också om barnbidrag, moderskapsunderstöd och underhållsstöd.

FPA:s kunder var lika nöjda med tjänsterna som året innan. Medeltalet för mobilenkäterna på serviceställena och i telefontjänsten var 8,6 (på skalan 0–10). FPA:s webbtjänster fick det sämsta betyget: 6,7.

Byråbesök, miljoner

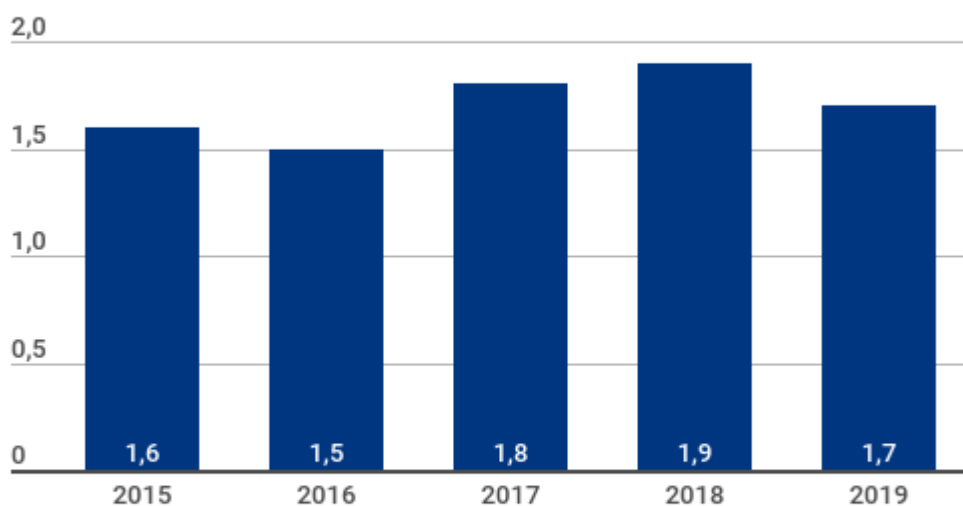

Besök på webben*, miljoner

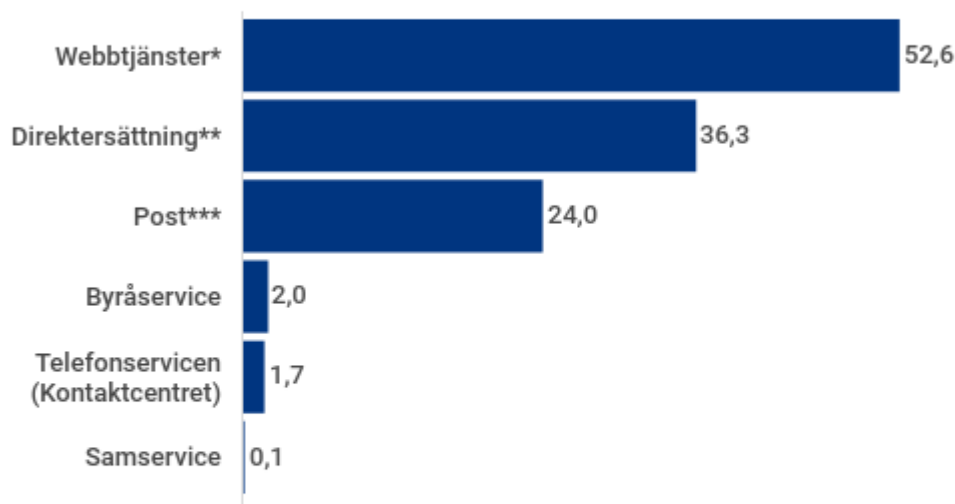
*Antalet inloggnings med identifiering i e-tjänsterna.

Besvarade samtal*, miljoner

*Siffran anger antalet samtal till Kontaktcentret. Dessutom får även andra FPA-enheter samtal.

Användningen av olika servicekanaler 2019, miljoner

*Identifieringar: privatpersoner, e-tjänsten (29,9 mn), privatpersoner, Mina Kanta - sidor (20,9 milj.) och företags- och organisationskunder (1,7 mn).

**Ersättning som kunden får direkt när han eller hon utträtt ärenden hos en tjänsteproducent. Arbetsplatskassor och FPA:s byråer.

*** Post: Brev som FPA sänt (15,2 mn) och inskannade ansökningar och övriga dokument som FPA mottagit (8,8 mn).

Samarbete för att hjälpa kunder som behöver särskilt stöd

De centrala målen för samarbetet med intressentgrupper och partner var att utveckla servicen för och hänvisningen av kunder med behov av särskilt stöd och att fördjupa samarbetet i anslutning till utkomststödet.

Samarbetet mellan FPA och kommunerna har aktivt breddats. Försök och gemensamt utvecklingsarbete har haft en betydande roll i utvecklingen av det lokala samarbetet. I samarbetet med Vanda stad fokuserade FPA på unga som behöver särskilt stöd. Tillsammans med samkommunen för social- och hälsotjänster i Kymmenedalen utvecklades gemensam praxis för skötseln av kundernas ärenden. I Mellersta försäkringsdistriktet genomfördes ett multiprofessionellt samarbetsförsök med tjänsterna för barn, unga och barnfamiljer i Nokia och socialservicen för barnfamiljer i Tammerfors (verksamhetsmodellen för familjecenter).

Inom projektet Pro Sos utvecklades modellen för samarbete mellan FPA och kommunen samt modellen för identifiering av oro. Syftet är att kunder som behöver särskilt stöd ska kunna identifieras i både kundservicen och beslutsarbetet.

Kundrelations- och förmånstjänsterna utvecklade servicen i samarbete bland annat i workshops.

Inom det digitala stödet är samarbetet både riksomfattande och lokalt. FPA medverkar i Befolkningsregistercentralens (från den 1 januari 2020 Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata) och finansministeriets projekt för digitalt stöd, där målet är att ta fram en riksomfattande modell. Majoriteten av landskapen har gått med i projektet och FPA har medverkat i de regionala samarbetsnätverken. FPA intensifierade också sitt samarbete med biblioteken i frågor som gäller digitalt stöd.

FPA-förmåner

FPA:s förmånskostnader var totalt 14,9 miljarder euro. De ökade med 0,1 procent från året innan.

Utbetalda FPA-förmåner

	2019 mn €	2018 mn €	Förändring (%)
Pensionsförmåner	2 324,3	2 357,2	-1,4
Handikappförmåner	551,4	557,4	-1,1
Sjukförsäkringsförmåner	4 288,8	4 163,4	3,0
Rehabilitering	531,7	482,4	10,2
Arbetslöshetsförmåner	1 870,4	1 965,2	-4,8
Förmåner för barnfamiljer 1)	1 883,3	1 918,3	-1,8
Studieförmåner	543,7	519,0	4,8
Bostadsbidrag för pensionstagare	616,2	600,1	2,7
Allmänt bostadsbidrag	1 491,0	1 489,0	0,1
Grundläggande utkomststöd	698,4	716,0	-2,4
Övriga förmåner	93,6	103,9	-9,9
Förmånsutgifter totalt	14 893,1	14 871,7	0,1

1) Föräldradagpenningar ingår i sjukförsäkringsförmåner.

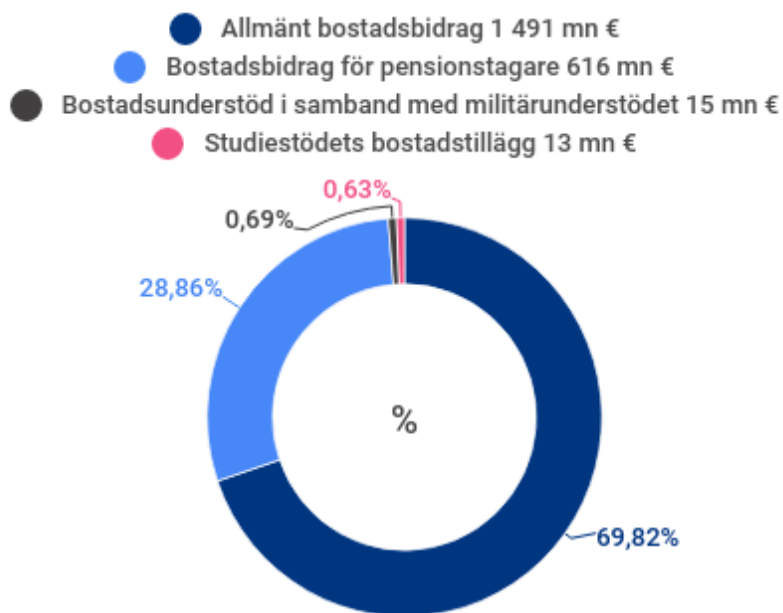
Stöd för boende

FPA:s utgifter för bostadsbidrag och antalet mottagare av bostadsbidrag låg 2019 på samma nivå som året innan. FPA betalade ut totalt 2 135 miljoner euro i bostadsbidrag 2019. Utgifterna

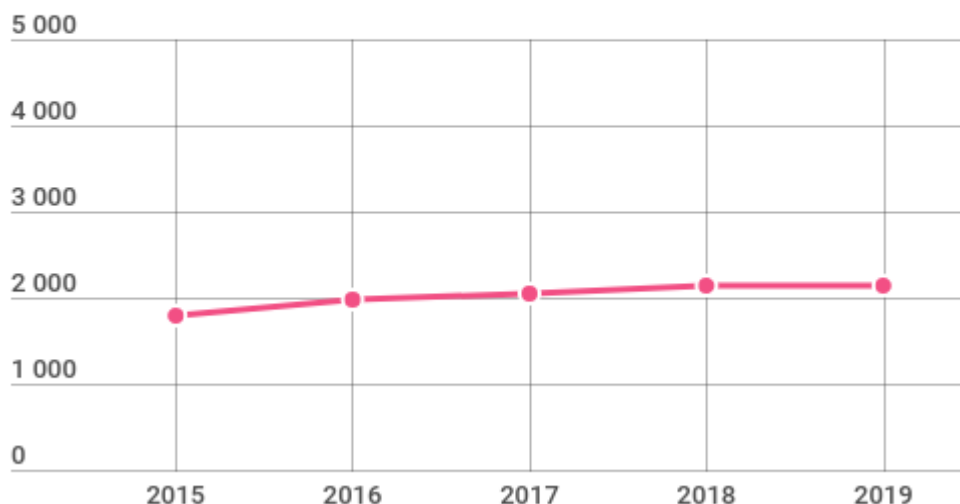

för bostadsbidraget ökade med 1,1 procent jämfört med året innan. När ändringen i penningvärdet beaktas ökade utgifterna med 0,1 procent. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget uppgick till 1 491 miljoner euro. Det var en ökning med 0,1 procent från året innan. Utgifterna för bostadsbidrag för pensionstagare ökade med 2,7 procent till 616 miljoner euro. Totalt omfattades 848 953 personer (15 % av befolkningen) av FPA:s bostadsbidrag vid utgången av 2019. Det var 0,1 procent färre än vid utgången av 2018.

Utbetalda bostadsbidrag 2019, %

Utbetalda bostadsbidrag 2015–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

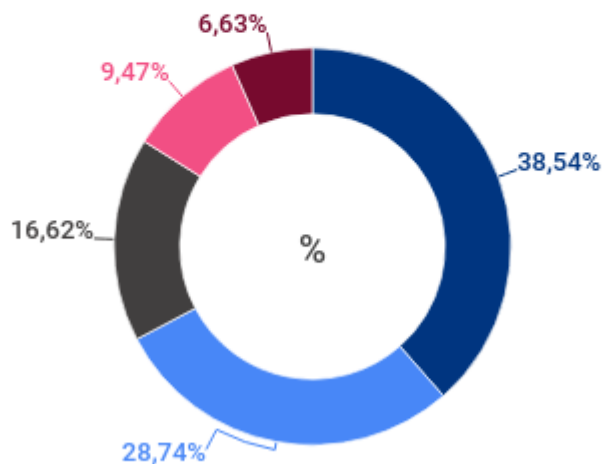
Rehabiliteringsförmåner

FPA:s utbetalda rehabiliteringsförmåner uppgick till totalt 531,7 miljoner euro 2019, vilket var 10,2 procent mer än 2018. Antalet personer som fick rehabiliteringsförmåner (145 226) ökade med 10,7 procent. Utgifterna för rehabiliteringspenning ökade till 151,7 miljoner euro och räknat med penningvärdet 2019 var det 21,0 procent mer än året innan.

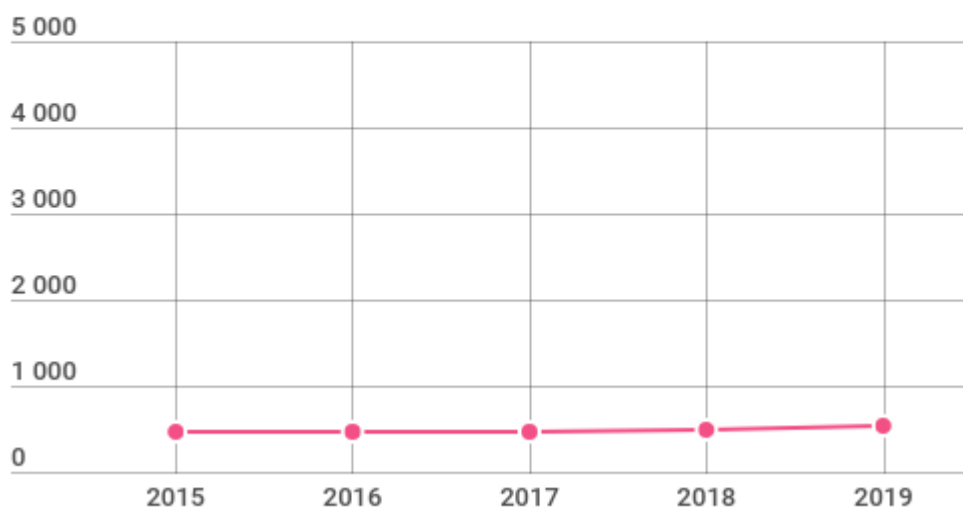
Utgifterna för yrkesinriktad rehabilitering ökade till 34,9 miljoner euro. Räknat med penningvärdet 2019 var det 24,6 procent mer än 2018. Utgifterna för krävande medicinsk rehabilitering uppgick till 202,6 miljoner euro.

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2019, %

- Krävande medicinsk rehabilitering 203 mn €
- Rehabiliteringspenning 151 mn €
- Rehabiliterande psykoterapi 87 mn €
- Rehabilitering enligt prövning 50 mn €
- Yrkesinriktad rehabilitering 35 mn €

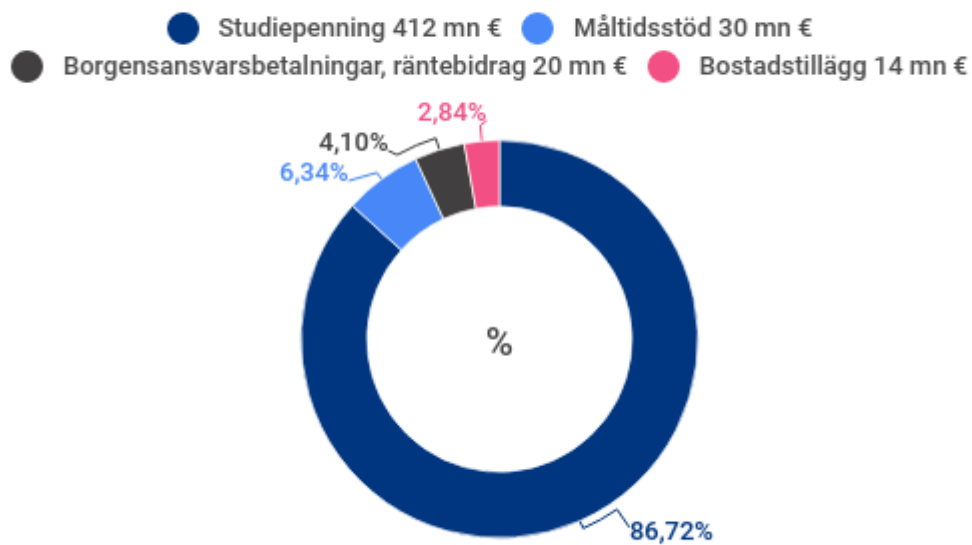
Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2015–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

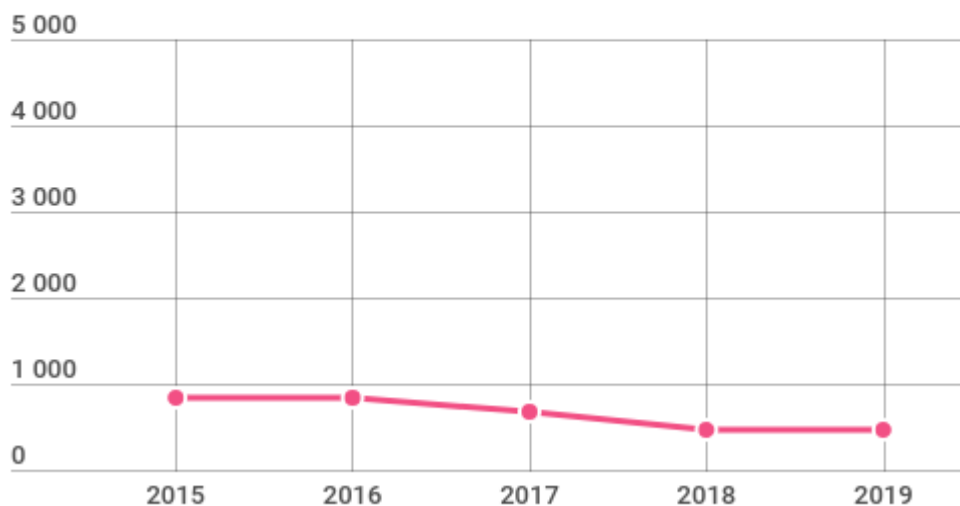
Studieförmaner

År 2019 betalade FPA ut studiepenning till ett belopp av 412 miljoner euro och bostadstillägg till ett belopp av 13 miljoner euro. Studiepenningens utgifter ökade med 1 procent och bostadstilläggsutgifterna med 46 procent från 2018. Studielånskompensation betalades till ett belopp av 44 miljoner euro, måltidsstöd för högskolestuderande till ett belopp av 30 miljoner euro och skolresestöd till ett belopp av 43 miljoner euro.

Utbetalda studiestöd 2019, %

Utbetalda studiestöd 2015–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

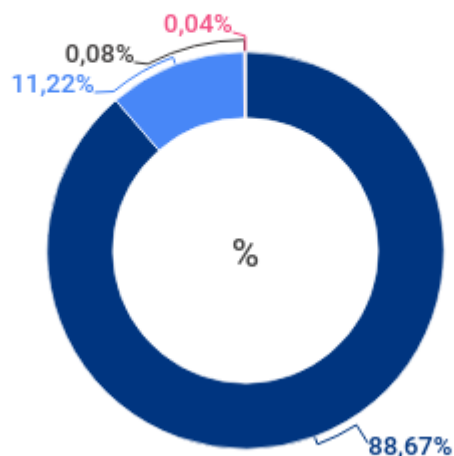

Utkomstskydd för arbetslösa

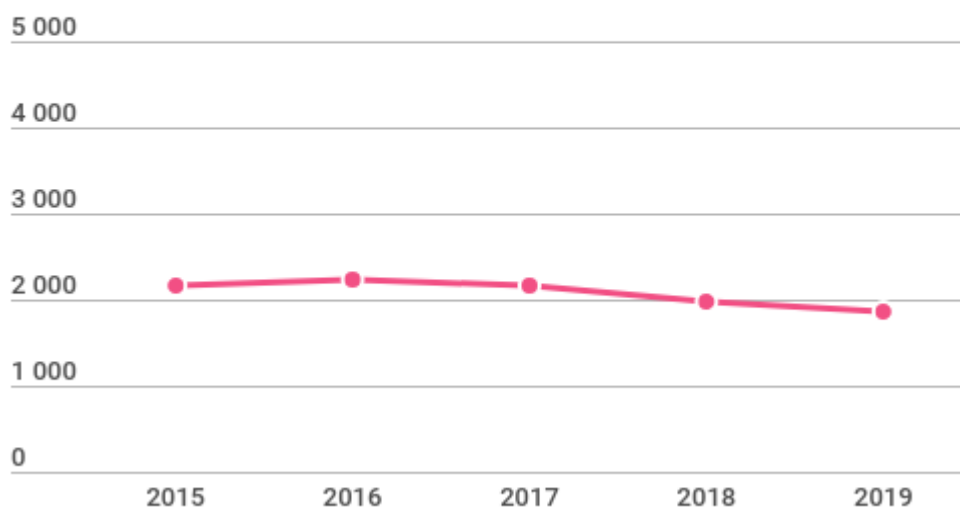
FPA:s utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa och antalet mottagare minskade 2019 för tredje året i följd. FPA betalade ut 1 870 miljoner euro i arbetslöshetsförmåner, vilket var 5 procent mindre än året innan. Förmåner betalades till 331 633 personer. Utgifterna för de inkomstrelaterade arbetslöshetsförmånerna sjönk med 11 procent.

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2019, %

- Arbetsmarknadsstöd 1 659 mn €
- Grunddagpenning 210 mn €
- Rörlighetsunderstöd 1 mn €
- Alterneringsersättning 1 mn €

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2015–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

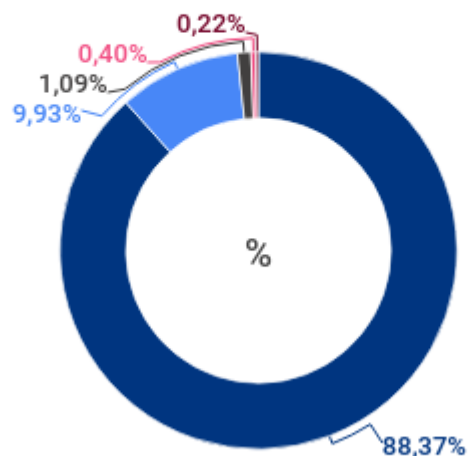

Handikappförmåner

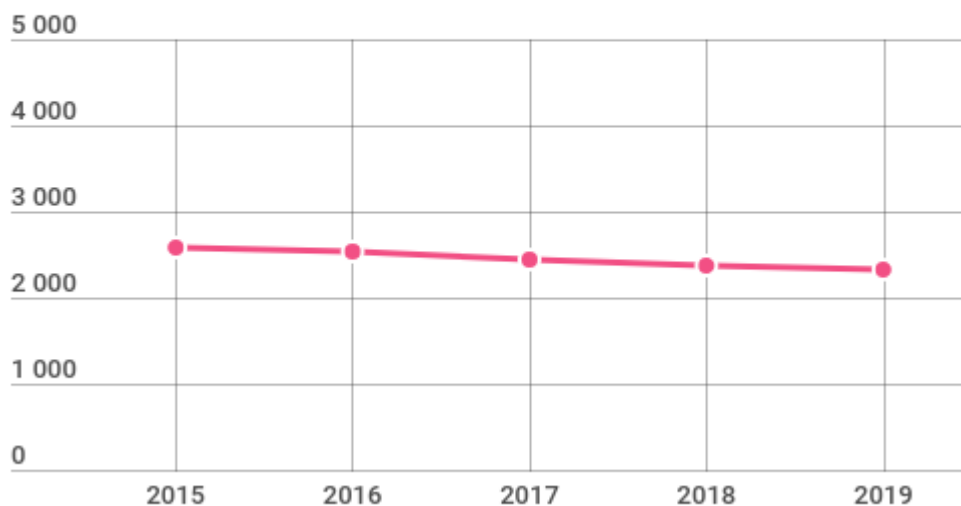
	2019, euro	2018, euro	Förändring, %
Utbetalda förmåner			
Totalt	551 353 539	557 443 330	-1,1
Handikappbidrag för personer under 16 år	77 015 110	77 307 427	-0,4
Handikappbidrag för personer över 16 år	36 423 894	36 631 310	-0,6
Vårdbidrag för pensionstagare	437 916 714	443 505 345	-1,3
Antal förmånstagare	31.12.2019	31.12.2018	
Samtliga förmåner	264 714	267 364	-1,0
Handikappbidrag för personer under 16 år	36 595	36 206	1,1
Handikappbidrag för personer över 16 år	13 911	13 693	1,6
Vårdbidrag för pensionstagare	214 246	217 515	-1,5

Utbetalda pensionsförmåner 2019, %

- Folkpension 2 054 mn €
- Garantipension 231 mn €
- Familjepension 25 mn €
- Fronttillägg 9 mn €
- Barnförhöjning 5 mn €

Utbetalda pensionsförmåner 2014–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

Pensionsförmåner

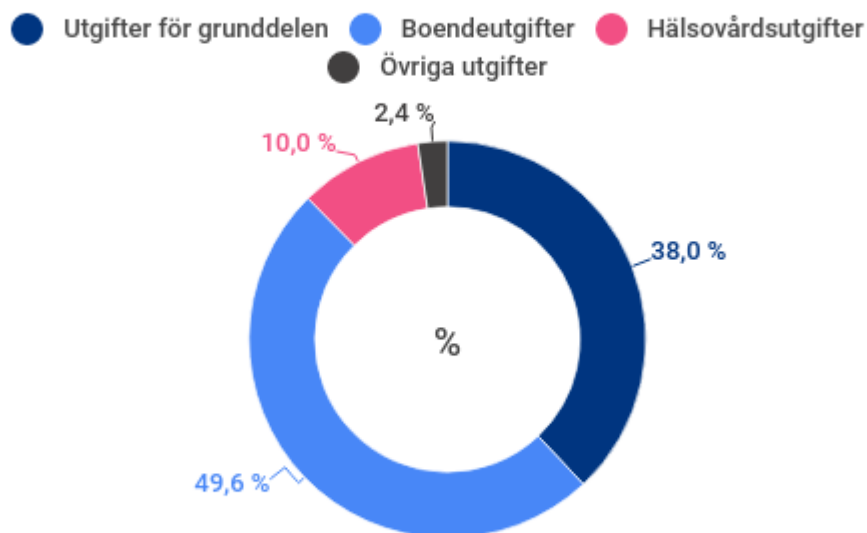
	2019 mn €	2018 mn €	Förändring, %
Utbetalda förmåner			
Totalt	2 324,3	2 357,2	-1,4
Folkpensioner	2 054,0	2 099,5	-2,2
– Garantipensioner	230,8	214,1	7,8
– Familjepensioner	25,3	26,5	-4,5
– Barnförhöjningar	5,0	5,1	-2,5
– Fronttillägg	5,5	7,1	-22,8
– Extra fronttillägg	3,7	4,8	-24,0
Antal förmånstagare	31.12.2019	31.12.2018	
Samtliga förmåner	618 421	630 538	-1,9
– Folkpensionstagare	586 733	596 986	-1,7
– Garantipensionstagare	109 476	103 122	6,2
– Familjepensionstagare	19 853	20 520	-3,3
– Personer som får barnförhöjning	10 900	11 228	-2,9
– Personer som får fronttillägg	8 047	10 582	-24,0

Grundläggande utkomststöd

FPA betalade ut 698 miljoner euro i grundläggande utkomststöd 2019. Det var 2,4 procent mindre än 2018. Stöd betalades under året till 274 408 hushåll med 396 636 personer. Antalet hushåll med grundläggande utkomststöd minskade med 2,5 procent och antalet personer med grundläggande utkomststöd med 2,8 procent.

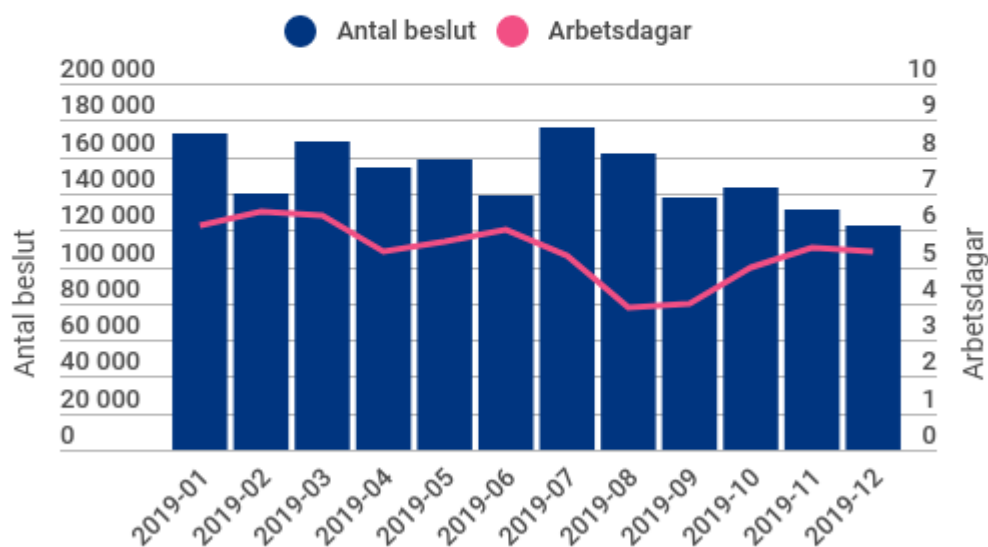
Grundläggande utkomststöd betalades till 7,2 procent av befolkningen. De flesta stötagarna är i åldern 18–24 år och 16,8 % av åldersgruppen fick grundläggande utkomststöd.

Utgifter för det grundläggande utkomststödet 2019 och fördelning enligt utgiftsslag

Totalt 698,4 mn €.

Antalet beslut om grundläggande utkomststöd och genomsnittlig handläggningstid i arbetsdagar när tilläggsutredningar inte begärdes

Sjukförsäkringsförmåner

FPA betalade ut totalt 4 288,9 miljoner euro i sjukförsäkringsförmåner 2019, vilket var 3 procent mer än året innan. Sjukförsäkringsförmåner betalades till 3 864 790 personer.

I sjukvårdersättningar betalades 1 978,5 miljoner euro, varav 1 551,0 miljoner euro hörde till läkemedelsersättningarna. Utgifterna för läkemedelsersättningar ökade med 6,2 procent jämfört med året innan. Dagpenning på basis av sjukförsäkring betalades till ett belopp av totalt 1 851,7 miljoner euro.

Mottagare av sjukförsäkringsersättningar

	2019	2018	Förändring, %
Samtliga	3 864 790	3 870 736	-0,2
Sjukdagpenning 1)	304 146	294 633	3,2
Partiell sjukdagpenning 1)	23 538	20 876	12,8
FöPL-sjukdagpenning 1)	17 979	17 302	3,9
Föräldradagpenningar	138 476	144 027	-3,9
Sjukvårdersättningar	3 762 919	3 768 224	-0,1
– Läkemedel	3 042 434	3 034 776	0,3
– – Grundersättningsgilla	2 934 104	2 925 818	0,3
– – Specialersättningsgilla	1 237 364	1 223 764	1,1
– – – Lägre ersättning	975 518	962 071	1,4
– – – Högre ersättning	495 035	489 952	1,0
– – Tilläggsersättningar för läkemedel	259 013	253 892	2,0
– Privatläkartjänster	1 507 391	1 526 144	-1,2
Privata tandvårdstjänster 2)	966 313	974 390	-0,8
– Privat undersökning och behandling	1 151 615	1 162 843	-1,0
– Resor och sjuktransporter	567 033	575 884	-1,5

1) Samma person kan få en eller flera sjukdagpenningar.

2) Siffran inkluderar dem som fått ersättning för arvoden till munhygienister.

Sjukförsäkringsersättningar

	2019 mn €	2018 mn €	Förändring (%)
Samtliga 1)	4 288,9	4 163,4	3,0
Sjukdagpenningar 2)	1 851,7	1 833,1	1,0
– Sjukdagpenning	819,9	786,7	4,2
– Partiell sjukdagpenning	46,4	40,8	13,9
– FöPL-sjukdagpenning	8,8	8,0	9,0
– Föräldradagpenningar 3)	976,2	997,3	-2,1
Sjukvårdsersättningar	1 978,5	1 889,0	4,7
– Läkemedel 4)	1 551,0	1 460,1	6,2
-- Grundersättningsgilla	316,4	307,1	3,0
-- Specialersättningsgilla	1 029,4	978,7	5,2
--- Lägre ersättning	376,2	352,2	6,8
--- Högre ersättning	653,2	626,4	4,3
-- Tilläggsersättningar för läkemedel	205,0	174,2	17,7
– Privatläkartjänster	54,8	55,8	-1,8
– Privata tandvårdstjänster 5)	48,3	49,3	-2,1
– Privat undersökning och behandling	39,5	39,8	-0,8
– Resor och sjuktransporter 6)	284,9	283,9	0,3
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och studerandehälsovård)	449,6	432,4	4,0

1) Siffran inkluderar utbetalning av sjukdagpenningar på 3,98 miljoner euro till LPA 2019.

2) Siffran inkluderar även dagpenningar vid smittsamma sjukdomar samt donationsdagpenningar till organ- och vävnadsdonatorer.

3) Siffran inkluderar även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

4) Siffran inkluderar även ersättningar för dosdispenseringsarvoden.

5) Siffran inkluderar ersättningar för arvoden till munhygienister.

6) Siffran inkluderar tilläggsersättningar för resor.

Övriga förmånstagare

	2019	2018	Förändring, %
Rehabiliteringsklienter	145 226	131 174	10,7
Arbetslöshetsförmåner	331 633	345 838	-4,1
Moderskapsunderstöd (familjer)	44 351	45 223	-1,9
Barnbidrag			
– Familjer (31.12)	541 065	545 163	-0,8
– Barn (31.12)	985 832	996 358	-1,1
Barnavårdsstöd			
– Familjer	127 060	133 481	-4,8
– Barn	161 598	175 453	-7,9
Underhållsbidrag			
– Familjer (31.12)	71 303	72 369	-1,5
– Barn (31.12)	103 764	105 829	-2,0
Bostadsbidrag för pensionstagare (personer 31.12)	212 192	209 617	1,2
Pensionsstöd (31.12)	4 445	2 679	65,9
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	379 667	376 529	0,8
Grundläggande utkomststöd (under året)			
– Hushåll	274 408	281 448	-2,5
– Personer	402 564	408 393	-1,4
Studieförmåner			
– Studiestöd	273 582*	276 264**	-1,0
– Skolresestöd	48 987*	49 926**	-1,9
Militärunderstöd (hushåll)	8 830	8 743	1,0
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (31.12)	5 915	6 103	-3,1

* Läsåret 2018/2019

** Läsåret 2017/2018

Förmånsansökningar och beslut

	2019		2018	
	Beslut	Genomloppstid i medeltal 1)	Beslut	Genomloppstid i medeltal 1)
Underhållsbidrag och befrielse från betalning av underhållsbidrag	55 815	18,3	60 176	19,8
Pensioner (inkl. pensionsstöd och garantipension)	151 692	74,1	139 680	59,8
Bostadsbidrag för pensionstagare	200 095	32,3	190 543	28,3
Specialvårdspenning	9 744	19,5	9 636	16,1
Rätt till vård	15 581	20,9	20 141	9,6
Skolresestöd	72 302	12,3	72 785	11,6
Rehabilitering	215 362	28,0	182 940	32,5
Rehabiliteringspenning	86 124	14,6	71 375	15,0
Barnbidrag	84 319	25,7	87 390	27,2
Barnvårdsstöd	200 538	12,8	214 860	12,2
Rätt till ersättning för läkemedel	313 494	17,8	272 266	17,7
Tilläggsersättningar för läkemedel	157 245	20,8	150 072	20,8
Studieförmåner (studiestödsförmåner, studielånsavdrag och studielånskompensation)	354 989	14,4	355 349	15,5
Sjukvårdsersättningar ¹⁾	1 476 662	9,3	11 417 081	7,1
Sjukdagpenningar	667 784	22,9	644 050	23,3
Militärunderstöd	27 633	13,3	25 822	11,7
Företagshälsovård, arbetsgivare	57 898	108,3	57 950	116,4
Företagshälsovård, företagare	52 706	19,1	56 761	19,9
Arbetslöshetsskydd	1 914 763	6,4	1 882 283	7,0
Försäkringsärenden	98 309	32,4	113 713	34,6
Handikappförmåner	114 714	29,9	119 980	29,6
Föräldradagpenningar (inkl. ersättning för semesterkostnader)	182 255	27,3	188 588	24,6
Allmänt bostadsbidrag	842 980	18,9	826 177	17,3
Moderskapsunderstöd	45 507	9,2	46 553	10,4

¹⁾ I tabellen har genomloppstiden räknats i kalenderdagar från mottagandet av ansökan till beslutsdagen och tiden inkluderar även eventuell tid som använts för tilläggsutredningar.

Övriga förmåner

	2019 mn €	2018 mn €	Förändring, %
Rehabiliteringsförmåner	531,7	482,4	10,2
Arbetslöshetsförmåner	1 870,4	1 965,2	-4,8
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	9,8	9,3	5,0
Barnbidrag	1 359,0	1 369,3	-0,8
Barnavårdsstöd	364,9	393,3	-7,2
Underhållsbidrag	208,8	207,6	0,6
Bostadsbidrag för pensionstagare	616,2	600,1	2,7
Pensionsstöd 1)	27,1	27,6	-1,7
Allmänt bostadsbidrag	1 491,0	1 489,0	0,1
Grundläggande utkomststöd	698,4	716,0	-2,4
Studieförmåner	543,7	519,0	4,8
Militärunderstöd	15,6	14,9	4,4
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning	48,1	44,7	7,8
Reseersättningar för frontveteraner	0,2	0,3	-20,5

Återkrav

I slutet av året uppgick återkravsbeloppet för olika förmåner (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet) till totalt 129,5 miljoner euro. Beloppet ökade med 8,8 procent jämfört med 2018. Av fordringarna på grund av borgensansvar för studielån var 113 miljoner euro föremål för indrivning i slutet av året. Beloppet minskade med 2 procent jämfört med 2018.

FPA är en internationell aktör

Internationaliseringen påverkar FPA:s verksamhet på många sätt. FPA:s kundkrets består av personer som bor och arbetar i Finland, men i vissa fall har också personer som bor utomlands rätt till FPA-förmåner.

Vilket lands sociala trygghet en person omfattas av och vilket land som ska betala ut förmånerna när hen rör sig mellan länderna bestäms av EU-lagstiftningen, de mellanstatliga över-

enskommelserna om social trygghet och den nationella lagstiftningen. Avsikten med EU-lagstiftningen om social trygghet är att harmonisera de sociala trygghetssystemen i olika länder. Huvudregeln är att en person beviljas social trygghet enligt lagstiftningen i det land där personen arbetar, även om han eller hon stadigvarande bor någon annanstans.

En person som har bott eller arbetat i flera EU-länder får dock pension från de länder där personen har varit försäkrad. I sådana fall kan ansökan om pension lämnas in i det land där personen bor. Därifrån sänds ansökan vidare till pensionsanstalterna i de övriga EU-länderna.

Personer som rör sig inom EU:s territorium kan använda sig av det europeiska sjukvårdskortet. Med kortet får man under tillfällig vistelse medicinskt nödvändig vård på samma villkor och till samma pris som de försäkrade i det aktuella landet. Därefter fakturerar vårdgivaren övriga kostnader för vården av det land som beviljat kortet. I Finland sköter FPA denna administrering av sjukvårdskostnader mellan staterna.

FPA samarbetar nära med socialförsäkringsinrättningarna i EU-länderna och Norden. Syftet med samarbetet är framför allt att smidiggöra processerna vid handläggningen av ärenden som gäller social trygghet för personer som vistas i olika länder. FPA medverkar också i exempelvis utvecklingen av digitaliseringen på EU-nivå.

Förbindelseorgansförhandlingar med Estland och Norden

År 2019 samarbetade FPA i synnerhet med Estland och de nordiska länderna. Med dem förde FPA så kallade förbindelseorgansförhandlingar i frågor som gällde olika förmåner och elektroniskt informationsutbyte. I Helsingfors arrangerades i september 2019 ett internationellt seminarium för MoveS-nätverket. Seminariet gällde den så kallade principen om lojalt samarbete. FPA-medarbetare deltog i seminariet, både som talare och deltagare. FPA deltog också i bland annat möten som ordnades av EU-kommissionen och annat samarbete på EU-nivå. Till följd av Finlands ordförandeskap i EU var samarbetet 2019 aktivare än tidigare. FPA ordnade också ett internationellt seminarium som kringprogram till EU-ordförandeskapet.

Vid beredningen av lagstiftning som inkluderar internationella dimensioner bedriver FPA ett aktivt samarbete med ministerierna. Förutom arbetet med ändringarna i EU-förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen började FPA 2019 bereda och från den 1 april 2019 genomföra den nya lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall. Enligt den lagen bestäms rätten till bosättningsbaserade förmåner på basis av boende eller arbete i Finland och vid vistelse i utlandet.

FPA svarar för Finlands del för det europeiska elektroniska utbytet av socialförsäkringsinformation, EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information). EESSI togs i bruk vid den första inrättningen i Finland i december 2019 och vid FPA i februari 2020. Med hjälp av systemet utbyter EU-ländernas socialförsäkringsmyndigheter information på ett effektivt, snabbt och säkert sätt. Informationsutbytet behövs för att samordna den sociala tryggheten i EU-länderna.

Vid FPA har handläggningen av internationella förmånsansökningar och avgörandet om en person omfattas av den sociala tryggheten i Finland koncentrerats till Centret för internationella ärenden. Där finns också en riksomfattande telefonservice för internationella ärenden och bakgrundsstöd för serviceställena och andra inrättningar. Det har visat sig motiverat att koncentrera dessa tjänster bland annat på grund av kraven på specialkompetens. I februari 2019 lanserades frågespalten Fråga FPA i syfte att utvidga servicen i internationella frågor. Tjänsten var också ett stöd för informationen om ändringen i lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i april.

Indrivningen från utlandet av förmåner, fordringar på grund av borgensansvar för studielån, begäran från utlandet om indrivning enligt EU-förordningen och utestående underhållsstöd har vid FPA koncentrerats till indrivningscentret. Centret sköter telefonservicen och e-posthanteringen i indrivningsfrågor. FPA deltar i utvecklingen av det internationella systemet iSupport som är avsett för handläggning av underhållsfrågor. I indrivningsfrågor samarbetar FPA med de centrala myndigheterna och indrivningsmyndigheterna i olika länder.

Service på många språk

I Finland medverkar FPA i tjänsten International House Helsinki (IHH) som fick nya lokaler i samband med att magistraten i Nyland flyttade våren 2019. IHH tillhandahåller största delen av de tjänster som invandrare behöver i det första skedet och tjänsterna riktar sig till alla nyanlända invandrare i huvudstadsregionen. IHH betjänar även företag och arbetsgivare i frågor som rör utländsk arbetskraft och rekryteringen av den. I servicen deltar förutom Helsingfors stads invandrarrådgivning även Nylands magistrat, Skatteförvaltningen, FPA:s kundserviceenhet i huvudstadsregionen, arbets- och näringsbyrån i Nyland, Pensionsskyddscentralen och Helsingforsregionens handelskammare samt från våren 2019 också Esbo stad och Migrationsverket. Invandringen och det ökade antalet personer som beviljats asyl återspeglar sig i FPA:s kundservice. Därför erbjuder FPA i allt högre grad kundservice även på andra språk än finska, svenska eller engelska.

År 2019 arrangerade FPA två kundråd för invandrare, varav det ena tolkades till arabiska.

I varje EU-land finns en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som informerar om anlitaandet av hälsotjänster i internationella situationer. Finlands kontaktpunkt har förlagts till FPA. Kontaktpunkten ansvarar för webbtjänsten Vårdenhetsval.fi, som i december 2019 bytte namn till EU-hälsovård.fi. I webbtjänsten får kunden bland annat information om anlitaandet av hälsotjänster i Finland och utomlands, patienternas rättigheter samt ersättningar för vård- och behandlingskostnader. År 2019 fortsatte kontaktpunkten utveckla informationsinnehållet och förnyade webbplatsens visuella uttryck. Kontaktpunkten deltog 2019 för första gången i SuomiAreena och ett flertal andra evenemang och seminarier. Dessutom informerade kontaktpunkten aktivt på sociala medier.

FPA:s sakkunniga är starkt engagerade i den världsomspännande organisationen för social trygghet, ISSA (International Social Security Association). ISSA är ett samarbetsorgan för världens socialförsäkringsinrättningar och har cirka 320 medlemmar från fler än 150 länder. År 2019 berättade FPA:s sakkunniga på olika evenemang om till exempel utmaningarna som arbetsomsättning medför för den sociala tryggheten, utnyttjandet av digitaliseringen vid FPA och Kanta-tjänsterna.

FPA är sedan början av 2019 medlem i den europeiska intresseorganisationen i socialförsäkringsbranschen, ESIP (European Social Insurance Platform).

Uppgifter om personalen

År 2019 slutade antalet anställda vid FPA att öka. I slutet av året hade FPA 7 651 anställda, vilket var 81 färre än ett år tidigare. Mätt i årsverken, dvs. kalkylmässigt, var FPA:s arbetsinsats ändå större 2019 än under tidigare år.

Organisationsförändringarna inverkar på personalens placering i resultatenheterna. Andelen visstidsanställda minskade och var 9 procent i slutet av året.

Andelen övertidsarbete minskade till 1,0 procent från 1,3 procent året innan. Övertidsarbetet koncentrerades i synnerhet till beslutshandläggningen och utvecklingen av informationssystemen.

Välbefinnandet i arbetet

Hela personalens genomsnittsålder och genomsnittliga tjänstgöringstid ökade något. Samtidigt minskade andelen män något.

De FPA-anställda ansåg att de hade ett fungerande arbetskollektiv och att FPA är en bra arbetsplats. Flera nyckeltal för arbetshälsan låg på en hög nivå. Största delen av tjänstemännen tyckte att deras arbete är intressant, utmanande, motiverande och inspirerande. Enligt en personalenkät var 81 procent av personalen ganska eller mycket nöjda med sitt arbete. Av personalen ansåg 88 procent att det är möjligt att kombinera arbetet med privatlivet. Enligt enkäten upplevde medarbetarna i större utsträckning än tidigare att det går att påverka det egna arbetet. Resultaten av enkäten visade att framtida utvecklingsobjekt inom personalresurserna är att åtgärda arbetsbelastningsfaktorer och effektivisera arbetsmiljöledningen.

FPA fick som arbetsgivare betyget 8+.

FPA gör också upp ett separat personalbokslut.

Tabell: Uppgifter om personalen 2017–2019

Uppgifter om den ordinarie personalen

	2019	2018	2017
Medelålder	44,6	44,7	45,4
Sjukfrånvaro, procent	5,0	4,8	4,8
Tjänstemän som lämnat FPA	373	339	289
Nya FPA-tjänstemän	548	887	488
Pensioneringsålder	63,8	63,3	64,4
Avgått med ålderspension	143	129	135
Avgått med invalidpension	16	19	8

Antalet anställda i slutet av året 2017–2019

	2019	2018	2017
Hela personalen	7 651	7 732	7 226
– heltidsanställda	6 722	6 810	6 320
– deltidsanställda	929	922	906
– visstidsanställda	670	950	984
Ordinarie personal	6 981	6 782	6 242
– heltidsanställda	6 218	6 033	5 462
– deltidsanställda	763	749	780

Statistik, kalkyler och forskning

Den fritt tillgängliga statistikdatabasen Kelasto på FPA:s webbplats hade i genomsnitt 1 200 användare per månad. Varje månad nedladdades cirka 7 000 rapporter. På webbplatsen publicerades åtta publikationer med årsstatistik över olika FPA-förmåner. FPA:s samlingspublikationer (FPA:s statistiska årsbok och fickstatistik) gavs fortfarande ut även i tryck. Den finländska läkemedelsstatistiken, som tas fram i samarbete med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, statistiken över pensionstagarna i Finland, som tas fram i samarbete med Pensionsskyddscentralen, och statistiken över utkomstskyddet för arbetslösa i Finland, som tas fram i samarbete med Finansinspektionen, gavs 2019 ut enbart på nätet. Sammanlagt publicerades elva statistiska översikter med olika teman.

För utvecklingen och verkställigheten av den sociala tryggheten utarbetades kalkyler, prognoser och olika typer av utredningar. FPA följde aktivt hur det ekonomiska läget utvecklades. För ministerierna utarbetades budgetkalkyler om den sociala trygghet som FPA sköter och kalkyler i anslutning till planen för de offentliga finanserna. För beredningen av regeringsprogrammet tog FPA fram kalkyler över begärda propositioner. FPA tog fram kostnadskalkyler i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och andra reformer om så gott som alla FPA-förmåner. Därtill utarbetade FPA för regeringens propositioner kalkyler över de ekonomiska konsekvenserna av olika reformer. FPA:s resultatavtalsprocess stöddes genom prognoser för prestationerna under nästa planperiod.

Centrala teman för FPA:s forskning 2019 var det grundläggande utkomststødet, støden för boende, aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa, unga som saknar studie- eller arbetsplats, sjukförsäkringsersättningar (i synnerhet allokeringen av läkemedelsersättningar och sjukdagpenningar), FPA:s rehabilitering, övergången till sjuk- eller invalidpension samt de regionala skillnaderna i välfärd och hälsa. FPA ingick med social- och hälsovårdsministeriet ett avtal om utvärdering av försøket med basinkomst som genomfördes 2017–2018. De första resultaten om basinkomstförsøkets verkningar publicerades i februari 2019.

År 2019 publicerades i FPA:s publikationsserier nio forskningsrapporter både i elektroniskt format och i tryck samt 19 forskningsrapporter eller utredningar enbart i elektroniskt format. Dessutom utkom fem publikationer i den nya serien Kuntoutusta kehittämässä. Forskningsrapporterna i FPA:s publikationsserier kan laddas ner avgiftsfritt på nätet. Forskningsresultaten publicerades inte bara i de egna publikationsserierna, utan i stor utsträckning även i finländska och utländska publikationer.

Riskhantering

Riskhanteringen är fast integrerad i FPA:s dagliga verksamhet och i ledningen av denna. Den hjälper FPA att säkerställa måluppfyllelsen, verksamhetens kontinuitet och de anställdas välbefinnande. Riskhanteringen säkerställer också en god förvaltningssed.

Generaldirektören har det övergripande ansvaret för FPA:s riskhantering. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina respektive ansvarssektorer. Alla resultatenheter och deras chefer ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen inom sina respektive ansvarsområden. Dessutom ska varje tjänsteman se till riskhanteringen i sitt eget arbete. Internrevisionen svarar för riskhanteringsens funktionalitet och för kvalitetsutvärderingen.

FPA följer regelbundet upp riskhanteringsläget och rapporterar om detta minst varje kvartal.

De största riskerna

De största riskerna som identifierades 2019 var:

- datasystemen och datalagren svarar inte på behoven
- finansieringen av verksamhetskostnaderna är osäker
- personalresurser inriktas inte tillräckligt flexibelt.

FPA:s kundservice och beslutsprocess grundar sig på att de tillgängliga datasystemen fungerar optimalt och snabbt och på att datalagren används på ett flexibelt, övergripande och korrekt sätt. När det förekommer avbrott i datasystemen och de fungerar långsamt, och vid vissa fördröjningar som beror på systemen, orsakar det fördröjningar och avbrott i kundservicen och i beredningen av beslut för kunderna. Av detta följer att också handläggningstiderna för förmånsbeslut blir längre. FPA har tillgång till en stor mängd information om sina kunder. Det finns ett ständigt behov av att utnyttja olika datalager bättre och smidigare för att effektivisera handläggningen av ärenden och ansökningar.

För att säkerställa finansieringen av verksamhetskostnaderna har FPA intensifierat samarbetet med social- och hälsovårdsministeriet. Efter förhandlingar med ministeriet erhöles tilläggsfinansiering för verksamhetskostnaderna. Dessutom planerade och genomförde FPA ett flertal sparåtgärder för att säkerställa att verksamhetskostnaderna kan täckas.

FPA är arbetsplats för cirka 8 000 tjänstemän. En smidig rotation av de anställda mellan olika resultatenheter skulle underlätta situationen vid överbelastning. FPA har också uppgifter, system och program som kräver specialkompetens av olika slag. Detta gör det också svårare att använda personalresursen flexibelt.

Av de tolv identifierade strategiska riskerna 2019 lyckades man minska fyra under årets tre första kvartal. Dessa fyra var misslyckande med verkställigheten av lagstiftningen, bristfällig förmåga att prognostisera ändringar i omvärlden, osäkerhet kring finansieringen av verksamhetskostnader samt osäkerhet kring FPA:s framtida uppdrag.

Beskrivning av hoten på serviceställena: säkerheten

FPA fäster särskild uppmärksamhet vid säkerheten på serviceställena – både när det gäller kunderna och de anställda. År 2019 rapporterades 1 365 hotfulla och farliga situationer mot 1 454 året innan. Det totala antalet hotfulla och farliga situationer minskade alltså något. Siffran var dock fortfarande högre än 2017, då det rapporterades 1 148 hotfulla och farliga situationer.

Minskningen från 2018 var 57 rapporteringar, vilket inte innebar någon betydande förbättring. De nya modellerna för servicehandledning minskade köerna. På många ställen har FPA övergått till betjäning på servicetorg tillsammans med aktörer i andra sektorer. Servicetorgen förväntas ytterligare minska de hotfulla och farliga situationerna.

I 607 av de hotfulla och farliga situationerna 2019 rörde det sig om att kunderna uppträdde hotfullt eller trängde sig före i köerna. I vart sjätte fall hotades FPA eller FPA-tjänstemännen, såsom kundrådgivarna och förmånshandläggarna. De tredje vanligaste hotfulla och farliga situationerna var att en kund hotade sitt eget eller en familjemedlems liv eller hälsa. År 2019 var detta fallet i totalt 225 situationer. Antalet låg på samma nivå som 2018.

Samhällsansvar

Samhällsansvaret ingår i FPA:s grundläggande uppgift och strategi. FPA mår om kundernas, personalens och miljöns välbefinnande samt den ekonomiska hållbarheten i sin verksamhet.

FPA:s plan för ansvarsfull verksamhet beskriver de samhällsansvarsmål och förfaringsätt genom vilka FPA främjar en hållbar utveckling i sin dagliga verksamhet. Planen har kompletterats med en separat verksamhetsplan.

År 2019 deltog FPA aktivt i det nationella samarbetet kring hållbar utveckling. FPA är till exempel medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling. Till kommissionens uppgifter hör att bland annat främja och följa upp hur Finlands samhälleliga åtagande genomförs inom ramen för de globala mål som FN ställt upp.

En ansvarsfull verksamhet främjar en hållbar utveckling. FPA bedömer framstegen inom hållbar utveckling med olika indikatorer. Till exempel koldioxidavtrycket beräknas varje år. Andra indikatorer är bland annat ökningen i anlitandet av webbtjänster och de anställdas bedömningar av hur ansvaret fullgörs inom olika sektorer och deras nöjdhet med FPA som arbetsgivare.

FPA deltar årligen i olika evenemang kring ansvarsfullhet. Ett viktigt internationellt evenemang är den europeiska veckan för hållbar utveckling, som FPA deltog i även 2019. FPA var officiell samarbetspartner för Pride 2019.

För FPA:s arbete med samhällsansvaret redogörs i närmare detalj i den ansvarsrapport som bifogats verksamhetsberättelsen.

Kanta-tjänsterna har etablerats

Kanta-tjänsterna utgör en riksomfattande digital servicehelhet inom social- och hälsovården. Tjänsterna anlitas av medborgare, den offentliga och den privata hälso- och sjukvården samt apoteken. Under de senaste åren har Kanta-tjänsterna etablerats i medborgarnas och hälso- och sjukvårdens vardag. Även socialvården ansluts till Kanta-tjänsterna och arbetet med detta framskred planenligt 2019.

Kanta-tjänsterna utvecklas av FPA, Institutet för hälsa och välfärd och social- och hälsovårdsministeriet i samråd. I slutet av året förbereddes en ny riksomfattande arbetsfördelning och verksamhetsmodell som togs i bruk den 1 januari 2020. Tjänsterna utvecklas också i tätt samarbete med kundorganisationerna.

Beredningen av vårdreformen påverkade i synnerhet arbetet inom Kanta-tjänsterna. Den upphörde i mars 2019. Därefter har man varit beredd på effekterna av den nya regeringens vårdreform.

Kanta har blivit en väsentlig del av informationshanteringen inom social- och hälsovården i Finland. Tjänsternas framtid och utveckling påverkas väsentligt av den lagstiftning som är under beredning, i synnerhet den nya klientuppgiftslagen.

År 2019 blev tjänsternas övergripande tillgänglighet bättre och driftssäkerheten var god. Störningarna i Kanta-tjänsterna minskade jämfört med tidigare år. Patientdataarkivets tillgänglighet var under hela året 99,87 procent. Motsvarande siffra för recepttjänsten var 99,98 procent och för Mina Kanta-sidor 99,78 procent.

Kanta.fi är ett välkänt och uppskattat webbvarumärke

Enligt Taloustutkimus utredning var webbtjänsten kanta.fi det tredje mest uppskattade finländska webbvarumärket 2019. Placeringen var densamma som året innan.

Enligt undersökningen besöks webbplatsen kanta.fi åtminstone då och då av över hälften (54 %) av finländarna som använder internet varje vecka. Antalet användare ökade markant jämfört med 2018. Över 70 procent av alla som känner till kanta.fi gav tjänsten åtminstone bra betyg. Kanta.fi var också klart bättre känt än året innan.

En stor del av finländarna använder Mina Kanta-sidorna

I tjänsten Mina Kanta-sidor kan medborgarna kontrollera de vårduppgifter och recept som hälso- och sjukvårdspersonalen registrerat samt de hälsouppgifter de själva registrerat där med hjälp av välfärdsappen. Man kan också lämna en begäran om att förnya ett recept och spara sin organdonations- och vårdvilja.

Användningen av Mina Kanta-sidorna har ökat kraftigt under flera år. År 2019 ökade användningen igen med nästan 25 procent jämfört med året innan. Tjänsten anlätades under året av

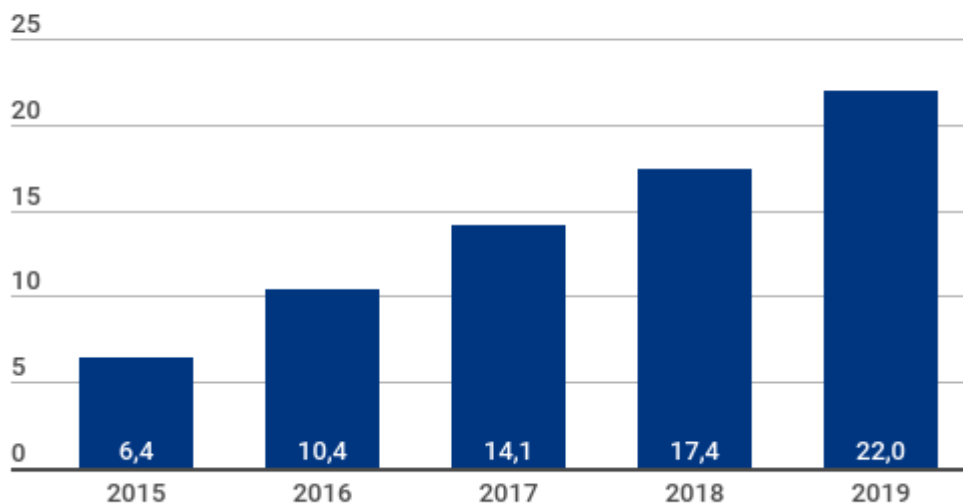
över 2,3 miljoner personer. I tjänsten gjordes över 20,9 miljoner inloggningar under året, dvs. i genomsnitt 1,7 miljoner inloggningar per månad.

Kanta-tjänsternas stöd och rådgivning till medborgarna sköts av FPA:s kundservice. En chatt-robot som ger svar och råd i de vanligaste Kanta-frågorna testades som ny rådgivningskanal i ett pilotförsök.

En fjärdedel av recepten förnyas via Mina Kanta-sidorna

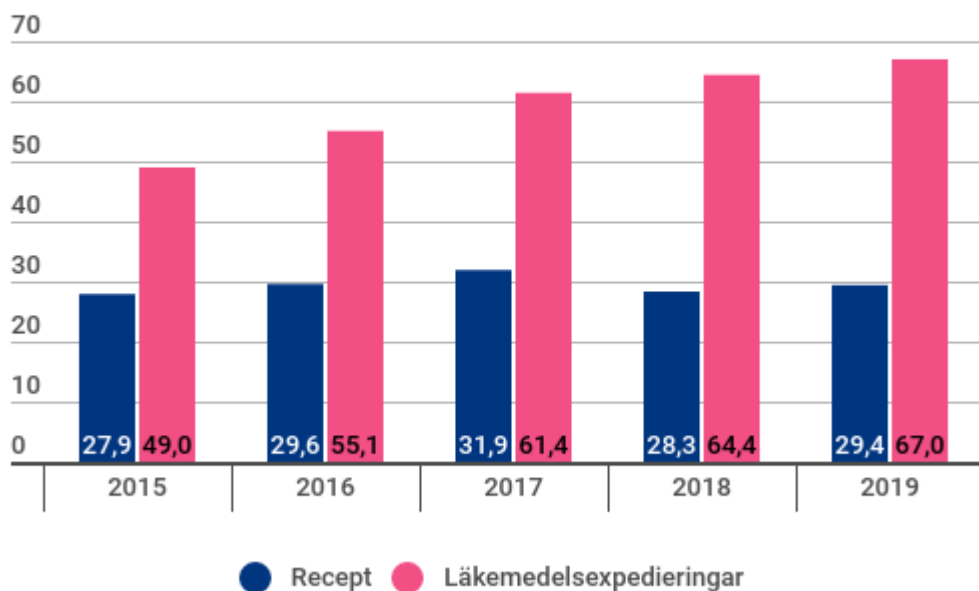
År 2019 gjordes cirka 26 procent av alla begäranden om att förnya recept via Mina Kanta-sidorna. Totalt begärdes över 2,7 miljoner receptförnyanden via Mina Kanta-sidorna.

Besökare på kanta.fi 2015–2019, miljoner

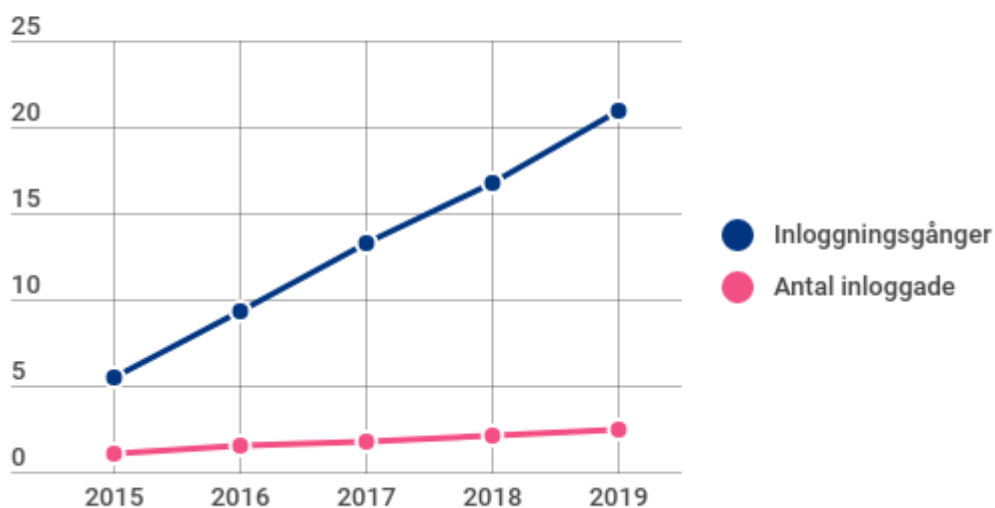

Recept och läkemedelsexpedieringar i Kanta 2015–2019, miljoner

Inloggningar i tjänsten Mina Kanta-sidor och antal inloggade 2015–2019

Läkemedel från utlandet med recept från Finland

Under 2019 utvecklades funktionen för gränsöverskridande recept i Kanta-tjänsterna. I januari kunde finländska recept användas i Estland och i juni i Kroatien. Användningen av finländska elektroniska recept utvidgas som bäst till det övriga Europa. Samtycke till överlåtelse av receptuppgifter till ett annat europeiskt land kan ges i tjänsten Mina Kanta-sidor.

Under 2019 expedierades nästan 7 000 läkemedel i Estland mot finländska recept. Tjänsten har använts vid cirka 200 apotek i Estland. I Kroatien har enskilda expedieringar gjorts. Förberedelserna för gränsöverskridande receptservice är på slutrakan även med Portugal.

Patientdataarkivet möjliggör smidig informationsförmedling

Patientdataarkivet i Kanta-tjänsterna är ett riksomfattande datasystem som möjliggör elektronisk arkivering av patientdata som kan utnyttjas av alla aktörer inom hälso- och sjukvården och kontrolleras av medborgarna själva via Mina Kanta-sidorna. Med hjälp av arkivet kan uppgifter förmedlas på ett kontrollerat sätt till externa aktörer inom hälso- och sjukvården.

År 2019 användes patientdataarkivet av en stor del av aktörerna inom hälso- och sjukvården. Allt som allt används arkivet av cirka 10 000 personuppgiftsansvariga, varav cirka 160 var enheter inom den offentliga sektorn. Fram till utgången av 2019 hade cirka 2,1 miljarder handlingar (med uppgifter om 6,1 miljoner personer) arkiverats i Patientdataarkivet (inkl. arkivet för gamla patientuppgifter).

Nya uppgifter i Patientdataarkivet 2019 var patientdata inom optometrin, dvs. ögonhälsan. Dessutom har aktörerna inom hälso- och sjukvården börjat utnyttja den riksomfattande köptjänstfunktionen. Arkiveringen av elektroniska intyg och utlåtanden och utnyttjandet av dem med hjälp av Kanta-tjänsterna har ökat. I arbetet med att utveckla och genomföra Patientdataarkivet 2019 vidtogs förberedelser för att bland annat ta i bruk funktionerna för att sköta ärenden för minderåriga och för centrala hälsouppgifter som sammanfattats i informationshanteringstjänsten (risker, diagnoser, åtgärder, vaccinationer, bilddiagnostik, laboratorieundersökningar och fysiologiska mätningar).

Socialvårdens uppgifter med på bredare bas

Utvecklingen och ibruktagandet av arkivet för socialvårdens klientdata i Kanta-tjänsterna har framskridit med god fart. Hittills har över 40 organisationer inom socialarbetet fört in sina klientdata i arkivet. Vid utgången av 2019 hade nästan 400 000 ärenden som behandlats inom socialvården registrerats i arkivet. Över 40 procent av kommunerna i Finland har tagit arkivet i användning eller planerar att göra det.

En ny egenskap var bland annat att uppgifterna gjordes tillgängliga mellan serviceanordnaren och serviceproducenten mot användarrätt till registret.

Medborgarnas egna hälsouppgifter i Kanta

I det nya nationella datalagret för egna uppgifter kan medborgarna föra in sina egna hälsouppgifter. År 2019 presenterades det för välfärdsapplikationsleverantörer på olika evenemang. Utvecklingsteamet fokuserade på att stärka basen för den nya tjänsten för framtida användarvolymer. Även nya informationsinnehåll togs fram i samarbete med applikationsleverantörerna. I början av 2020 integreras Sotedig Oy:s nationella Omaolo-tjänst i datalagret för egna uppgifter.

Bildmaterial med i Kanta-tjänsterna

Arkivet över bildmaterial i Kanta-tjänsterna är en ny tjänst för arkivering av bildmaterial från diagnostisk radiologi, såsom patientens röntgen- och magnetbilder samt relaterade begäranden, undersökningsanteckningar och utlåtanden.

År 2019 togs arkivet över bildmaterial i bruk av Länsi-Pohja sjukvårdsdistrikt, Lapplands sjukvårdsdistrikt och Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt. Året präglades starkt av stödet till den växande användargruppen och systemleverantörerna för ibruktagandet av arkivet.

Samtestade datasystem som grund för Kanta-tjänsterna

För att aktörerna inom social- och hälsovården och apoteken ska kunna börja använda de olika funktionerna i Kanta-tjänsterna måste de först genomföras och testas gemensamt i datasystemen. Genom samtesterna säkerställs att datasystemet byggts upp i enlighet med nationella specifikationer. FPA samordnar testerna.

År 2019 genomfördes bland annat samtester av nivåhöjningen i Patientdataarkivets specifikationsversion samt samtester av utlåtanden, fullmakt för köpta tjänster och socialvårdens klientuppgifter. Dessutom genomfördes det första samtestet av optometrin. I arkivet för bildmaterial inleddes samtestning med två datasystem.

Kanta syns också på de internationella forumen

Kanta-tjänsterna intresserar också experter och andra i utlandet. År 2019 presenterades Kanta-tjänsterna på många evenemang i både hemlandet och utomlands, till exempel på HIMSS- och EHMA-evenemangen i juni. På hösten presenterades Kanta-tjänsterna på ett webinarium på engelska inom ramen för programmet för Finlands EU-ordförandeskap. Kanta intresserade också de utländska delegationer och representanter för Europeiska kommissionen som besökte FPA. Särskilt lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården, som antogs på våren, väckte stor uppmärksamhet och det kom in många frågor om tillämpningen av lagen till Kanta-tjänsterna.

Kanta-tjänsterna bedriver internationellt samarbete med andra EU-länder. Ett konkret exempel är projektet Unicom, som startade i december 2019 och har som mål att ta i bruk den för läkemedelsspecifikation avsedda standarden ISO IDMP inom de nationella eller regionala eHealth-infrastrukturerna i cirka 20 länder. I Finland är planen att ta i bruk standarden i FPA:s

läkemedelsdatabas och gränsöverskridande recept och att skapa förutsättningar för ibruktandet av den i elektroniska recept (läkemedelslistan). Även Fimea deltar i projektet.

Styrelsens arbete

År 2019 var det sista verksamhetsåret under styrelsens treåriga mandatperiod. I början av året inledde styrelsen beredningen av den nya strategin. Strategin bereddes med hjälp av service-design. Styrelsen gjorde en seminarieresa till Köpenhamn där den behandlade frågor kring strategisk utveckling och digitalisering. Styrelsen sammanträdde 10 gånger under året.

Styrelsen ställde upp rammålsättningarna för verksamhets- och ekonomiplanen 2020–2023. I slutet av 2019 godkände styrelsen verksamhets- och ekonomiplanen samt strategin för 2020–2023 och ingick ett resultatavtal med generaldirektören för 2020. Styrelsen tog del av de strategiska indikatorerna och effektivitetsmätarna.

Den av styrelsen tillsatta revisionskommittén sammanträdde fem gånger, varav en gång som e-postförfarande. Kommittén gick igenom internrevisionens rapporter och viktiga observationer om FPA:s verksamhet. Styrelsens ordförande var ordförande för revisionskommittén, som i övrigt bestod av styrelsens vice ordförande, två styrelseledamöter, generaldirektören och en övervakningsrevisor.

På varje styrelsemöte presenterade generaldirektören en aktualitetsöversikt över FPA:s verksamhet. Översikten inbegrep en uppföljning av verksamhets- och ekonomiplanen för 2019–2022 samt placeringsplanen. Styrelsen följde regelbundet upp förmånernas handläggningstider och serviceläget, i synnerhet handläggningen av det grundläggande utkomststöd och den ekonomiska situationen.

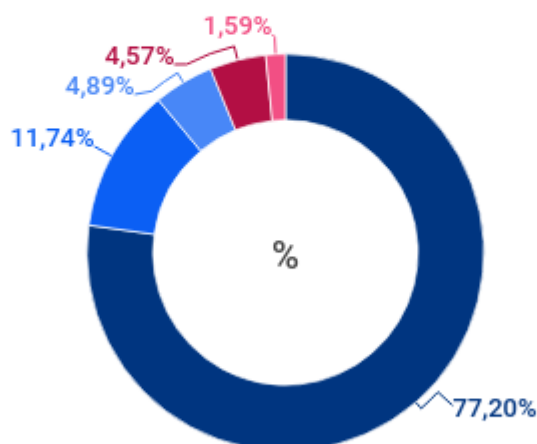
För fullmäktige upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2018. Styrelsen beredde innehållet i reformen av styrsystemet och utsikterna kring FPA:s roll i den nationella informationsförvaltningen samt meddelade dessa till fullmäktige för kännedom. Styrelsen beslutade om FPA:s nya strategi som fokuserar på människornas välbefinnande. Strategin bereddes i brett samarbete med FPA:s personal och intressentgrupper.

Styrelsen godkände de allmänna grunderna för placeringsplanen samt placeringsplanen för 2020. Under året fick styrelsen regelbundet rapporter om FPA:s placeringsverksamhet.

Dessutom höll styrelsen ett gemensamt möte med fullmäktige där man bland annat behandlade utvecklingen av ledningssystemet.

Finansiering av FPA-förmånerna och FPA:s verksamhetskostnader 2019

- Statens förskott till förmånerna och verksamhetskostnaderna 11 815 mn €
- De försäkrades dagpennings- och sjukvårdsavgifter 1 797 mn €
- Kommunernas betalningar 749 mn €
- Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift 700 mn €
- Arbetslöshetsförsäkringsavgifter och övriga intäkter 243 mn €

Totalt 15 304 mn €.

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

Finansieringen av den sociala trygghet som sköts av FPA grundar sig på en delningsprincip enligt vilken kostnaderna under respektive år finansieras med de intäkter som flyter in samma år. För finansieringen av förmånerna har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och en allmän fond för social trygghet. Ur dessa finansieras de förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen.

Kostnaderna för FPA:s förmånsfonder uppgick år 2019 totalt till 15 411 miljoner euro. Förmånskostnadernas andel av de totala kostnaderna var 97 procent (14 893 miljoner euro) och verksamhetskostnadernas andel 3 procent (518 miljoner euro). Statens andel av intäkterna var 77 procent. Lagstadgade avgifter från försäkrade och arbetsgivare utgjorde 16 procent, kommunala inbetalningar 5 procent och övriga intäkter 2 procent av intäkterna.

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalar FPA ut bland annat pensions- och handikappförmåner, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. År 2019 utbetalades 3 522 miljoner euro i förmåner. Fondens verksamhetskostnader var 64 miljoner euro.

Staten finansierar kostnaderna för folkpensionsförsäkringen i deras helhet. För folkpensionsfonden har det fastställts en miniminivå för att trygga soliditeten på årsnivå. Sedan 2010 har beloppet av folkpensionsfondens finansiella tillgångar minskat med främmande kapital varit 3,5 procent av det årliga sammanräknade beloppet av folkpensionerna och verksamhetskostnaderna.

Sjukförsäkringsfonden

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i finansiering av arbetsinkomstförsäkringen och finansiering av sjukvårdsförsäkringen. År 2019 uppgick förmånerna till totalt 4 821 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 202 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen inkluderar sjukdagpenningar, föräldradagpenningar och rehabiliteringspenningar samt ersättningarna till arbetsgivare för familjeledigheter, ersättningarna för ordnande av företagshälsovård och kostnaderna för semestrar under föräldradagpenningsperioder. De utbetalda förmånerna inom ramen för arbetsinkomstförsäkringen uppgick år 2019 till 2 373 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras huvudsakligen av löntagarna och företagarna (sjukförsäkringens dagpenningspremie) och arbetsgivarna (arbetsgivares sjukförsäkringsavgift). Staten finansierar dagpenningar med minimibelopp samt 3,4 procent av föräldradagpenningarna som inte betalas till minimibelopp och en del av företagarnas företagshälsovård. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna och uppgick år 2019 till 0,77 procent. Grunden för sjukförsäkringens dagpenningspremie är för löntagarna deras skattepliktiga löneinkomst och för företagarna deras arbetsinkomst. År 2019 var premien för löntagare och LFöPL-försäkrade företagare 1,54 procent och för FöPL-försäkrade företagare 1,77 procent av inkomsterna. Dagpenningspremien är avdragsgill i beskattningen. År 2019 inflöt arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter till ett belopp av 700 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 30 %), och dagpenningspremien för löntagare och företagare till ett belopp av 1 358 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 59 %). Dessutom finansierade staten de förmåner som hör till statens ansvar med 248 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 11 %). Arbetsinkomstförsäkringens intäkter uppgick till totalt 2 305 miljoner euro.

Sjukvårdsförsäkringen inkluderar läkemedelersättningar som betalas av FPA, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökning och vård, reseersättningar, rehabiliteringsutgifter (utom rehabiliteringspenningar), sjukvårdsersättningar som hör till grund-

tryggheten i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring, ersättningar till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt EU-ersättningar för sjukvård. Ur sjukvårdsförsäkringen utbetalades 2 447 miljoner euro i förmåner.

Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade och staten så att de försäkrades andel är 55,1 procent och statens 44,9 procent. Till följd av konkurrenskraftsavtalet varierar finansieringsandelarna dock under perioden 2017–2020. År 2019 stod staten för cirka 82 procent av sjukvårdsförsäkringens intäkter och de försäkrade för cirka 17 procent. Sjukvårdsförsäkringens EU-ersättningar finansieras dock helt och hållet av staten och inrättningar i utlandet. För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen tas en sjukvårdsavgift ut av alla försäkrade, dvs. löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna. Avgiften baserar sig på den beskattningsbara förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2019 var avgiften för löntagare och företagare 0,00 procent och för pensions- och förmånstagare 1,61 procent av förvärvsinkomsterna. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare inbringade 440 miljoner euro. Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader uppgick till 2 155 miljoner euro. Försäkringens intäkter uppgick till totalt 2 616 miljoner euro.

Sjukförsäkringens finansiella tillgångar minskade med främmande kapital och avsättningar ska vara 8–12 procent av sjukförsäkringens årliga totala utgifter. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen bestäms så att detta villkor uppfylls.

Grunder för sjukförsäkringsavgifterna för den försäkrade och arbetsgivaren

	2018	2019	2020
Sjukvårdsavgift 1)			
- pensions- och förmånstagare	1,53	1,61	1,65
- löntagare och företagare	0,00	0,00	0,68
Dagpenningavgift 2)			
- FÖPL-försäkrade företagare 3)	1,70	1,77	1,33
- löntagare och övriga företagare 3)	1,53	1,54	1,18
Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift 4)	0,86	0,77	1,34

1) procent av den förvärvsinkomst som beskattas i kommunalbeskattningen, för företagare procent av nettoarbetsinkomsten.

2) procent av den skattepliktiga löneinkomsten och av företagarnas arbetsinkomst.

3) dagpenningavgift 0,00, om löne- och företagarinkomsten totalt understiger 14 574 euro.

4) procent av lönerna.

Allmänna fonden för social trygghet

År 2019 var det totala beloppet av förmåner som betalades ur fonden 6 551 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 252 miljoner euro.

Staten finansierar i sin helhet utkomststödet, barnbidragen, det allmänna bostadsbidraget, studieförmånerna, moderskapsunderstöden och adoptionsunderstöden, militärunderstöden, kostnaderna för frontveteraners rehabiliteringsresor och kostnaderna för tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning. Staten finansierar också merparten av arbetslöshetsförmånerna och underhållsstödet till den del utbetalda underhållsstöd inte kan indrivras av de underhållsskyldiga. Kommunerna finansierar barnavårdsstöden med undantag för stöd som betalas utomlands och som finansieras av staten. Kommunerna finansierar också en del av arbetsmarknadsstöden. En del av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier styrs till finansieringen av grunddagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa. Beloppet motsvarar i genomsnitt beloppet av avgifterna från arbetstagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa. Staten finansierade år 2019 förmåner och verksamhetskostnader med totalt 5 835 miljoner euro och kommunerna finansierade barnavårdsstöd och arbetsmarknadsstöd med totalt 749 miljoner euro. För finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa redovisades till fonden 207 miljoner euro i löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremier.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna uppgick år 2019 till totalt 517,6 miljoner euro, vilket motsvarar 3,4 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Därmed ökade verksamhetskostnaderna med 0,2 procent från året innan. År 2019 gjordes inga aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden.

Verksamhetskostnaderna (exkl. aktieöverföringarna) till pensionsansvarsfonden allokeras till förmånsfonderna enligt procentandelar. Andelen för folkpensionsfonden var 12,34 procent, för sjukförsäkringsfonden 39,02 procent och för allmänna fonden för social trygghet 48,64 procent.

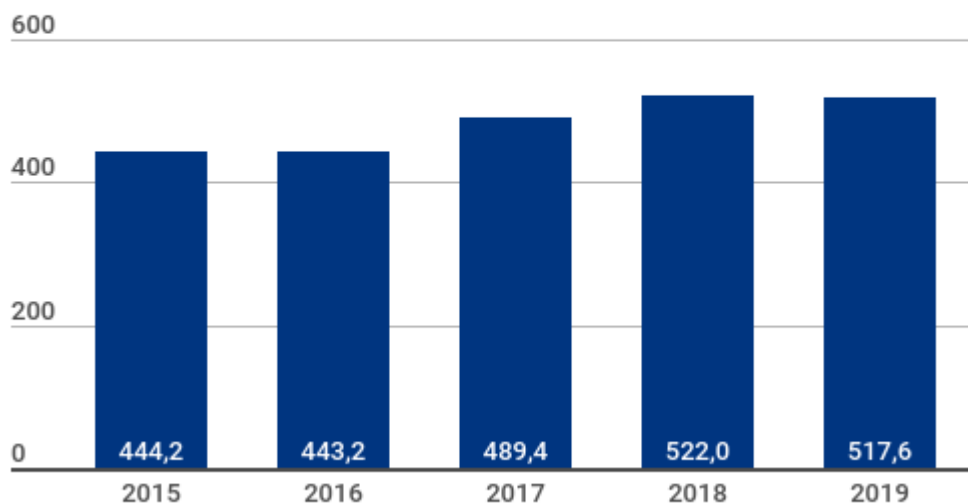
Kostnaderna för löner och arvoden uppgick till 274,2 miljoner euro. Lönebikostnaderna var totalt 83,2 miljoner euro.

De övriga verksamhetskostnaderna och intäkterna uppgick till totalt 104,3 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 33,2 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 13,4 miljoner euro. Intäkterna som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 9,9 miljoner euro.

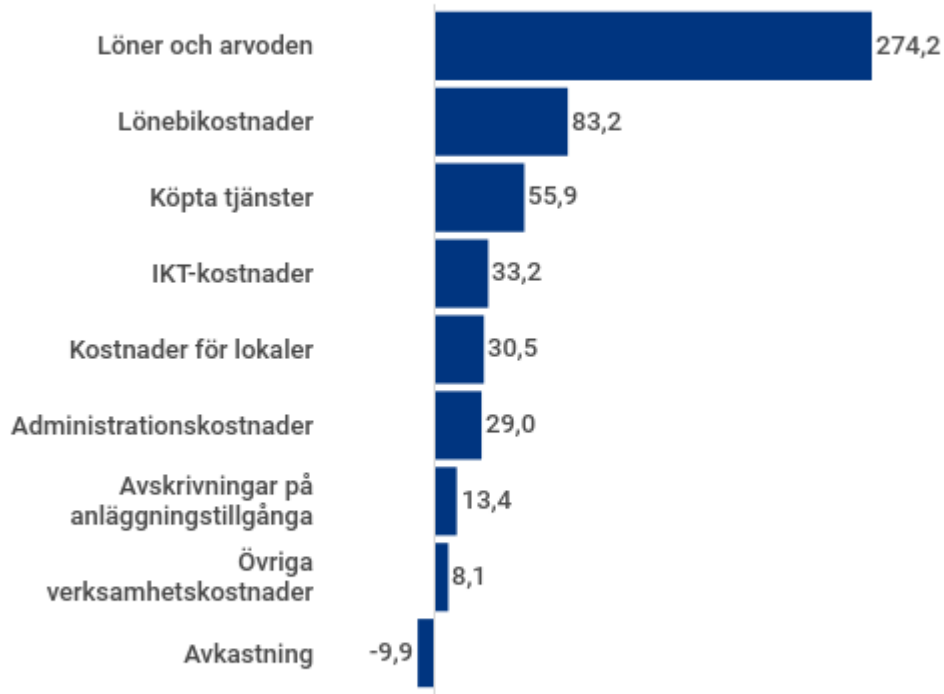
Beloppet för köpta tjänster uppgick till totalt 55,9 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 24,5 miljoner euro. Beloppet för övriga köpta tjänster uppgick till sammanlagt 31,4 miljoner euro.

Staten ersätter FPA:s kostnader för den verksamhet som den till FPA förlagda Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård bedriver med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten. År 2019 var kostnaderna för kontaktpunkten 0,5 miljoner euro.

FPA:s verksamhetskostnader 2015–2019, miljoner euro (2019 års penningvärde)

Verksamhetskostnader 2019, miljoner euro

Verksamhetskostnader sammanlagt **517,6 miljoner euroa**

Servicefonden

Med hjälp av den servicefond som inrättats hos FPA sköts de finansierings-, bokförings- och betalningsuppgifter som FPA ansvarar för i genomförandet och upprätthållandet av Kanta-tjänsterna. Dessa fastställs i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007).

Via finansministeriet och Institutet för hälsa och välfärd (THL) finansierade staten år 2019 kostnaderna för uppbyggnaden och utvecklingen av Kanta-tjänsterna. Underhållet av tjänsterna finansierades med avgifter som togs ut av användarna. Servicefondens totala kostnader 2019 uppgick till 28,6 miljoner euro, varav investeringarna stod för 3,5 miljoner euro. Staten finansierade 13,2 miljoner euro av kostnaderna. Av kostnaderna finansierades 15,4 miljoner euro med användaravgifter och övriga försäljningsintäkter.

År 2019 finansierades underhållskostnaderna för de elektroniska recepten till 50 procent av apoteken, till 35 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 procent av den privata hälso- och sjukvården. Underhållskostnaderna för patientdataarkivet finansierades till 80 procent med den offentliga hälso- och sjukvårdens användaravgifter och till 20 procent med den privata hälso- och sjukvårdens användaravgifter.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s tjänstemän uppgick i slutet av 2019 till 2 043,3 miljoner euro, varav de löpande pensionerna stod för 1 172,2 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under redovisningsåret med 43,9 miljoner euro. Av ökningen orsakades en knapp tredjedel av det ökade pensionsansvaret för dem som redan pensionerats och dem som pensionerades under året. Till största delen berodde ökningen på pensionsansvaret för dem som var i arbetslivet.

Enligt lagen om Folkpensionsanstalten (745/2016) sjunker den andel av Folkpensionsanstaltens fulla pensionsansvar som minst ska täckas årligen med en halv procentenhet fram till år 2038. År 2019 täcktes 39,5 procent av det fulla pensionsansvaret. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2019 till totalt 827,7 miljoner euro. Pensionsansvarsfondens medel uppgick till totalt cirka 1 691,8 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 864,1 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden betalade arbetsgivarna in 51,4 miljoner euro i understödsavgift. Dessutom betalade arbetstagarna in 21,1 miljoner euro i pensionsavgifter, varav 10,7 miljoner euro fonderades.

FPA betalade ut personalpensioner för totalt 108,0 miljoner euro, vilket var en ökning på 2,9 procent från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Målen för placeringsverksamheten omfattar säkerhet, avkastning och realiserbarhet. Dessutom ska placeringarna vara tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten inom folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden, den allmänna fonden för social trygghet och servicefonden ligger på placering av likvida medel. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för det pensionsansvar som grundar sig på FPA-personalens anställningar. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens tillgångar så att fondens avkastning ökar med siktet inställt på att placeringarna vid behov lukrativt kan omvandlas till kontanter. För den internationella spridningen av placeringarna har mål uppställts och ett tidsschema utarbetats.

Året 2019 inleddes i svackan efter det kaotiska slutet av 2018. De politiska riskerna ledde till försiktighet såväl bland placerarna som på marknaden. Risktagning på marknaden belönades dock eftersom riskerna trots allt inte realiserades. Handels- och tariffvisterna mellan USA och Kina fick aktiemarknaderna att svikta vid ett par tillfällen, men kurserna steg på nytt när förhandlingarna framskred mot slutet av året. Även rädslan för en recession i USA lättade mot slutet av året, och de konservativas valseger i Storbritannien främjade förhandlingarna om utträdet ur EU. Osäkerhetsfaktorerna i världsekonomin och världshandeln fick centralbankerna att lätta på sin penningpolitik och räntorna nådde sina lägsta nivåer globalt.

År 2019 var det bästa placeringsåret på både aktie- och räntemarknaden på en lång tid. Bakom den gynnsamma utvecklingen låg i huvudsak den av centralbankerna stimulerade penningpolitiken samt förhoppningarna om en ekonomisk återhämtning och minskade politiska risker. Globalt sett var aktieåret det bästa sedan 2009 eftersom totalavkastningen i euro uppgick till 30 procent. Den europeiska aktiemarknaden avkastade 27 procent och aktiemarknaden i Finland 20,4 procent. Avkastningen på räntemarknaden var också god. Avkastningen av europeiska statslån (alla kreditklasser) var 6,8 procent och avkastningen av företagslån 6–11 procent beroende på risknivå. Avkastningen på penningmarknaden var negativ.

Marknadsvärdet på folkpensionsfondens aktier steg från början av året med 18,5 procent (året innan sjönk värdet med 15 %).

Pensionsansvarsfondens avkastning var 18,7 procent (året innan var avkastningen negativ – 4,8 %). Portföljen har på grund av sin starka aktieinriktning gett god avkastning även på lång sikt.

FPA:s utdelningsintäkter 2019 ökade från 37,2 miljoner euro året innan till 40,6 miljoner euro.

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för de likvida medlen i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet var 860,5 miljoner euro (året innan 1 003,4 miljoner euro). Medelräntan på de likvida medlen var 0,06 procent (året innan var resultatet negativt och medelräntan -0,03 %).

Framtidsutsikter för finansieringen

FPA:s framtida finansieringsbehov påverkas förutom av regeringsprogrammet också av konjunkturmässiga faktorer såsom ändringar i arbetslöshetsgraden och befolkningsstrukturen. Enligt prognoserna försämras försörjningskvoten ytterligare under de kommande åren när antalet äldre ökar och befolkningen i arbetsför ålder minskar. Ökningen av antalet äldre i befolkningen orsakar i fortsättningen bland annat högre pensionsutgifter. Samtidigt krymper befolkningen i arbetsför ålder, som med sina skatter är den huvudsakliga finansiären av den sociala tryggheten.

Statens andel av FPA:s finansiering har ökat kraftigt sedan 1990-talet. Statens andel av finansieringen av FPA:s förmåns- och verksamhetskostnader har främst ökat på grund av de nya förmåner som FPA fått i uppgift att verkställa. Konkurrenskraftsavtalet befäste ytterligare denna trend.

Från 2019 till 2020 kommer FPA:s totala utgifter att öka med uppskattningsvis 550 miljoner euro. Ökningen gäller framför allt pensionsförmånerna i och med höjningen av små pensioner. Sjukförsäkringens dagpenningar till minimibelopp, arbetslöshetsförmånernas grundbelopp, barnfamiljernas förmåner närmare bestämt ensamförsörjartillägget och barnbidraget från fjärde barnet samt underhållsstödet till fullt belopp höjs likaså. Studiepenningen binds till folkpensionsindexet från augusti 2020 och dessutom höjs vissa studiestödstillägg.

Staten finansierar cirka 74 procent av kostnaderna 2020. Med dessa medel finansieras folkpensionsfondens samtliga förmåner, huvuddelen av förmånerna för allmänna fonden för social trygghet och en del av sjukförsäkringsfondens förmåner samt en procentbaserad andel av FPA:s verksamhetskostnader. De försäkrade står för 14 procent av förmåns- och verksamhetskostnaderna (andelen består av sjukförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremierna). Arbetsgivarnas försäkringsavgifter täcker sju procent av FPA:s utgifter. Kommunerna står för fem procent, och dessa medel allokeras till barnavårdsstödet och utkomstskyddet för arbetslösa. Från 2020 är statens andel av finansieringen inom arbetsinkomstförsäkringen cirka 9 procent av kostnaderna för försäkringen. Resten finansieras med försäkringsavgifter och -premier: 52 procent av kostnaderna finansieras av arbetsgivarna och 48 procent av de försäkrade. Inom sjukvårdsförsäkringen är finansieringsandelarna 67 procent från staten och 33 procent från de försäkrades premier.

Framtidsutsikterna för finansieringen är tämligen stabila eftersom förmåns- och verksamhetskostnaderna reellt uppskattas ligga på samma nivå fram till 2024. Även statens andel förväntas kvarstå på cirka 74 procent under hela den granskade perioden.

Finansieringsbehovet för verksamhetskostnaderna påverkas av sparåtgärder som staten riktat mot FPA under tidigare år. Även under de kommande åren måste den kontinuerliga finansieringens tillräcklighet tryggas. I dagens och framtidens omvärld förväntas FPA tillhandahålla ett allt snabbare och mer heltäckande tjänsteutbud. Behoven av tilläggsfinansiering för verksam-

hetskostnaderna fokuserar under de närmaste åren på utvecklingen av informationssäkerheten, förmånssystemen och kundservicen. Detta är nödvändigt för att nivån och kapaciteten i FPA:s förmånshandläggning och kundservice i fortsättningen ska kunna tryggas och att informationssäkerheten och FPA:s tjänster ska kunna utvecklas.

Utmaningarna i samband med finansieringen av den sociala trygghet som FPA sköter anknyter under de närmaste åren till underskottet i de offentliga finanserna. Flitfällorna i samband med den sociala tryggheten har väckt diskussion. Förslag till lösningar har bland annat varit att harmonisera förmånerna för grundtrygghet, basinkomsten och en aktiverande social trygghet. Ju mer man kan slå samman de nuvarande förmånerna och förenkla författningarna, desto enklare blir det också att finansiera förmånerna. Reformerna av social- och hälsovården och den sociala tryggheten kan, om de realiserar, påverka de förmåner, ersättningsystem och den förmånfinansiering som FPA sköter.

Förvaltningsorgan

Fullmäktige fram till 17.6.2019

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot, ordförande
Ersättare: Lehti Eero, riksdagsledamot
Keränen Niilo, riksdagsledamot, vice ordförande
Rantakangas Antti, riksdagsledamot
Alanko-Kahiluoto Outi, riksdagsledamot
Yanar Ozan, riksdagsledamot
Elomaa Ritva, riksdagsledamot
Niikko Mika, riksdagsledamot
Heikkinen Hannakaisa, riksdagsledamot
Hakanen Pertti, riksdagsledamot
Kiljunen Anneli, riksdagsledamot
Nurminen Ilmari, riksdagsledamot
Laitinen-Pesola Jaana, riksdagsledamot
Raassina Sari, riksdagsledamot
Louhelainen Anne, riksdagsledamot
Saarakkala Vesa-Matti, riksdagsledamot
Meri Leena, riksdagsledamot
Mäkelä Jani, riksdagsledamot
Salonen Kristiina, riksdagsledamot
Taavitsainen Satu, riksdagsledamot
Suutari Eero, riksdagsledamot
Talvitie Mari-Leena, riksdagsledamot
Talja Martti, riksdagsledamot
Tölli Tapani, riksdagsledamot

Fullmäktige fro.m. 18.6.2019

Slunga-Poutsalo Riikka, riksdagsledamot, ordförande
Ersättare: Kotiaho Jouni, riksdagsledamot
Nurminen Ilmari, riksdagsledamot, vice ordförande
Berg Kim, riksdagsledamot
Elomaa Ritva, riksdagsledamot
Lundén Mikko, riksdagsledamot
Filatov Tarja, riksdagsledamot
Eloranta Eeva-Johanna, riksdagsledamot
Forsgrén Bella, riksdagsledamot
Virta Sofia, riksdagsledamot
Häkkänen Antti, riksdagsledamot
Ikonen Anna-Kaisa, riksdagsledamot
Kontula Anna, riksdagsledamot
Hänninen Katja, riksdagsledamot
Lohi Markus, riksdagsledamot

Aittakumpu Pekka, riksdagsledamot
Mattila Hanna-Leena, riksdagsledamot
Honkonen Petri, riksdagsledamot
Niikko Mika, riksdagsledamot
Juuso Kaisa, riksdagsledamot
Salonen Kristiina, riksdagsledamot
Werning Paula, riksdagsledamot
Sarkomaa Sari, riksdagsledamot
Koulumies Terhi, riksdagsledamot

Revisorer

Rauhala Pii-Tuulia, enhetschef, CGR, OFR, ordförande
Helkiö Mikko, revisionsråd, OFR, GR
Maijala Eeva-Maria, vicehäradshövding, vice ordförande
Ala-Nissilä Olavi, EM
Kankaanniemi Toimi, riksdagsledamot
Kivelä Kimmo, prost
Kurvinen Antti, riksdagsledamot
Järvinen Heli, riksdagsledamot
Kymäläinen Suna, riksdagsledamot
Skinnari Ville, riksdagsledamot till 22.8.2019
Lindén Aki, riksdagsledamot från 5.11.2019
Laiho Mia, riksdagsledamot
Multala Sari, riksdagsledamot
Torvinen Matti, vicehäradshövding
Rydman Wille, riksdagsledamot
Tuomela Ulla-Maija, CGR, OFR
Lehto Ari, CGR, OFR

Styrelse

Savolainen Terttu, överdirektör, styrelsoordförande
Slunga-Poutsalo Riikka, partisekreterare, vice ordförande till 20.5.2019
Nieminen Mira, kriminalkommisarie, vice ordförande från 21.5.2019
Antila Outi, överdirektör
Itkonen Pentti, verkställande direktör
Lehtinen Leila, direktör
Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig
Siekinen Saana direktör
Sipilä Timo, direktör
Särkelä Riitta, generalsekreterare
Valpas Antti, generalsekreterare
Martinmäki Heli, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt till 4.3.2019
Sarlin Tuija, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt från 10.4.2019

Direktörer

Aaltonen Elli, generaldirektör
Forss Mikael, direktör till 31.1.2019
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör
Nissilä Nina, direktör från 1.2.2019

Ledande tjänstemän

Resultatenheternas direktörer

Kivimäki Elise (resultatenheten för kundrelationstjänster)
Neimala Anne (resultatenheten för förmånstjänster)
Nissilä Nina (IT-servicecentralen) till 31.1.2019
Karjala Esko (IT-servicecentralen, från 1.4.2019 resultatenheten för IT-tjänster)
1.2–30.4.2019
Melanen Jukka (resultatenheten för IT-tjänster) från 1.5.2019
Lindgren Marina (resultatenheten för informationstjänster, inrättad 1.4.2019)
Hänninen Sari (resultatenheten för gemensamma tjänster)

Internrevisionschef

Uusi-Autti Eeva

Direktör för enheten för ledningsstöd

Korhola Heli

Direktör för kommunikationsenheten

Marjamäki Pipsa Lotta

Ledande överläkare

Välimäki Jari till 30.9.2019
Leinonen Janne från 1.10.2019

Delegationer

FPA:s delegation

Aaltonen Elli, generaldirektör, delegationens ordförande
Brax Tuija, generalsekreterare
Eskola Juhani, generaldirektör till 21.11
Hallia Antti, sakkunnig
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Hiltunen Leea, ordförande
Hiltunen Virpi, konsultativ tjänsteman
Huumonen Hanna, sakkunnig
Karjalainen Sakari, generalsekreterare
Kuokka Nelli, direktör för kommunikation och samhällsrelationer till 1.10.
Laxåback Jonas, jurist
Livson Matleena, specialsakkunnig från 1.10.
Majanen Juha, biträdande budgetchef
Manninen Eero, generalsekreterare till 19.12
Myllärinen Tarja, direktör
Norppa Tiina, huvudskyddsombud
Ojala Katri, ledande sakkunnig
Partanen Iso, verksamhetsledare
Pohjonen Petri, generaldirektör
Raitamäki Sonja, generalsekreterare från 19.12
Ruth Kimmo, arbetsmarknadsråd
Salonen Leila, verksamhetsledare
Siika-aho Liisa, direktör
Säävälä Minna, direktör för familjeverksamheten
Tervahauta Markku, generaldirektör från 21.11
Tervonen Sari, verksamhetsledare
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig

Sjukförsäkringsdelegationen

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Jääskeläinen Reija, direktör för kompetenscenter, delegationens vice ordförande
Hiljanen Ismo, ansvarig planerare, sekreterare
Siika-Aho Liisa, direktör
Ersättare: Ojala Eva, konsultativ tjänsteman
Vuorenkoski Lauri, hälsopolitisk sakkunnig
Ersättare: Pöyry Matti, verksamhetsledare
Siikavirta Jaska, direktör
Ersättare: Pohjola Pasi, avdelningschef
Rytivaara Auli, sakkunnigläkare
Ersättare: Vigelius Eveliina, sakkunnigläkare
Glantz Tuuli, socialpolitisk sakkunnig
Ersättare: Haring Kari, sakkunnigläkare

Työläjärvä Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Ersättare: Kause Hanna-Maija, ledande sakkunnig
Filatov Tarja, riksdagsledamot
Ersättare: Antikainen Sanna, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen till 28.2.2019

Välimäki Jari, ledande överläkare, delegationens ordförande
Meurman Jukka, professor, delegationens vice ordförande och medlem
Katariina Kallio-Laine, ansvarig sakkunnigläkare, sekreterare och medlem
Hirvensalo Eero, docent
Holi Tarja, direktör
Huupponen Risto, professor
Kivelä Tero, professor
Kosunen Elise, professor
Mäkelä Marjukka, professor
Pärnänen Heikki, direktör
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Ranki Annamari, professor
Räsänen Kimmo, professor
Strandberg Timo, professor
Tiitinen Aila, professor
Turpeinen Miia, docent
Sakkunniga:
Eronen Marianne, ansvarig sakkunnigläkare
Helminen Sari, ansvarig sakkunnigtandläkare
Järvinen Asko, docent
Kalliokoski Annika, överläkare
Karjaluooto Maria, planeringspecialist
Komulainen Jorma, chefredaktör
Kruuti Jaana, överprovisor
Kälviäinen Reetta, professor
Laine Juhani, docent
Laukkala Tanja, ansvarig sakkunnigläkare
Lehto Matti, direktör
Mäkelä Mika, docent
Mäkitalo Jorma, direktör för kompetenscenter
Rajaniemi Sinikka, överdirektör
Suominen Liisa, professor
Timonen Markku, professor
Turpeenniemi-Hujanen Taina, professor
Vataja Risto, linjedirektör
Wartiovaara-Kautto Ulla, docent
Ylöstalo Pekka, professor
Läkemedelssektionen:
Huupponen Risto, professor, sektionens ordförande
Kastarinen Helena, ansvarig sakkunnigläkare, sektionens sekreterare
Jyrkkiö Sirkku, branschdirektör

Järvinen Asko, avdelningsöverläkare, docent
Klintrup Katariina, ansvarig sakkunnigläkare
Lukkarinen Heikki, branschdirektör
Rönneberg Anne, planeringsspecialist
Turpeinen Miia, docent, bedömningsöverläkare
Välimäki Jari, ledande överläkare

Odontologiska sektionen:

Meurman Jukka, professor, sektionens ordförande
Helminen Sari, ansvarig sakkunnigtandläkare, sektionens sekreterare
Laine Juhani, docent
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Suominen Liisa, professor
Ylöstalo Pekka, professor

Socialmedicinska delegationen från 1.3.2019

Välimäki Jari, ledande överläkare, delegationens ordförande till 30.9.2019
Leinonen Janne, ledande överläkare, delegationens ordförande från 1.10.2019
Turpeinen Miia, professor, delegationens vice ordförande och medlem
Kallio-Laine Katariina, ansvarig sakkunnigläkare, delegationens sekreterare och medlem
Autti-Rämö Ilona, generalsekreterare
Helaskoski Eva, direktör från 1.7.2019
Henriksson Markus, överdirektör
Hirvensalo Eero, överläkare
Jääskeläinen Erika, docent
Lahti Satu, professor
Lönnsroos Eija, professor
Mäkelä Mika, professor
Mäkitalo Jorma, direktör för kompetenscenter till 30.6.2019
Pärnänen Heikki, direktör
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Strandberg Timo, professor
Sumanen Markku, professor
Ylöstalo Pekka, professor
Sakkunniga:
Atula Sari, docent
Heikinheimo Oskari, professor
Helminen Sari, ansvarig sakkunnigtandläkare
Huupponen Risto, professor
Jauhonen Hanna-Mari, forskningsläkare
Järvinen Asko, avdelningsöverläkare
Kastarinen Helena, ansvarig sakkunnigläkare
Koskenvuo Karoliina, forskningschef
Laukkala Tanja, ansvarig sakkunnigläkare
Lukkarinen Heikki, branschdirektör
Meurman Jukka, professor
Sipilä Raija, redaktionschef

Soukka Tero, direktör för ansvarsområde
Suominen Liisa, professor
Vainiemi Kirsi, ansvarig överläkare

Läkemedelssektionen:

Turpeinen Miia, professor, sektionens ordförande
Kastarinen Helena, ansvarig sakkunnigläkare, sektionens sekreterare
Huupponen Risto, professor
Jauhonen Hanna-Mari, forskningsläkare
Järvinen Asko, avdelningsöverläkare
Klintrup Katariina, ansvarig sakkunnigläkare
Leinonen Janne, ledande överläkare
Lukkarinen Heikki, branschdirektör
Lönroos Eija, professor
Rönneberg Anne, planeringsspecialist

Odontologiska sektionen:

Ylöstalo Pekka, professor, sektionens ordförande
Helminen Sari, ansvarig sakkunnigtandläkare, sektionens sekreterare
Lahti Satu, professor
Meurman Jukka, professor
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Soukka Tero, professor
Suominen Liisa, professor

Pensionsförsäkringsdelegationen

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Foudila Raija-Liisa, planerare, delegationens sekreterare
Neimala Anne, förmånsdirektör
Seppälä Marja-Leena, förmånschef
    Turunen Marjukka, enhetschef till 15.2.2018
    Ollila Regina, chef för kompetenscenter från 16.2.2018
Erik Strömberg, regeringsråd
    Tossavainen Hanna, regeringssekreterare
Tossavainen Hanna, regeringssekreterare
    Moilanen Pirjo, konsultativ tjänsteman
Isomäki Marja, lagstiftningsråd
    Narikka Jouko, budgetråd
Kautto Mikko, direktör
    Kuivalainen Susan, avdelningschef
Tanskanen Antti, sakkunnig
    Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig
Hellsten Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
    Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Näätsaari Sinikka, socialpolitisk chef
    Väänänen Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Veirto Katja, sakkunnig till 19.4.2018

Ojala Katri, ledande sakkunnig från 20.4.2018
Piispanen Pekka, direktör
Koskela Samppa, jurist
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Tallavaara Marja, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Kemppi Anssi, verksamhetsledare
Kuuskoski Eeva, ordförande
Kokko Timo, verksamhetsledare
Pajunen Tarja, socialpolitisk sakkunnig
Kyyrö Päivi, verksamhetsledare
Hiltunen Leea
Niiranen Matti, PM
Nyman Pia, SVM
Dahlin Berit, verksamhetsledare
West Markus, chefredaktör
Partanen Hannu, verksamhetsledare
Koskimies Jan, verksamhetsledare
Talvila Tuomas, informatör

Delegationen för företagshälsovård

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande
Melart Paula, sakkunnigläkare, delegationens sekreterare
Mukala Kristiina, medicinalråd
Partinen Ritva, överinspektör
Sauni Riitta, överläkare
Kantolahti Tarja, konsultativ tjänsteman
Mäkitalo Jorma, direktör för forsknings- och servicecenter
Leino Timo, överläkare
Larkio Johanna, ledande företagsläkare
Tiitola Katri, företagsläkare
Alanne Marja, ledande företagshälsovårdare
Österman Pilvi, företagshälsovårdare
Haring Kari, sakkunnigläkare
Mironen Anne, förhandlingschef
Auli Rytivaara, överläkare
Tanskanen Antti, sakkunnig
Hämäläinen Taija, arbetsmarknadsombudsman
Palola Jorma, förhandlingschef
Tallavaara Marja, sakkunnig
Aikio Kari, regionchef
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Kukka Anna, arbetsmiljösakkunnig
Kause Hanna-Maija, jurist
Meklin Jaana, jurist
Hellsten Harri, chef för arbetsmarknadsärenden

Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Mikkola Hennamari, enhetschef
Hujanen Timo, specialforskare
Laavi Elina, chef för samhällsrelationer
Pelkonen Janne, specialsakkunnig
Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare
Leinonen Janne, ledande överläkare

Delegationen för rehabiliteringsärenden

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmåndsdirektör, delegationens vice ordförande och medlem
Ahlgren Tuula, förmånschef, delegationens sekreterare
Välimäki Jari, ledande överläkare (1.12.2018–31.5.2019)
Toivanen Mikko, chef för kompetenscenter
Salminen Anna-Liisa, ledande forskare
Seppänen-Järvelä Riitta, ledande forskare
Maleike-Ruohola Sofia, överläkare
Siika-aho Liisa, direktör
Tiainen Milja, regeringssekreterare
Tötterman Patrik, specialsakkunnig
Haavisto-Vuori Päivi, konsultativ tjänsteman
Sariola Jukka till 2.10.2019
Jääskeläinen Marko från 3.10.2019
Hoffrén Tea till 2.10.2019
Sariola Jukka från 3.10.2019
Kokko Sari, organisationsdirektör, Synskadades förbund
Parviainen Tarja till 15.1.2019
Siiskonen Virpi, ordförande, Etelä-Savon Cp-yhdistys från 16.1.2019
Rytivaara Auli, sakkunnigläkare
Ronkainen Hannu, verkställande direktör
Pekkonen Mika, styrelseordförande
Kalliokoski Raimo, styrelseordförande
Haring Kari, sakkunnigläkare
Kaukoranta Ilkka, ekonom
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Koskela Samppa, jurist
Tallavaara Marja, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Vogt Ellen, specialsakkunnig
Kock Tuula, sakkunnigläkare
Tervonen Hilppa, beredningschef
Heimo Marika, understödsberedare
Laavi Elina, chef för samhällsrelationer
Pelkonen Janne, specialist
Hämäläinen Harri, överläkare

Kuitunen Soile, verkställande direktör
Opari Päivi, specialsakkunnig

Delegationen för utkomstskydd vid arbetslöshet

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande och medlem
Vartio Eeva, jurist, delegationens sekreterare
Koskela Samppa, jurist
Sund Ralf, chefsekonom
Maisonlahti Marjaana, konsultativ tjänsteman
Päivänsalo Kirsi, konsultativ tjänsteman
Metsämäki Janne, verkställande direktör
Oksanen Juho, försäkringsdirektör
Meling Timo, äldre regeringssekreterare
Nyberg Johanna, äldre regeringssekreterare till 15.6.2018
Rehunen Joni, specialsakkunnig från 16.6.2018
Väänänen Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Naukkarinen Tytti, ekonom
Aarnio Marko, kontorschef
Luojo Satu, jurist
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Jussila Niina, verksamhetsledare
Mäki Outi, styrelseordförande
Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig
Räsänen Mikko, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Tallavaara Marja, sakkunnig
Veirto Katja, sakkunnig till 19.4.2018
Taulu Heikki, ekonom från 20.4.2018
Turunen Taru, direktör

Delegationen för utkomststödsärenden

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande
Rainakari Kaisa, jurist, sekreterare
Kauhanen Heli, enhetschef
Taponen Petteri, chef för kundserviceenhet
Rahkonen Susanna, regeringssekreterare
Liukonen Ritva, specialsakkunnig
Moisio Pasi, forskningsprofessor
Karjalainen Pekka, specialforskare
Vogt Ellen, specialsakkunnig
Uotinen Sami, ledande jurist
Heikkinen Arja, socialdirektör

Salo Marja, servicechef, socialservice för specialgrupper
Kirmanen Tiina, chef för psykosociala tjänster och sysselsättningstjänster
Pennanen Sirkka, servicechef
Lindqvist Hans-Erik, stadsdirektör
Lindén Yvonne, familjeomsorgschef från 31.8
Piironen Juha, stadsdirektör
Karhu Sari, personalchef
Rämö Heidi, kommundirektör
Salminen Jukka T., biträdande stadsdirektör
Cantell-Forsbom Anna, direktör för familjeservice

Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning för åren 2019 och 2018, 1 000 euro

Folkpensionsanstaltens resultaträkning

Folkpensionsanstaltens intäkter	2019	2018
Förmånsfondernas intäkter		
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	0	0
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 514 888	-3 535 500
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 514 888	-3 535 500
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 057 770	-2 034 424
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-247 539	-194 362
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 305 308	-2 228 786
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-439 774	-419 144
Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-2 049 662	-1 928 636
Erhållna EU-ersättningar	-54 927	-48 215
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-13 147	0
Regressbetalningar	-282	-313
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 557 792	-2 396 309
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-4 863 100	-4 625 095
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-5 583 481	-5 625 000
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-748 754	-794 098
Ålands andel av AFST:s förmåner	-11 754	-39
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-207 000	-261 000
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-68	-87
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-6 551 057	-6 680 224
Förmånsfondernas placeringsintäkter och -kostnader	-1 312	-1 076
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	-291	264
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-1 505	-7
Förmånsfondernas intäkter totalt	-14 932 152	-14 841 637
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-372 227	-369 672
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-13 251	-12 038
Försäljningsintäkter	-15 597	-16 498
Servicefondens intäkter totalt	-28 848	-28 536
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-51 379	-50 812
Intäkter av tillgångar	-117 556	-30 319
De anställdas pensionsavgifter	-21 129	-19 283
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-9 885	-8 906
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 124	-2 101
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-202 073	-111 420

Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-15 535 301	-15 351 265
Folkpensionsanstaltens kostnader		
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensions- och handikappförmåner	3 521 512	3 545 816
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 373 433	2 321 375
Sjukvårdsförsäkring	2 447 108	2 324 330
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	1 870 367	1 965 169
Förmåner för barnfamiljer	1 883 345	1 918 312
Studieförmåner	543 736	518 960
Bostadsbidrag	1 490 985	1 488 966
Försöket med basinkomst	-1	12 976
Övriga förmåner	762 624	775 841
Förmånskostnader totalt	14 893 110	14 871 744
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Intäkter för verksamhetskostnader	-9 940	-15 466
Personalkostnader		
Löner och arvoden	274 239	260 052
Lönebikostnader	83 199	92 199
Personalkostnader totalt	357 438	352 252
Övriga verksamhetskostnader	114 173	127 009
Köptjänster	55 944	52 997
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	517 616	516 791
Förmånsfondernas kostnader totalt	15 410 726	15 388 535
Förändring i rehabiliteringsavsättning	198	5 850
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	13 664	12 539
IT-driftskostnader	8 923	9 272
Övriga kostnader	2 601	3 420
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 700	2 371
Servicefondens kostnader totalt	27 888	27 602
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	107 955	104 873
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	8 308	7 763
Övriga kostnader	-58	-198
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	7 319	-2 121
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	123 524	110 317
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	15 562 336	15 532 305
Folkpensionsanstaltens överskott +/-underskott -	-27 035	-181 040

Folkpensionsanstaltens balansräkning

Folkpensionsanstaltens aktiva	2019	2018
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	7 917	8 789
Servicefondens dataprogram	1 566	1 841
Immateriella tillgångar totalt	9 483	10 630
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	72 836	39 974
Förmånsfondernas totalrenoveringar	43 583	45 702
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	6 864	4 708
Servicefondens maskiner och inventarier	6 294	5 268
Förmånsfondernas fastighetsförskott	2 859	2 545
Materiella tillgångar totalt	132 436	98 197
Placeringar, vårdreformsprojektet	0	370
Placeringar		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	37 649	52 543
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	37 649	52 543
Förmånsfondernas räntefonder	40 229	39 711
Pensionsansvarsfondens räntefonder	270 852	253 364
Förmånsfondernas aktier och andelar	35 546	28 988
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 322 018	1 121 801
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	33 972	35 107
Övriga placeringar totalt	1 702 617	1 478 971
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 740 266	1 531 514
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	1 882 186	1 640 712
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 791	68 828
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	2 332	1 591
Långfristiga fordringar totalt	2 332	1 591
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonder	12 620	35 265
Förmånsfondernas kundfordringar	2 095	1 985
Servicefondens kundfordringar	674	1 160
Förmånsfondernas resultatregleringar	1 601	1 385
Servicefondens resultatregleringar	4 070	3 960
Förmånsfondernas övriga fordringar	7 333	73 003
Servicefondens övriga kortfristiga fordringar	221	0
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	12 127	10 590
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	316 935	311 471
Kortfristiga fordringar totalt	357 676	438 818
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 002 074	921 260

Servicefondens kassa och bank	11 085	13 243
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	51 619	27 030
Kassa och bank totalt	1 064 778	961 532
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 424 786	1 401 942
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	3 375 763	3 111 482
Folkpensionsanstaltens passiva		
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-59 827	-70 143
Förändring i fonden	6 624	10 316
Folkpensionsfonden totalt	-53 203	-59 827
Räkenskapsperiodens resultat	-6 624	-10 316
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-545 824	-718 584
Förändring i fonden	99 920	172 761
Sjukförsäkringsfonden totalt	-445 903	-545 824
Räkenskapsperiodens resultat	-99 920	-172 761
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Förändring i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Förmånsfonderna totalt	-606 105	-789 181
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-1 907	-973
Förändring i fonden	-960	-933
Servicefonden totalt	-2 867	-1 907
Räkenskapsperiodens resultat	960	933
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-820 355	-822 476
Förändring i fonden	-7 319	2 121
Pensionsansvarsfonden totalt	-827 674	-820 355
Räkenskapsperiodens resultat	78 549	1 103
Fonderna totalt	-1 357 136	-1 609 407
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-77 816	-83 580
Sjukförsäkringsfonden	-40 026	-40 213
Fonderna vid årets början totalt	-117 842	-123 793
Förändring i fonderna		
Folkpensionsfonden	-30 661	5 765
Sjukförsäkringsfonden	4 347	187
Allmänna fonden för social trygghet	-49	0
Förändring i fonderna totalt	-26 364	5 951

Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-644 171	-744 797
Förändring i fonden	-155 576	100 627
Pensionsansvarsfonden totalt	-799 746	-644 171
Uppskrivningsfonderna totalt	-943 952	-762 013
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 177	-2 177
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-127 197	-48 648
Övrigt eget kapital totalt	-129 374	-50 825
Folkpensionsanstaltens underskott	27 035	181 040
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 403 428	-2 241 205
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-61 739	-55 889
Förändring i avsättning	-56 178	-61 164
Använda medel	55 980	55 314
Rehabiliteringsavsättning totalt	-61 937	-61 739
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-7 743	-3 297
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-11 743	-7 297
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-587 255	-365 204
Inbetalda förskott till servicefonden	-5 019	-5 342
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-10 240	-32 861
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-1 173	-2 023
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-1 208	-381
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-10 806	-8 901
Servicefondens leverantörsskulder	-2 795	-3 239
Förmånsfondernas resultatregleringar	-73 596	-127 164
Servicefondens resultatregleringar	-5 661	-6 771
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	0	-1 607
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-197 130	-246 177
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-221	-12
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-3 553	-3 164
Kortfristigt främmande kapital totalt	-898 655	-801 241
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-910 398	-808 538
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-3 375 763	-3 111 482

Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för åren 2019 och 2018,
1 000 euro

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2019	2018
Intäkter		
Försäkringsavgifter	0	0
Statens andelar av förmånerna	-3 514 888	-3 535 500
Placeringsintäkter och -kostnader	-1 312	-1 076
Övriga intäkter och kostnader	-592	-1
Intäkter totalt	-3 516 792	-3 536 577
Pensions- och handikappförmåner	3 521 512	3 545 816
Förmånsbidrag	4 720	9 239
Verksamhetskostnader	63 855	68 359
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-61 951	-67 282
Överskott +/underskott -	-6 624	-10 316

Folkpensionsfondens balansräkning

	2019	2018
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	4 775	4 392
Immateriella tillgångar totalt	4 775	4 392
Materiella tillgångar		
Byggnader	62 117	31 752
Renoveringar	24 496	25 541
Maskiner och inventarier	1 736	1 433
Placeringar, vårdreformsprojektet	0	370
Förskottsbetalningar	4 824	4 784
Materiella tillgångar totalt	93 173	63 880
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	13 695	20 620
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	13 695	20 620
Övriga placeringar		
Aktier	35 546	28 988
Övriga placeringar totalt	35 546	28 988
Placeringar totalt	49 241	49 608
Bestående aktiva totalt	147 189	117 880
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	4 478	11 146
Kundfordringar	638	659
Resultatregleringar	126	579
Övriga fordringar	55	62
Förskottsbetalningar	48	153
Kortfristiga fordringar totalt	5 346	12 598

Kassa och bank	328 586	106 311
Rörliga aktiva totalt	333 932	118 909
Aktiva totalt	481 121	236 789

Passiva

	2019	2018
Eget kapital		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-59 827	-70 143
Ökning/minskning i fonden	6 624	10 316
Folkpensionsfonden totalt	-53 203	-59 827
Räkenskapsperiodens resultat	-6 624	-10 316
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-77 816	-83 580
Ökning/minskning i fonden	-30 661	5 765
Uppskrivningsfonden totalt	-108 477	-77 816
Underskott	6 624	10 316
Eget kapital totalt	-161 680	-137 642
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-661	-866
Långfristigt främmande kapital totalt	-661	-866
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-283 524	-55 125
Skulder mellan fonderna	-5 978	-17 125
Leverantörsskulder	523	865
Resultatregleringar	-18 376	-18 355
Övriga kortfristiga skulder	-11 408	-8 484
Moms att redovisa	-17	-57
Kortfristigt främmande kapital totalt	-318 780	-98 281
Främmande kapital totalt	-319 441	-99 146
Passiva totalt	-481 121	-236 789

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2019	2018
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Försäkringsavgifter		
Sjukförsäkringens dagpenningssavgift	-1 357 700	-1 273 050
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	-700 070	-761 373
Försäkringsavgifter totalt	-2 057 770	-2 034 424
Statens andelar av förmånerna	-247 539	-194 362
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 305 308	-2 228 786
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-439 774	-419 144
Regressbetalningar	-282	-313

Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-2 049 662	-1 928 636
Erhållna EU-ersättningar	-54 927	-48 215
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-13 147	0
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 557 792	-2 396 309
Finansiella intäkter och kostnader	-289	266
Övriga intäkter och kostnader	-895	-3
Intäkter totalt	-4 864 285	-4 624 832
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningsbetalningar	2 005 830	1 963 476
Företagshälsovård	367 603	357 899
Behovsprövad rehabilitering	0	0
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 373 433	2 321 375
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsersättningar	1 984 432	1 891 123
Företagshälsovård	23 716	22 376
Rehabiliteringstjänster	380 634	358 699
Övriga förmåner totalt	58 326	52 132
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 447 108	2 324 330
Förmånskostnader totalt	4 820 541	4 645 704
Förmånsbidrag	-43 744	20 872
Verksamhetskostnader	201 997	206 590
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-58 530	-60 552
Förändring i rehabiliteringsavsättning	198	5 850
Överskott +/underskott -	-99 920	-172 761

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	2019	2018
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 031	2 587
Immateriella tillgångar totalt	2 031	2 587
Materiella tillgångar		
Byggnader	10 719	8 222
Renoveringar	15 649	16 181
Maskiner och inventarier	3 207	2 383
Förskottsbetalningar	3 516	3 395
Materiella tillgångar totalt	33 091	30 181
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	24 163	32 182
Räntefonder	40 229	39 711
Placeringar totalt	64 392	71 892
Bestående aktiva totalt	99 514	104 660
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	2 164	6 994

Kundfordringar	1 317	1 102
Resultatregleringar	957	660
Övriga fordringar	7 033	72 941
Förskottsbetalningar	115 594	117 393
Kortfristiga fordringar totalt	127 065	199 090
Kassa och bank	407 493	482 494
Rörliga aktiva totalt	534 558	681 584
Aktiva totalt	634 073	786 244

Passiva	2019	2018
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-545 824	-718 584
Ökning/minskning i fonden	99 920	172 761
Sjukförsäkringsfonden totalt	-445 903	-545 824
Räkenskapsperiodens resultat	-99 920	-172 761
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-40 026	-40 213
Ökning/minskning i fonden	4 347	187
Uppskrivningsfonden totalt	-35 680	-40 026
Underskott	99 920	172 761
Eget kapital totalt	-481 583	-585 850
Avsättningar		
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-61 739	-55 889
Ökning i avsättning	-56 178	-61 164
Använda medel	55 980	55 314
Rehabiliteringsavsättning totalt	-61 937	-61 739
Avsättningar totalt	-61 937	-61 739
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-873	-19
Långfristigt främmande kapital totalt	-873	-19
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-2	-2
Skulder mellan fonderna	-2 098	-8 741
Leverantörsskulder	-6 107	-5 065
Resultatregleringar	-39 228	-94 077
Övriga kortfristiga skulder	-42 245	-30 751
Kortfristigt främmande kapital totalt	-89 680	-138 636
Främmande kapital totalt	-90 553	-138 655
Passiva totalt	-634 073	-786 244

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2019	2018
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-5 583 481	-5 625 000

Kommunernas andel av förmånerna	-748 754	-794 098
Ålands andel av förmånerna	-11 754	-39
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-207 000	-261 000
Regressbetalningar från arbetsgivare	-21	-22
Ersättningar enligt EU-förordningen (883)	-47	-65
Finansiella intäkter och kostnader	-1	-1
Övriga intäkter och kostnader	-17	-3
Intäkter totalt	-6 551 075	-6 680 229
Förmånskostnader		
Förmåner inom utkomstskyddet för arbetslösa	1 870 367	1 965 169
Förmåner för barnfamiljer	1 883 345	1 918 312
Studieförmåner	543 736	518 960
Bostadsbidrag	1 490 985	1 488 966
Försöket med basinkomst	-1	12 976
Övriga förmåner	64 187	59 882
Utkomststöd	698 438	715 959
Förmånskostnader totalt	6 551 057	6 680 224
Förmånsbidrag	-18	-5
Verksamhetskostnader	251 764	241 842
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-251 746	-241 837
Överskott +/underskott -	0	0

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

	2019	2018
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 111	1 810
Immateriella tillgångar totalt	1 111	1 810
Materiella tillgångar		
Renoveringar	3 438	3 980
Maskiner och inventarier	1 921	892
Förskottsbetalningar	-5 481	-5 634
Materiella tillgångar totalt	-122	-762
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	-209	-258
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	-209	-258
Placeringar totalt	-209	-258
Bestående aktiva totalt	780	791
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	2 332	1 591
Långfristiga fordringar totalt	2 332	1 591
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	5 978	17 125
Kundfordringar	140	224

Resultatregleringar	519	146
Övriga fordringar	245	0
Förskottsbetalningar	201 292	193 926
Kortfristiga fordringar totalt	208 173	211 421
Rörliga aktiva totalt	210 505	213 012
Kassa och bank	265 994	332 455
Aktiva totalt	477 279	546 258

Passiva

Eget kapital	2019	2018
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Ökning/minskning i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	0	0
Ökning/minskning i fonden	-49	0
Uppskrivningsfonden totalt	-49	0
Överskott	0	0
Eget kapital totalt	-504	-455
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-3 877	-820
Övriga långfristiga skulder	-2 332	-1 591
Långfristigt främmande kapital totalt	-6 209	-2 412
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-303 728	-310 077
Skulder mellan fonderna	-2 164	-6 994
Leverantörsskulder	-5 222	-4 702
Resultatregleringar	-15 992	-14 732
Övriga kortfristiga skulder	-143 460	-206 886
Kortfristigt främmande kapital totalt	-470 567	-543 391
Främmande kapital totalt	-476 776	-545 803
Passiva totalt	-477 279	-546 258

Servicefondens resultaträkning

	2019	2018
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-13 251	-12 038
Försäljningsintäkter	-15 597	-16 498
Intäkter totalt	-28 848	-28 536
Kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	13 664	12 539
ICT-driftskostnader	8 923	9 272
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 700	2 371
Övriga kostnader	2 601	3 420

Kostnader totalt	27 888	27 602
Överskott +/-underskott -	960	933

Servicefondens balansräkning

Aktiva	2019	2018
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 566	1 841
Immateriella tillgångar totalt	1 566	1 841
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	6 292	5 264
Maskiner och inventarier	2	4
Materiella tillgångar totalt	6 294	5 268
Bestående aktiva totalt	7 861	7 109
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	674	1 160
Resultatregleringar	4 070	3 960
Övriga fordringar	221	0
Kortfristiga fordringar totalt	4 965	5 119
Kassa och bank	11 085	13 243
Rörliga aktiva totalt	16 050	18 362
Aktiva totalt	23 911	25 471
Passiva		
Eget kapital	2019	2018
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-1 907	-973
Ökning/minskning i fonden	-960	-933
Servicefonden totalt	-2 867	-1 907
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	-2 177
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 177	-2 177
Räkenskapsperiodens resultat	960	933
Överskott	-960	-933
Eget kapital totalt	-4 084	-3 150
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-5 019	-5 342
Skulder mellan fonderna	-1 173	-2 023

Leverantörsskulder	-2 795	-3 239
Resultatregleringar	-5 661	-6 771
Övriga kortfristiga skulder	-221	-12
Kortfristigt främmande kapital totalt	-14 868	-17 387
Främmande kapital totalt	-18 868	-21 387
Passiva totalt	-23 911	-25 471

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2019	2018
Intäkter		
Bidrag	-51 379	-50 812
Intäkter av tillgångar	-117 556	-30 319
De anställdas pensionsavgifter	-21 129	-19 283
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-9 885	-8 906
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 124	-2 101
Intäkter totalt	-202 073	-111 420
Kostnader		
Personalpensioner	107 955	104 873
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	8 308	7 763
Övriga kostnader	-58	-198
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	7 319	-2 121
Kostnader totalt	123 524	110 317
Överskott +/-underskott -	78 549	1 103

Pensionsansvarsfondens balansräkning

	2019	2018
Aktiva		
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	270 852	253 364
Aktier och andelar	1 322 018	1 121 801
Övriga placeringar	33 972	35 107
Placeringar totalt	1 626 841	1 410 272
Bestående aktiva totalt	1 626 841	1 410 272
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 791	68 828
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på VILMA-institutioner	3 219	2 866
Fordringar på Keva	8 908	7 723
Kortfristiga fordringar totalt	12 127	10 590
Kassa och bank	51 619	27 030
Rörliga aktiva totalt	63 746	37 620
Aktiva totalt	1 759 379	1 516 720
Passiva		
Eget kapital	2019	2018
Pensionsansvarsfonden		

Ansvar som ska täckas 1.1	-820 355	-822 476
Ökning/minskning i ansvaret som ska täckas	-7 319	2 121
Pensionsansvarsfonden totalt	-827 674	-820 355
Övrigt eget kapital	-127 197	-48 648
Räkenskapsperiodens resultat	78 549	1 103
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-644 171	-744 797
Ökning/minskning i fonden	-155 576	100 627
Uppskrivningsfonden totalt	-799 746	-644 171
Överskott	-78 549	-1 103
Eget kapital totalt	-1 754 618	-1 513 174
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-1 208	-381
Skulder till Keva	-3 553	-3 164
Kortfristigt främmande kapital totalt	-4 761	-3 546
Främmande kapital totalt	-4 761	-3 546
Passiva totalt	-1 759 379	-1 516 720

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

I bokslutet framläggs FPA:s resultat- och balansräkning sammanställda så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet har sammanräknats. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som fonder med egen täckning. I den sammanställda balansräkningen har poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och allmänna fonden för social trygghet eliminerats. Utöver den sammanställda resultat- och balansräkningen finns det för varje fond en egen resultat- och balansräkning.

När det gäller förmånerna har bokslutet på beslut av fullmäktige i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör redovisningar mellan fonderna, förskotts innehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt prövning tas upp i resultaträkningen som kostnad enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Likaså redovisas förändringen i avsättningen i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde. Uppskrivningar och återtagna uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt korrigeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas verkliga värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsaktiebolagsaktiernas värden baserar sig på dels fastighetsgruppens bedömningar, dels på utomstående värderingar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden slopades i början av 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas som andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan före verksamhetsårets början fastställs den procentuella andelen av verksamhetskostnaderna fondvis utifrån funktionsbaserad kalkylering. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. Verksamhetskostnadsandelar mellan fonderna ändras inte under året utan först från början av följande år om ändringarna förutses bli väsentliga.

Hösten 2018 fastställde Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond för 2019: folkpensionsfonden 12 procent, sjukförsäkringsfonden 39 procent och allmänna fonden för social trygghet 49 procent. Avskrivningar på investeringsanskaffningar gjorda före den 1 januari 2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och till sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Investeringar i anläggningstillgångar och deras avskrivningar hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en fond hänförs den inkl. avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

För 2019 är fördelningen av verksamhetskostnaderna (efter inpassning av avskrivningar) följande: folkpensionsfonden 12,34 procent, sjukförsäkringsfonden 39,08 procent och allmänna fonden för social trygghet 48,64 procent.

På anläggningstillgångarna görs planenliga, linjära avskrivningar.

Avskrivningstiderna är följande:

inventarier	10 år	datorer och datautrustning	4 år
telefonväxlar	10 år	övriga maskiner och anläggningar	5 år
dataprogram (köpta)	5 år	renovering av lokaler	5 år
renovering av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Verksamhetskostnadsandelar 2020

Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp har för år 2020 fastställt följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 11 procent, sjukförsäkringsfonden 40 procent och allmänna fonden för social trygghet 49 procent. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar något de fastställda procentsatserna.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2019	2018
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 089 093	2 132 719
Statens andelar av handikappförmånerna	551 941	556 834
Statens övriga andelar	873 855	845 947
Folkpensionsfonden totalt	3 514 888	3 535 500

Sjukförsäkringsfonden**Arbetsinkomstförsäkring**

Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	1 357 700	1 273 050
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	700 070	761 373
Statens andelar av förmånerna	247 539	194 362
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 305 308	2 228 786

Sjukvårdsförsäkring**Försäkringsavgifter**

Regressbetalningar	439 774	419 144
Statens andelar av förmånerna	282	313
Erhållna EU-ersättningar	2 049 662	1 928 636
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	54 927	48 215
	13 147	0
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 557 792	2 396 309
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 863 100	4 625 095

Allmänna fonden för social trygghet

Statens andel av förmånerna	5 583 481	5 625 000
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	363 144	391 361
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet		
passivdel	385 610	402 737
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	207 000	261 000
Övriga intäkter	11 822	126
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 551 057	6 680 224

Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt

14 929 045 14 840 819

Förmånsfondernas övriga intäkter

Placeringsintäkter och -kostnader	1 312	1 076
Finansiella intäkter och kostnader	291	-264
Övriga intäkter och kostnader	1 505	7
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	3 107	818

Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader

372 227 369 672

Servicefonden

Verksamhetsintäkter	13 251	12 038
Försäljningsintäkter	15 597	16 498
Servicefondens intäkter totalt	28 848	28 536

Pensionsansvarsfonden

Bidrag	51 379	50 812
Intäkter av tillgångar	117 556	30 319
De anställdas pensionsavgifter	21 129	19 283
Gottgörelser från VILMA-institutioner	9 885	8 906
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	2 124	2 101
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	202 073	111 420

Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	15 535 301	15 351 265
---	------------	------------

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

Folkpensionsfonden	2019	2018
Pensions- och handikappförmåner		
Folkpension	2 059 050	2 104 664
Familjepension	25 294	26 485
Betalningar till LPA	2 452	3 413
Garantipension	230 805	214 103
Pensionsstöd	27 134	27 610
Frontmannaförmåner	9 158	11 937
Bostadsbidrag för pensionstagare	616 211	600 128
Handikappförmåner	551 352	557 443
Övriga förmåner	56	33
Pensions- och handikappförmåner totalt	3 521 512	3 545 816
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenning	866 820	797 430
Föräldradagpenning	891 417	891 559
Rehabiliteringspenning	151 073	123 653
Betalda av arbetsplatskassor	-104	53 177
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	39 015	39 934
Kostnadsersättning för familjeledigheter till arbetsgivare	44 855	43 833
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	8 774	8 045
Dagpenningsbetalning till LPA	3 979	5 845
Företagshälsovård	367 603	357 899
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 373 433	2 321 375
Sjukvårdsförsäkring		
Läkemedelsersättningar	1 524 168	1 434 675
Läkararvodesersättningar	101 244	103 232
Undersöknings- och vårdersättningar	38 157	38 440
Resersättningar	290 594	285 800
Betalda av arbetsplatskassor	30 269	28 975
Företagshälsovård	23 716	22 376
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med nedsatt förmåga	34 770	27 608
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	202 574	197 161
Rehabilitering enligt prövning	143 290	133 930
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	111	104
Betalningar till LPA	1 960	2 879
EU-ersättningar	56 255	49 149
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 447 108	2 324 330
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 820 541	4 645 704

Allmänna fonden för social trygghet

Grunddagpenning	210 354	233 533
Arbetsmarknadsstöd	1 659 947	1 731 569
Alterneringsersättning	68	70
Stöd för arbetslösas studier	-1	-3
Barnavårdsstöd	364 852	393 310
Barnbidrag	1 358 972	1 369 269
Moderskapsunderstöd	9 433	9 409
Adoptionsstöd	497	180
Underhållsstöd	149 591	146 144
Studieförmåner	543 736	518 960
Bostadsbidrag	1 490 985	1 488 966
Försöket med basinkomst	-1	12 976
Resersättning för frontveteraner	232	292
Militärunderstöd	15 553	14 891
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	48 143	44 678
Socialvårdsavgifter för papperslösa	258	21
Grundläggande utkomststöd	698 438	715 959
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 551 057	6 680 224

Förmånskostnader totalt

14 893 110 14 871 744

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

2019 2018

Intäkter

Folkpensionsfonden	3 514 888	3 535 500
Sjukförsäkringsfonden	4 863 100	4 625 095
Allmänna fonden för social trygghet	6 551 057	6 680 224
Placeringsintäkter och -kostnader	1 312	1 076
Finansiella intäkter och kostnader	291	-264
Övriga intäkter och kostnader	1 505	7
Intäkter totalt	14 932 152	14 841 637

Kostnader

Pensions- och handikappförmåner	3 521 512	3 545 816
Arbetsinkomstförsäkring	2 373 433	2 321 375
Sjukvårdsförsäkring	2 447 108	2 324 330
Arbetslöshetsförmåner	1 870 367	1 965 169
Förmåner för barnfamiljer	1 883 345	1 918 312
Studieförmåner	543 736	518 960
Bostadsbidrag	1 490 985	1 488 966
Försöket med basinkomst	-1	12 976
Övriga förmåner	762 624	775 841
Kostnader totalt	14 893 110	14 871 744

Förmånsbidrag

39 042 -30 107

5. Placeringsintäkter och -kostnader samt finansiella intäkter och kostnader,
1 000 euro

	2019	2018
Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Utdelningsintäkter	1 312	1 076
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	1 312	1 076
Folkpensionsfonden totalt	1 312	1 076
Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	289	-266
Sjukförsäkringsfonden totalt	289	-266
Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	1	1
Allmänna fonden för social trygghet totalt	1	1
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	39 334	36 083
Vinst från försäljning av placeringar	85 444	34 751
Förlust från försäljning av placeringar	-6 238	-913
Hysesintäkter	2 234	2 234
Värdeförändringar av placeringar	-3 218	-41 837
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	117 556	30 319
Pensionsansvarsfonden totalt	117 556	30 319

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2019	2018
Löner och arvoden	283 286	273 531
Förändring i semesterlöneskuld	6 425	3 775
Övriga ersättningar	-4	-6
Kanta-ersättningar	-13 663	-12 539
Ersättningar, Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	-380	-450
Ersättningar för distanstolkning	-207	-84
Ersättningar för vårdreformsprojektet	-1 217	-4 174
Löner och arvoden totalt	274 239	260 052
Bidrag	51 379	50 812
Lagstadgade lönebikostnader	11 469	18 818

Övriga lönebikostnader	20 351	22 570
Lönebikostnader totalt	83 199	92 199
Personalkostnader totalt	357 438	352 252
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	7 857	8 250
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	774	853
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisorernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöter	6	27
Styrelse	42	22
Revisorer (interna)	4	0
Revisorer	103	100
Kostnader totalt	155	150
Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ	2019	2018
Fullmäktigeledamöter		
Fullmäktiges ordförande:		
Månadsarvode	592,42 €	583,08 €
Mötesarvode	148,10 €	145,77 €
Fullmäktigeledamöterna:		
Månadsarvode	473,93 €	466,47 €
Mötesarvode	118,48 €	116,62 €
Revisorer		
Revisorernas ordförande:		
Månadsarvode	410,13 €	403,67 €
Mötesarvode	118,48 €	116,62 €
Revisorerna:		
Månadsarvode	273,42 €	269,12 €
Mötesarvode	118,48 €	116,62 €
Styrelsen		
Styrelsens ordförande:		
Månadsarvode	821,00 €	821,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Styrelseledamöterna:		
Månadsarvode	532,00 €	532,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Personalrepresentanten:		
Månadsarvode	0,00 €	0,00 €
Mötesarvode	131,00 €	131,00 €

Under 2019 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:

Terttu Savolainen, ordf. (9 gånger), Riikka Slunga-Poutsalo (3), Pentti Itkonen (9), Vesa Rantahalvari (10), Saana Siekkinen (8), Timo Sipilä (10), Riitta Särkelä (9), Leila Lehtinen (10), Outi Antila (10), Antti Valpas (10), Mira Nieminen (5)
Heli Martinmäki, personalrepresentant (2), Tuija Sarlin, personalrepresentant (7)

Generaldirektörens och direktörernas löner	2019	2018
Totalavlönningen för FPA:s direktörer fastställdes enligt följande:		
Generaldirektör Elli Aaltonen	18 061,31 €/mån	17 855,97 €/mån
Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	18 061,31 €/mån	15 321,63 €/mån
Direktör Nina Nissilä	14 423,88 €/mån	-
Direktör Mikael Forss	-	14 259,89 €/mån

* Mäki-Lohiluoma var tjänsteförrättande generaldirektör tills generaldirektörsposten tillsattes. Lönen fastställdes 20.8.2019-31.12.2019 enligt generaldirektörens totalavlönning (tidigare 15 497,83 euro/mån).

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån.

Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2019	2018
Finansiella tillgångar, netto 1.1	77 103	79 057
+ Intäkter totalt	2 152 948	2 201 078
Försäkringsavgifter		
Statens andel av folkpensionerna	2 089 093	2 132 719
Statens andel av verksamhetskostnaderna	61 951	67 282
Intäkter av tillgångar	1 904	1 077
- Kostnader totalt	2 150 712	2 202 957
Förmåner	2 086 857	2 134 598
Verksamhetskostnader	63 855	68 359
+ Intäkter från försäljning av teckningsrätter		
= Finansiella tillgångar, netto 31.12	79 339	77 178

- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	75 275	77 103
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	4 064	74
+ betalning enligt FPL 103 §		
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	661	866
= Fordran på staten för verksamhetskostnader		
Ökning/minskning i statens andel av verksamhetskostnaderna		
Statens andel av verksamhetskostnaderna, ackumulerad		
Statens andel av de finansiella tillgångarnas minimibelopp	4 064	74

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2019	2018
Sjukförsäkring		
+ Försäkringsavgifter	2 497 544	2 453 568
+ Regressbetalningar	282	313
+ Statens andelar för förmåner	2 297 201	2 122 998
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	54 927	48 215
+ Övriga intäkter	13 147	0
- Förmåner	4 820 541	4 645 704
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	-1 799	4 674
= Kassaöverskott/-underskott I	44 358	-25 283
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	76 557	-42 263
+ Intäkter av tillgångar	1 185	-263
= Kassaöverskott/-underskott II	122 100	-67 809
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	58 530	60 552
- Verksamhetsutgifter	197 083	201 546
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	4 914	5 044
= Kassaöverskott/-underskott III	-21 367	-213 847
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-151	8 186
= Kassaöverskott/-underskott IV	-21 216	-222 033
Ökning (-)/minskning (+) i kapital	-289	-19 711
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	1 089	2 726
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	54 584	-75 688
+ Kassa och bank 1.1	482 494	645 824
- Kassa och bank 31.12	407 493	482 494
=	0	0

Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2019	2018
+ Statens andelar för förmåner	5 595 236	5 625 039
+ Kommunernas andelar	748 754	794 098
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	0	0
+ Erhållna EES-ersättningar	47	66
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	207 000	261 000
+ Regressbetalningar	21	22
- Förmåner	6 551 057	6 680 224
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	7 367	375
= Kassaöverskott/-underskott I	-7 367	-375
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	57 040	-7 407
Skuld till kommunen/fordran, förändr. (+/-)	217	29
Skuld till arb.lösh.förs.fonden/fordringar., förändr. (+/-)	0	0
+ Intäkter av tillgångar	18	5
= Kassaöverskott/-underskott II	-64 605	7 008
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	251 746	241 837
+ Intäkter av investeringar	0	0
- Verksamhetsutgifter	247 099	236 817
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	4 665	5 025
= Kassaöverskott/-underskott III	-64 623	7 003
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-1 380	16 607
= Kassaöverskott/-underskott IV	-63 243	-9 603
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	60	5 655
Förändring i kortfr. skulder/fordringar (+/-)	3 278	16 287
+ Kassa och bank 1.1	332 455	352 691
+ Kassa och bank 31.12	265 994	332 455
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

	2019	2018
Fullt pensionsansvar 31.12	2 043 294	1 999 456
Täckningsprocent	39,5 %	40,0 %
Ansvar som ska täckas 31.12.2016	807 101	799 782
Ansvar som ska täckas 31.12.2015	799 782	801 903
Förändring	7 319	-2 121
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12	0	0
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12 året innan	0	0
Förändring	0	0

Upplösning av del som överskrider minimitäckningen 31.12	20 573	20 573
Upplöst överskottstäckning totalt	0	0
Oupplöst överskottstäckning 1.1	20 573	20 573
Ansvar totalt 31.12	827 674	820 355
Ansvar totalt 31.12 året innan	820 355	822 476
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning	7 319	-2 121

Bidrag:

Personalpensioner	+	107 955	104 873
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	8 308	7 763
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	7 319	-2 121
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	-58	-198
Justering av kostnadsfördelningen från året innan	+	59	231
VILMA-gottgörelser	-	9 885	8 906
De anställdas pensionsavgifter	-	21 129	19 283
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	41 568	38 316
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-	2 124	2 101
Bidrag totalt 31.12		48 877	41 941
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava 31.12.		51 379	50 812
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (mini- mum)		0	0

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för år 2003 görs avskrivningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med bokslutet för år 1998 görs inga avskrivningar på sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	2019	2018
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	46 838	46 838
Kumulerade nedskrivningar	-13 068	-13 068
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	1 330	1 330
Balansvärde 1.1	35 100	35 100
Värdeförändring under räkenskapsperioden	-1 200	0
Balansvärde 31.12	33 930	35 100

Fastigheter

Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-29 139	-28 808
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	35 805	35 805
Balansvärde 1.1	39 974	40 305
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-888	-331
Värdeförändring under räkenskapsperioden	33 750	0
Balansvärde 31.12	72 836	39 974
Dataprogram		
Anskaffningsutgift 1.1	55 531	54 703
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-46 742	-44 216
Balansvärde 1.1	8 789	10 487
Ökning under räkenskapsperioden	2 594	4 276
Minskning under räkenskapsperioden	-554	-3 448
Avskrivningar som hänför sig till minskning	258	924
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 171	-3 449
Balansvärde 31.12	7 917	8 789
Ombyggnad		
Anskaffningsutgift 1.1	80 275	64 022
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-34 573	-29 578
Balansvärde 1.1	45 702	34 444
Ökning under räkenskapsperioden	4 023	16 253
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-6 142	-4 994
Balansvärde 31.12	43 583	45 702
Förskottsbetalningar		
Förskottsbetalningar 1.1	2 545	11 643
Förändring i förskottsbetalningar	314	-9 098
Förskottsbetalningar 31.12	2 859	2 545
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	32 512	31 794
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-27 804	-26 182
Balansvärde 1.1	4 708	5 613
Ökning under räkenskapsperioden	4 397	2 148
Minskning under räkenskapsperioden	-92	-1 430
Avskrivningar som hänför sig till minskning	90	686
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 238	-2 309
Balansvärde 31.12	6 864	4 708
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	22 256	17 426
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-15 147	-12 776
Balansvärde 1.1	7 109	4 650
Ökning under räkenskapsperioden	3 452	4 829
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 700	-2 371
Balansvärde 31.12	7 861	7 109

Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	92 276	92 276
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-84 295	-84 295
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	48 151	48 462
Kumulerade nedskrivningar	-3 589	-3 589
Balansvärde 1.1	52 543	52 854
Minskning under räkenskapsperioden	-4 225	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	4 225	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	-687	0
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-16 250	-311
Balansvärde 31.12	37 649	52 543

Placeringar, vårdreformsprojektet		
Anskaffningsutgift 1.1	398	0
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-28	0
Balansvärde 1.1	370	0
Ökning under räkenskapsperioden	0	398
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-398	-28
Balansvärde 31.12	0	370

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

FOLKPENSIONSFRONDEN	2019	2018
Aktier (BF-konto 11180)		
Balansvärde 1.1	28 988	34 628
Anskaffningsvärde 1.1	5 704	5 704
Uppskrivningar 1.1	23 284	28 924
Förändringar		
Uppskrivningar	9 706	15 347
Återföring av nedskrivningar	-3 148	-20 987
Balansvärde 31.12	35 546	28 988
Anskaffningsvärde 31.12	5 704	5 704
Uppskrivningar 31.12	29 842	23 284
Kumulerade nedskrivningar 31.12	0	0
PENSIONSANSVARSRONDEN	2019	2018
Aktier, internationella aktiefonder och kapitalfonder (BF-konton 61180, 61185 och 61195)		
Balansvärde 1.1	1 090 422	1 209 872
Anskaffningsvärde 1.1	560 993	557 516
Uppskrivningar 1.1	631 411	713 895
Kumulerade nedskrivningar 1.1	101 982	61 539
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	147 510	28 991
Minskning i anskaffningsvärde	-88 701	-25 514
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-77 768	-15 698

Nedskrivningar som hänför sig till minskning	996	0
Uppskrivningar	443 121	360 743
Nedskrivningar	-31 764	-54 527
Återföring av nedskrivningar	-228 999	-427 529
Justering av nedskrivningar	27 325	14 084
Balansvärde 31.12	1 282 143	1 090 422
Anskaffningsvärde 31.12	619 802	560 993
Uppskrivningar 31.12	767 765	631 411
Kumulerade nedskrivningar 31.12	105 424	101 982

Räntefonder (BF-konton 61170 och 61171)

Balansvärde 1.1	253 364	256 185
Anskaffningsvärde 1.1	251 269	235 270
Uppskrivningar 1.1	3 589	21 015
Kumulerade nedskrivningar 1.1	1 494	100
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	44 465	198 463
Minskning i anskaffningsvärde	-43 127	-182 464
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-1 249	-15 467
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	94	135
Uppskrivningar	22 136	2 788
Nedskrivningar	-17	-5 069
Återföring av nedskrivningar	-6 231	-4 747
Justering av nedskrivningar	1 417	3 540
Balansvärde 31.12	270 852	253 364
Anskaffningsvärde 31.12	252 607	251 269
Uppskrivningar 31.12	18 245	3 589
Kumulerade nedskrivningar 31.12	0	1 494

13. Aktier och andelar

Nedan förtecknas de bolag där Folkpensionsanstaltens innehav till marknadsvärdet överskred två miljoner euro 31.12.

Antal aktier, st.

	Totalt 31.12.2019	Totalt 31.12.2018
Elisa	103 488	103 488
Fortum	7 030 896	7 030 896
Huhtamäki	400 000	400 000

Metso	396 316	396 316
Neste	7 945 272	2 648 424
Nokia	4 288 896	4 288 896
Nordea	5 293 343	5 292 935
Orion B	1 658 368	1 658 368
Oriola B	1 991 481	1 991 481
Outokumpu	9 298 625	9 298 625
Stora-Enso A	23 825 086	23 825 086
Stora-Enso R	973 982	973 982
Telia Company	997 327	997 327
UPM-Kymmene	1 603 690	1 603 690
Valmet	396 316	396 316
Wärtsilä	5 807 730	1 935 910

FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20–100 % I FASTIGHETS- OCH BOSTADSAKTIE-
BOLAG

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.18/30.6.19 €
ALAVUS	Kiinteistö Oy Alavuden Kuulantien Liiketalo	27,29	2 553 745,67	16 336,92
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 786 801,39	12 582,38
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 641 582,13	-8 444,39
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	531 043,69	2 960,52
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osaakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	890 512,81	-29 673,35
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavalan Kultakulma	27,23	776 220,46	7 187,89
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinalan Virtakatu 9	100,00	1 791 857,07	-12 179,24
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	0,00
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	623 413,11	-134 353,54
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 811 918,52	10,05

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.18/30.6.19 €
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 203 398,44	-232,90
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	432 005,01	0,00
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 345 460,06	79 319,11
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 088 668,35	3 160,09
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 458 617,64	10 710,53
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermanni	22,90	3 871 295,67	-1 446,01
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	957 047,26	-1 978,11
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	720 804,98	1 672,92
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Toopeeka 24	23,84	1 300 021,39	3 398,22
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	805 908,51	-364,56
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	909 961,46	63 166,07
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34	682 684,54	23 513,06
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 956 572,27	21,88
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 731 978,15	28,43
KOUVOLA	Kiinteistöosakeyhtiö Valtakatu 19	100,00	1 264 029,79	6 835,79
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 096 434,01	1 770,88
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	980 366,46	0,47
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 146 343,76	5,77
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 211 696,52	17,56
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 759,36	0,13
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 116,04	27,64

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.18/30.6.19 €
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	778 332,04	2 606,34
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Apteekinkulma	34,30	467 402,05	5 219,14
SASTMOLA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	425 938,72	-7 505,49
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säätömikko	49,80	1 220 897,63	20,98
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	840 171,47	-314,34
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	388 928,39	-842,42
VIRMO	Kiinteistö Oy Liiketalo Mynä-Center	27,08	905 560,89	28,74
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	777 380,53	-2 469,71
NASTOLA	Nastolan Virastotalokiinteistö Oy	20,63	1 077 049,92	-49 026,73
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsiänportti	24,00	1 425 676,98	2,84
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	776 192,64	11,63
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	354 249,45	4 423,39
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	817 674,62	-2 446,92
OULAINEN	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	651 353,01	-3 655,63
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	453 940,26	-4 914,71
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikoppiha	23,60	270 168,39	11 056,26
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	838 228,23	1 685,10
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 241 611,19	-623,02
PIELAVESI	Kiinteistö Oy Pielaveden Puustellintie 10	100,00	389 588,44	192,49
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	741 615,77	4,32

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.18/30.6.19 €
BJÖRNE- BORG	Kiinteistö Oy Palo- joenkulma	30,82	5 324 842,51	1 692,77
BORGÅ	Kiinteistö Oy Por- voon Kaivopuisto	41,33	1 776 572,71	27,45
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	0,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasa- rantori	51,25	934 764,35	10 909,10
RAUMO	Kiinteistö Oy Norta- monkatu 24	67,30	2 802 790,12	-17 716,07
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Rihi- mäen Jarrumiehen- katu 10	40,42	2 047 102,69	3,03
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vil- hontalo	24,07	2 326 372,70	21 725,99
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paa- vonrinne	45,39	412 523,58	16 118,03
SALO	Kiinteistö Oy Hä- meentie 18	100,00	167 059,79	-5 184,83
SASTMOLA	Asunto Oy Martti- lankatu 23	24,94	622 756,44	24,96
NYSLOTT	Asunto Oy Jalava- jousi	23,80	5 584 880,95	-17 194,92
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppa- puisto Oy	36,78	3 728 355,07	6 299,34
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodanky- län Kaivola	30,81	788 189,00	151,11
SOMERO	Asunto Oy Jukolan- hovi	21,27	344 028,66	12 255,74
SOTKAMO	Asunto Oy Sotka- mon Seppälä	31,39	922 453,15	47,75
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suo- lahden Kellosepän- katu 21	32,03	756 131,14	-45 503,51
SUOMUS- SALMI	Kiinteistö Oy Suo- mussalmen Uiton- kulma	24,79	1 991 207,27	-2 966,30
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suo- nenjoen Kelan- kulma	100,00	541 693,83	-2 427,83
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotin- kukkaro	21,52	474 097,06	-14 040,32
TAIVAL- KOSKI	Kiinteistö Oy Sähkø- kela	35,26	198 277,10	-3 280,67

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.18/30.6.19 €
TAMMER-FORS	Ahvenisjärven Liikekeskus Oy	49,20	1 292 125,32	7,84
TAMMER-FORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 951 937,48	3 225,79
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	429 325,39	43,92
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 715 561,73	0,00
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	483 544,87	-492,86
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 161 812,98	-15 286,51
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 526 234,85	26,53
VANDA	Kiinteistö Oy Silkin kulma	23,15	5 989 166,55	-21 103,97
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 036 000,87	-3 844,92
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	509 784,65	-2 463,02
VARPAIS-JÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	479 737,50	1 826,36
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	689 996,48	4 652,22
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 350 587,47	-4 860,45
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 159 248,46	-2 014,30
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitorion Liiketalo	27,25	956 243,90	3 361,54
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 850 737,89	-8 648,52
		87 st.	138 069 506,63	-87 123,06

Siffrorna är tagna från de bokslutsuppgifter som bostadsaktiebolagen har uppgett. Bostadsaktiebolagens bokslutsuppgifter är tillgängliga från systemet för hantering av fastighetsdata.

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland övriga fordringar

2019

2018

Fordringar på staten till sjukförsäkringsfonden	0	64 351
Fordringar för EU-ersättningar	6 863	8 421
Fordringar på VILMA-institutioner	3 219	2 866
Fordringar på Keva för tjänstepensioner	8 908	7 723
Övriga fordringar	691	230
Övriga fordringar totalt	19 681	83 592

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland förskottsbetalningar	2019	2018
Förskott till arbetsplatskassor	2 815	5 313
Förskott till apotek	103 753	102 948
Förskott för studiestöd	50 671	48 992
Förskott för bostadsbidrag	121 718	120 729
Förskott för arbetslöshetsförmåner	7 643	6 363
Förskott för föräldrapenning	2 705	2 432
Förskott för grundläggande utkomststöd	19 229	16 228
Övriga förskott för förmånsfonder	8 401	8 467
Förskottsbetalningar totalt	316 935	311 471

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2019	2018
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	59 827	70 143
Förändring i fonden	-6 624	-10 316
Fonden totalt	53 203	59 827
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	54 532	54 657
Placeringar	23 284	28 924
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	77 816	83 580
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	24 103	-124
Placeringar	6 558	-5 640
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	30 661	-5 765
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	108 477	77 816
Eget kapital totalt	161 680	137 642
Sjukförsäkringsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	545 824	718 584
Förändring i fonden	-99 920	-172 761
Fonden totalt	445 903	545 824

Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	40 026	40 213
Placeringar	0	0
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	40 026	40 213
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-4 576	-187
Placeringar	229	0
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-4 347	-187
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	35 680	40 026
Eget kapital totalt	481 583	585 850

Allmänna fonden för social trygghet

Eget kapital

Fonden vid årets början	455	455
Förändring i fonden	0	0
Fonden totalt	455	455

Uppskrivningsfonden 1.1

Anläggningstillgångar	0	0
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	0	0

Förändring i uppskrivningsfonden

Anläggningstillgångar	49	0
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	49	0
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	49	0

Eget kapital totalt

504	455
-----	-----

Servicefonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	1 907	973
Förändring i fonden	960	933
Fonden totalt	2 867	1 907

Buffertmedel för Kanta

Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 177	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta	0	0

Buffertmedel för Kanta totalt

2 177	2 177
-------	-------

Eget kapital totalt

5 044	4 084
-------	-------

Pensionsansvarsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	820 355	822 476
Förändring i fonden	7 319	-2 121
Fonden totalt	827 674	820 355

Övrigt eget kapital

Övrigt eget kapital vid årets ingång	48 648	47 545
Förändring	78 549	1 103
Övrigt eget kapital totalt	127 197	48 648

Uppskrivningsfonden 1.1

Anläggningstillgångar	1 792	3 512
Placeringar	642 379	741 285

Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	644 171	744 797
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	70	-1 720
Placeringar	155 506	-98 907
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	155 576	-100 627
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	799 746	644 171
Eget kapital totalt	1 754 618	1 513 174
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	2 403 428	2 241 205

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2019, 1 000 euro

	2019	2018
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	38 101	31 561
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	53 400	52 800
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-48 166	-46 260
Individuell rehabilitering totalt	43 335	38 101
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	18 111	19 943
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	856	5 085
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-5 771	-6 917
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	13 196	18 111
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	5 527	4 384
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	1 922	3 279
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 043	-2 136
Forskning och utveckling totalt	5 406	5 527
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2019	61 937	61 739
Förändring i avsättningen totalt	198	5 850
Avsatta medel som är bundna av beslut	22 405	26 639

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

	2019	2018
Skuld till staten för verksamhetskostnader	5 412	1 705
Skuld för säkerheter för utkomststødet	2 332	1 591
Servicefondens långfristiga lån	4 000	4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	11 743	7 297

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott	2019	2018
Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	277 425	54 131
Förskott för arbetsmarknadsstöd	7 643	6 363
Förskott för försöket med basinkomst	4 910	4 447
Förskott för studiestöd	52 382	52 855
Förskott för bostadsbidrag	125 100	129 170
Förskott för utkomststöd	111 750	115 500
Servicefondens förskottsbetalningar	0	231
Förskott för servicefondens investeringar	5 019	5 111
Övriga förskott	8 044	2 738
Erhållna förskott totalt	592 274	370 546

20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	2019	2018
Semesterlöneskuld	59 024	58 594
Resultatregleringar för förmåner	3 800	3 000
Skuld till skatteförvaltningen för säsongredovisningar	0	56 652
Övriga resultatregleringar	10 772	8 919
Servicefondens övriga resultatregleringar	5 661	6 771
Resultatregleringar totalt	79 257	133 935

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2019	2018
Skuld för förskottsinnehållning på folkpension	5 152	5 463
Skuld för förskottsinnehållning på sjukdagpenning	9 571	8 644
Skuld för förskottsinnehållning på föräldradagpenning	12 564	11 582
Skuld för förskottsinnehållning på rehabiliteringspenning	3 116	2 396
Skuld för EU-ersättningar	668	3 116
Skuld för grunddagpenning	2 715	33 557
Skuld för arbetsmarknadsstöd	11 212	12 321
Skuld för arbetsmarknadsstödet passiva del	15 770	17 599
Skuld för barnbidrag	3 882	7 566
Skuld för moderskapsunderstöd	2 707	2 610
Skuld för studiestöd	32 343	24 405
Skuld för bostadsbidrag	9 501	20 792
Skuld för militärunderstöd	1 986	3 739
Skuld för sjukvårdsförsäkringsandel	12 206	0
Skuld för Kavas verksamhetskostnader	866	1 808
Skuld för verksamhetskostnader för förmåner enligt sjukförsäkringslagen	19	722
Skuld för AFST:s verksamhetskostnader	820	2 497

Skuld för underhållsstöd	431	4 399
Skuld för det grundläggande utkomststödet	18 019	27 102
Skuld för utkomststöd till flyktingar (3 år)	2 567	3 565
Skuld för förskottsinnehållning på grunddagpenning	3 405	3 094
Skuld för förskottsinnehållning på arbetsmarknadsstöd	25 764	25 639
Skuld för förskottsinnehållning på stöd för hemvård av barn och partiell vårdpenning	5 614	6 065
Skuld för förskottsinnehållning på studiestöd	42	4 225
Skuld för förskottsinnehållning för Keva	3 553	3 164
Övriga kortfristiga skulder	16 409	13 285
Kortfristiga skulder totalt	200 904	249 354

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

	2019	2018
Pensionsansvar för personalen	2 043 294	1 999 456
Minimitäckning	807 101	799 782
Täckning genom bidrag och intäkter	807 101	799 782
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter		
Täckning som överskrider minimi	20 573	20 573
Pensionsansvarsfonden	827 674	820 355
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 791	68 828
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	799 746	644 171
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 215 620	1 179 100

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2019	2018
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	4 118	5 565
Betalningar under senare räkenskapsperioder	3 615	7 103
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	7 733	12 668

23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro

	2019	2018
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	4 437	3 960
Betalningar under senare räkenskapsperioder*	54 203	38 059
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd totalt	58 640	42 020

*Betalningsförbindelsens giltighetstid löper ut efter 2020 eller senare

eller slutdatum för giltighetstiden har inte fastställts

24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

Förmån	2019	2018
Arbetslöshetsförmåner	45 224	41 385
Allmänt bostadsbidrag	37 221	31 829
Studiestöd	9 029	9 899
Pensioner och handikappförmåner	3 488	3 800
Övriga förmåner	17 278	16 259
Totalt	112 240	103 172

Uppgifter om resestöd finns sedan 1.1.2019 i förmånerna inom utkomstskyddet för arbetslösa.

Under tidigare år har de redovisats under övriga förmåner.

25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro

	2019	2018
Underhållsstöd	185 734	186 681

26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2019	2018
Årskontroll av studiestöd	17 252	18 570

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska studerande själva se till att gränsen för årsinkomst inte överskrids.

Återkravsbeloppet inkluderar en förhöjning med 15 procent (27 §).

FPA kan inte påverka uppkomsten av återkravsbeloppet.

27. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala.

	2019	2018
Studielånestock med statsborgen	3 980 989	3 400 927
Statens borgensfordringar	113 332	115 900

28. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

	2019	2018
Försäkringsavgiftsfordringar som är föremål för skatteverkets restindrivning	115 016	116 433

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 19 mars 2020

Vertti Kiukas

Mira Nieminen

Tuija Brax

Leila Lehtinen

Vesa Rantahalvari

Juha Rehula

Saana Siekkinen

Timo Sipilä Riitta Särkelä

Kirsi Varhila

Kela|Fpa

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 23 april 2020

Piia-Tuulia Rauhala
CGR

Eeva-Maria Maijala

Antti Kurvinen

Mia Laiho

Suna Kymäläinen

Toimi Kankaanniemi

Matti Torvinen

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2019

Balansbok	elektroniskt + inbunden bok över räkenskapsperioden
Huvudbokföringsdagbok	elektroniskt, Tahti-systemet
Huvudbokföringens huvudbok	elektroniskt, Tahti-systemet
Delbokföringsdagbok	elektroniskt, MK-systemet
Delbokföringens huvudbok	elektroniskt, MK-systemet
Placeringstillgångar:	
Aktiekartotek	elektroniskt, Tahti-systemet
Anläggningstillgångar:	
Kontor-aktieförteckning	elektroniskt
Övriga anläggningstillgångar	elektroniskt, Tahti-systemet
Tabellförteckning	bok

Verifikatslag som använts i FPA:s bokföring 2019

a) huvudbokföringens verifikat maskinellt, Tahti-systemet
Verifikat i Tahti-systemet (förteckning över verifikationslag bifogas)
Notverifikat

b) delbokföringens verifikat
Verifikat i MK-systemet (förteckning över verifikationslag bifogas)
maskinellt, MK-systemet

Huvudbokföringens verifikatslag

12	AD Adoptiotuki
13	AE Eläkk.saaj. as.tu
14	AY Asumistuki
15	EL El- ja vammaiset.
17	KB Kuntoutusraha
18	QK Valt. korv.maksut
20	KQ Kuntoutusmaksut
21	LL Lapsilisät
22	MM Maahanm.erit.tuki
23	Vammaisetuudet
24	OT Opintotuki
27	SA Sotilasavustus
28	SH Sairaanhoidokorv.
29	SM Erityishoitoraha
30	SP Sairauspäiväraha
31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	TK TP-kass.enn.maksu
34	TM Työmarkkinatuki
35	TO Yritt. tt-huolto
36	TP Peruspäiväraha
37	TQ Koulutustuki

39	TW Työnant.tt-huolto
40	VB Äitiysavustus
42	VR Vanh.päiväraha
43	WH Lastenhoidon tuki
44	WY Last.h.tuen tkorv
45	WH Lastenhoidon tuki
46	F2 Asumistuki ja lap
47	MA Eläketuki / Menoj
48	LU Elatustuki
49	Takuueläke
50	PC Toimeentulotuki
51	PU Perustulo
53	Ulkomaan perintä/883
90	HA Toimisuhte-eläkk.
91	YM Toimistot
92	HP Palkat
93	Toimistojen LM-maksu
94	LP Laskut ja palkk.
95	SOKY-laskut
96	VU Vuokrat ja vast.
97	FK Toimist.kirj.pito
98	M2 Keskushall.pal.
99	M3 Katteensiirto
AA	Käyttöom.kirjaus
AB	Kirjanpitosite
AF	Poistokirjaukset
AN	Käyttöom.kirj: netto
AZ	Saldokirjaus
CH	Sopimuksen selvitys
DA	Asiakastosite
DG	Asiakkaat - hyvitys
DR	Asiakkaat - lasku
DS	Vuokravakuudet
DT	Vuokratulot
DZ	Asiakkaat - maksu
EU	Euro - pyöritysero
EX	Ulkoinen numero
KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajat - hyvit.
KN	Toimittajat - netto
KO	Vuokramenot
KP	Tilin ylläpito
KR	Toimittajat - lasku
KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	Toimittajat - maksu
ML	ML-tilitys
PR	Hinnanmuutos
RA	Hyvitys - nettosuor.
RB	Saatavien varaus

RE	Lasku - brutto
RN	Lasku - netto
RT	KH Siirtokirjaukset
RV	Myyntilasku
SA	Pääkirjatilitosite
SB	Pääkirjatilikirjaus
SC	Pääkirjavyörytys
SJ	Sijoitukset
SK	Kassatosite
SM	Sähköinen muistiotos
SO	KH sisäiset vuokrat
SU	Jälkikirjaustosite
UE	Tiedonsiirto
WA	Tavaranluovutus
WE	Tavaranvastaanotto
WI	Inventointitosite
WL	Varast.otto/toimitus
WN	Tav.vast.otto netto
ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	Korv. tt-laskut
ZH	Palkat
ZK	Konversiot
ZM	Matkalaskut
ZP	Maksukirjaus
ZR	Pankki - täsmäytys
ZS	Maksu per shekki
ZT	Sähköinen tiliote
ZV	Maksuselvitys

Delbokföringens verifikatslag
 Adoptiotuki (AD)
 Eläkkeensaajan asumistuki (AE)
 Asumistuki (AY)
 Eläke- ja vammaisetuudet (EL)
 Takuueläke (GE)
 Kuntoutusraha (KB)
 Kuntoutusmaksut (KQ)
 Lapsilisä (LL)
 Toimistojen maksut (LM)
 Elatustuki (LL)
 Osakirjanpidon tosite (MK)
 Vastaanottokirjaus/KAVA (MK1)
 Vastaanottokirjaus/SAVA (MK2)
 Vastaanottokirjaus/STY (MK3)
 Maahanmuuttajien erityistuki (MM)
 Keskushall. Palautukset (M2)
 Opintotuki (OT)
 Perustoimeentulotuki (PC)
 Perustulo (PU)

Kansaneläke (QE)
Valtion korvaukset (QK)
Työttömyysetuus (RF)
Sotilasavustus (SF)
Sairaanhoitokorvaus (SH)
Sairauspäivärahaetus (SJ)
Erityishoitoraha (SM)
Sairauspäiväraha (SP)
Työpaikkakassan ennakkomaksu (TK)
Yrittäjien työterveyshuolto (TO)
Koulutustuki (TQ)
Työnantajien työterveyshuolto (TW)
Työpaikkakassatilitykset (TY)
Ulkomaan perintä (UP)
Äitiysavustus (VB)
Vammaisetuudet (VJ)
Vanhempainpäiväraha (VR)
Lastenhoidon tuki (WH)
Lastenhoidon tuen työkorvaus (WY)

Bilaga 4: Fpa:s ansvarsrapport 2019

Generaldirektörens översikt

FPA:s mål är att arbeta enligt värderingarna respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande. Även vårt ansvarsarbete grundar sig på dessa värderingar. FPA:s vision är att som en föregångare i fråga om service skapa välfärd och främja god livshantering.

När det gäller ansvarsfullhet är en socialt hållbar utveckling ett centralt fokusområde hos FPA. Målet för en socialt hållbar utveckling är att trygga förutsättningarna för välfärd för nuvarande och kommande generationer. År 2019 har FPA deltagit aktivt i att förebygga marginalisering och ojämlikhet bland unga. Detta har vi gjort genom att utveckla den yrkesinriktade rehabiliteringen, rehabiliteringstjänsterna och lagstiftningen. Vi har fått positiv feedback av de unga och av olika samarbetspartner, som ansett att utvecklingsarbetet är ett steg i rätt riktning. De har uppskattat tjänsterna för unga och i synnerhet det nya sätt som vi bemöter unga på.

Förra året bestämde vi oss för att förnya vår strategi så att vi också tog med personalen i planeringen. Ett genomgående tema i den nya strategin är uppbyggnaden av ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. År 2019 satsade vi på ansvarsarbetets slagkraftighet och på att öka informationen kring verksamheten, och det här utvecklingsarbetet kommer att fortsätta också det här året.

År 2020 fokuserar vi inom ansvarsarbetet särskilt på hållbar ekonomi, jämlikhet och jämställdhet. Därtill strävar vi efter att stärka förtroende och samarbete samt att utveckla slagkraften i och uppföljningen av arbetet med ansvarsfullhet. Även vårt arbete i nationella arbetsgrupper för hållbar utveckling fortsätter.

Mer om resultaten av FPA:s arbete för ansvarsfull verksamhet kan du läsa i den här rapporten.

Outi Antila

FPA:s generaldirektör

Ledande av ansvarsarbetet vid FPA

FPA:s ansvarsarbete utgår från strategin. Detta arbete grundar sig också i hög grad på FPA:s lagstadgade uppgift som verkställare av den sociala tryggheten. Eftersom FPA är en organisation som sörjer för den sociala tryggheten har vår verksamhet en nära koppling till framför allt en socialt hållbar utveckling.

Vi har satt upp mål för vårt ansvarsarbete. Dessa mål styr hur verksamheten genomförs. Målen har grupperats under fyra teman, som fungerar som fokusområden för ansvarsarbetet. FPA:s plan för ansvarsfull verksamhet kommer att uppdateras våren 2020.

FPA:s ansvarsarbete – teman och mål:

Utveckla systemet för social trygghet

1. Vi är en aktiv samhällelig påverkare.
2. Vi stöder våra kunders välfärd och främjar god livshantering.

Minska på ojämlikheten

3. Vi förebygger marginalisering.
4. Vi utvecklar våra tjänster för att bättre kunna beakta mångfalden bland våra kunder och vår personal.

Samverka på ett ansvarsfullt sätt

5. Vi är en ansvarsfull arbetsgivare.
6. Vi agerar på ett ekonomiskt hållbart sätt.
7. Vi placerar våra tillgångar på ett ansvarsfullt sätt.

Stävja klimatförändringen

8. Vi minskar vårt koldioxidavtryck.

FPA har olika planer och anvisningar som stöder ansvarsfullhet. Uppdateringen av likabehandlings- och jämställdhetsplanen inleddes hösten 2019 och den nya planen publiceras våren 2020.

Vid FPA:s seminarium om ansvarsarbete i december 2019 definierade vi hur ansvarsarbetet inom FPA ser ut i nuläget och skapade visioner om framtiden. Det visade sig att det finns ett tydligt behov av att dela information med personalen och att fördjupa förståelsen för ansvarsarbetet. År 2020 ska ansvarsarbetet synliggöras och nu gör vi också upp konkreta mål som sedan följs upp.

FPA:s nya strategi har tagits fram tillsammans

Vi använde oss av metoder inom servicedesign när FPA:s strategi fastställdes och förankrades i vardagen. Grunden för strategin skapades i nära samarbete med hela organisationen och våra

viktigaste intressentgrupper. Den strategi som utkristalliserade sig bygger på information som samlats in bl.a. genom besök i alla försäkringsdistrikt och kundserviceenheter, intervjuer med sakkunniga och företrädare för olika intressentgrupper, tiotals verkstäder, observationer som gjorts i kundbetjäningen, öppen kommunikation och en nätenkät som riktades till samtliga anställda. Vi vill upprätthålla samma anda av samverkan genom hela strategiperioden. Målen förankras i vardagen genom samarbete och med betoning på öppen kommunikation. Den nya strategins mål är: stärkt förtroende och samarbete, utveckling av kundupplevelsen samt datarörlighet och utnyttjande av information. Målen inom FPA:s strategi konkretiseras som åtgärder i fyra delstrategier. Delstrategierna stöder utvecklingen av ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle.

Samhällelig påverkan

Mål 1: Vi är en aktiv samhällelig påverkare

Vi ger förslag till utvecklingen av den lagstiftning som gäller social trygghet.

Ett av målen för vårt ansvarsarbete är att aktivt påverka i samhället. Det här målet hänger nära samman med utvecklingen av lagstiftningen om social trygghet. Genom att påverka lagstiftningen kan vi för vår del främja en socialt hållbar utveckling. Vi publicerar årligen en utvecklingsportfölj med tanke på utvecklingen av lagstiftningen. Till de viktigaste utvecklingsområdena i portföljen hör en förenkling av lagstiftningen och verkställigheten av den samt tryggande av en tillräcklig nivå på förmånerna. Utvecklingsportföljen delges FPA:s fullmäktige, riksdagens social- och hälsovårdsutskott samt de ministerier som ansvarar för lagberedningen.

Vi ställer vår sakkunskap till förfogande för att bidra till utvecklingen av den sociala tryggheten i Finland och internationellt.

Som en del av vårt påverkansarbete i samhället vill vi inverka på utvecklingen av systemet för social trygghet. Vi deltar bland annat i Toimi-projektet, som leds av statsrådets kansli. Ett av utvecklingsområdena i projektet är slopande av byråkratifällorna inom den sociala tryggheten, med kunden och det verkställande systemet som utgångspunkt. Som en del av totalreformen av grundtryggheten utnyttjar Toimi-projektet FPA:s gedigna sakkunskap i fråga om den sociala tryggheten.

Vi producerar forskningsdata och statistiska data om social trygghet, och informerar om rönen via olika kanaler.

År 2019 lästes våra forskningsbloggar sammanlagt 73 097 gånger. År 2018 lästes bloggarna 85 416 gånger. Twitter-kontot för FPA:s forskningsenhet hade 10 300 följare. År 2018 var antalet följare 8 718.

Till FPA:s uppgifter hör att ge service genom att tillhandahålla information. Genom de forskningsdata och statistiska data som vi producerar kan vi påverka de beslut som gäller den sociala tryggheten. Vi lyfter fram forskningsdata och statistiska data i olika kanaler. På så sätt får den information som vi producerat stor spridning och kan utnyttjas av många.

I huvudsak är forskningen som bedrivs vid FPA kopplad till de förmåner som FPA administrerar och till hur systemet med social trygghet fungerar. Vår forskning gäller bland annat användningen av utkomststödet och hur det riktas, och i samband med detta välfärden hos hushåll med små inkomster. Forskningen i sig strävar alltså till att producera information som kan utnyttjas i samband med uppbyggnaden av ett mer hållbart samhälle. Å andra sidan fokuserar forskningen speciellt på ekosociala frågor. FPA:s ledande forskare Tuula Helne är sakkunnig inom ekosocialpolitiska frågor och är både nationellt och internationellt känd. Hon har i anslutning till dessa frågor producerat flera alster varav ett av de färskaste behandlar välfärdens relativa natur i ekosystemen.

Som en del av Finlands EU-ordförandeskap ordnade FPA en internationell konferens där de genomgående temana var social trygghet och hållbar utveckling av den sociala tryggheten. På konferensen hölls flera sakkunniganföranden som behandlade FPA:s verksamhet som en del av den finländska välfärdsstaten. Temana behandlades ur olika synvinklar; bland annat utgående från internationaliseringen av verksamhetsmiljöer och utnyttjande av artificiell intelligens i utvecklingen av systemet med social trygghet.

Vid konferensarrangemangen var ekologiska val en central princip. Målet var att konferensens koldioxidavtryck skulle bli så litet som möjligt och det serverades endast vegetarisk mat.

Arbete för hållbar utveckling på nationell nivå

Vi deltar aktivt i det nationella arbetet kring hållbar utveckling. År 2019 fortsatte vi vår verksamhet som medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling och inom uppföljningsnätverket. Vi var också med och utformade den nationella uppföljningen av hållbar utveckling. Länk till statsrådets kanslis sida för uppföljning av hållbar utveckling: [LÄGET FÖR HÅLLBAR UTVECKLING](#)

Uträtta ärenden enkelt och smidigt

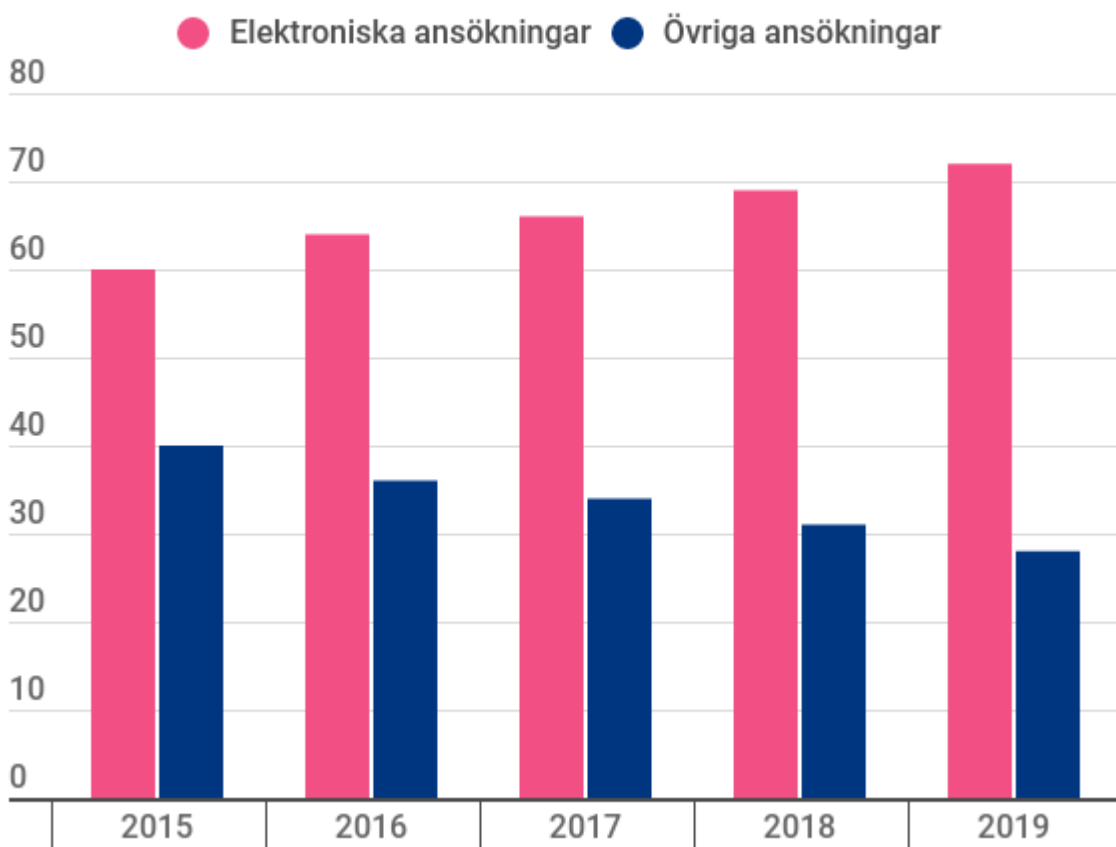
Mål 2: : Vi stöder våra kunders välfärd och främjar god livshantering

Målet att stödja våra kunders välfärd och att främja god livshantering hör ihop med vår strävan att erbjuda tjänster som kan användas enkelt och smidigt. Det är viktigt för oss att kunderna kan uträtta sina FPA-ärenden på olika sätt. Vi har satsat på detta genom att utveckla våra servicekanaler så att de är så mångsidiga som möjligt. Vi fortsatte med att utveckla vårt servicenät och våra tjänster år 2019. Serviceställen som användes endast i liten omfattning ersattes med andra tjänster, såsom kommunens servicepunkter och popup-tjänster. I slutet av år 2019 hade FPA 146 egna serviceställen och de besöktes 2 miljoner gånger.

År 2019 lämnades över 15 miljoner förmånsansökningar in till FPA. Av dem gjordes 11 miljoner, dvs. 72 procent, via e-tjänsten. Samtidigt skickade allt fler kunder meddelanden till FPA via e-tjänsten och antalet kontakter via andra servicekanaler minskade. De elektroniska ansökningarnas andel av alla ansökningar har vuxit redan under flera år. Under 2019 loggade kunderna in på e-tjänsten nästan 30 miljoner gånger och skickade cirka 3 miljoner meddelanden till FPA. År 2019 lämnades sammanlagt cirka 22 miljoner bilagor in till FPA, varav 65 procent lämnades in via e-tjänsten. Ett år tidigare var andelen 60 procent.

Den viktigaste informationskällan för kunderna är FPA:s webbplats (fpa.fi/kela.fi), som besöktes nästan 46 miljoner gånger år 2019 (44 miljoner år 2018). En annan viktig informationskälla är den prisbelönta frågespalten Fråga FPA: år 2019 besöktes spalten över 1,3 miljoner gånger och 29 000 frågor ställdes där.

Andelen elektroniska ansökningar av alla ansökningar 2015–2019, %

Under det senaste året inledde FPA flera försök där kundernas frågor besvaras på webbsidor och via kanaler i sociala medier. Syftet med försöken är att göra det lättare för kunderna att sköta FPA-ärenden. År 2019 lärde vi upp vår chattbot att svara på också andra frågor än frågor om föräldradagpenningar. Nu kan man ställa frågor till chattbotten om barnbidrag, moderskapsunderstöd och underhållsstöd. Eftersom erfarenheterna har varit goda fortsätter FPA utveckla chattarna och även kundservicen i sociala medier år 2020.

FPA betjänar sina kunder nu även på Instagram. På FPA:s Instagramkonto publiceras varje vecka tips som kan vara till hjälp då kunderna sköter sina FPA-ärenden. Dessutom svarar kundservicespecialisterna på allmänna frågor från kunder. Kunderna får råd och anvisningar exempelvis för hur man sköter ärenden på nätet, ansöker om förmåner och lämnar in bilagor. Kontot är tvåspråkigt, vilket betyder att kunderna kan ställa frågor på finska och svenska. Under året svarade FPA på Instagram på över 400 frågor som kunder hade skickat in.

Förebyggande av marginalisering

Mål 3: Vi förebygger marginalisering

Förebyggande av marginalisering är ett av de främsta målen för vårt ansvarsarbete. Vi har satsat på förebyggande av marginalisering inom förmånsverksamheten och rehabiliteringen, men utöver det även genom att vara med i olika samarbetsforum för att minska ojämlikheten.

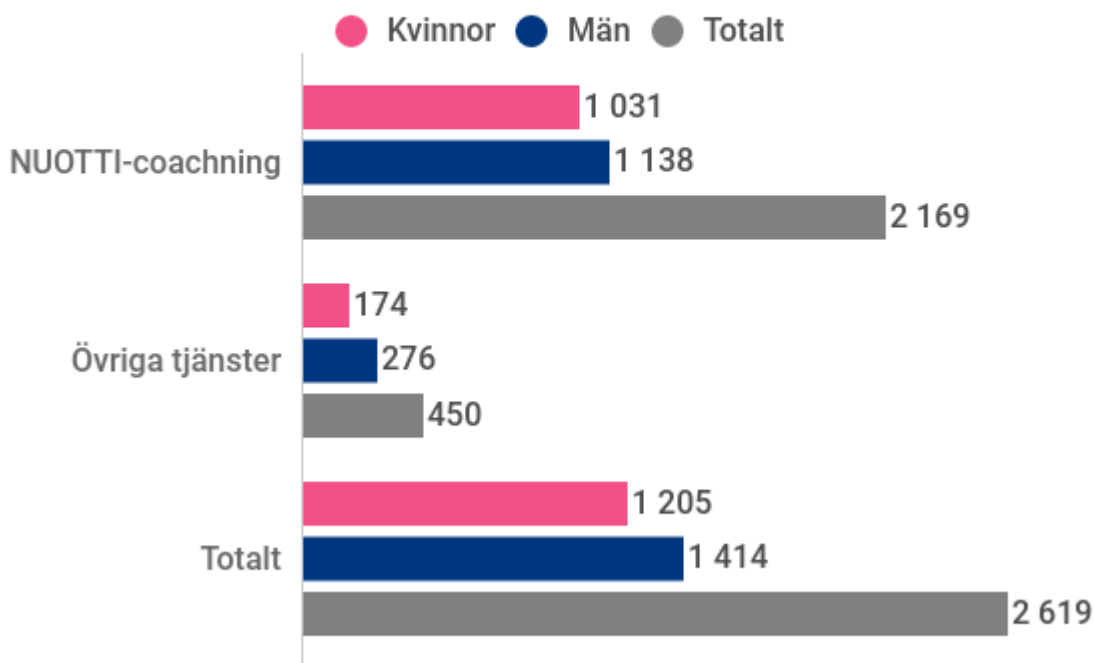
Framsteg vid utvecklingen av yrkesinriktad rehabilitering för unga

Vi har deltagit aktivt i att förebygga marginalisering och ojämlikhet bland unga genom att utveckla den yrkesinriktade rehabiliteringen, rehabiliteringstjänsterna och lagstiftningen. Syftet med exempelvis lagändringen som gäller yrkesinriktad rehabilitering för unga är att särskilt de unga i åldern 16–29 år som varken studerar eller arbetar och har nedsatt funktionsförmåga, med låg tröskel ska kunna få stöd av sakkunniga och på ett smidigt sätt komma i kontakt med lämpliga tjänster via nya samarbetskanaler. Det är enkelt för de unga eftersom det varken behövs ansökningsblanketter eller läkarutlåtanden i ansökningsskedet, utan var och en intervjuas personligen.

De unga hänvisas mer aktivt till FPA-rehabilitering via de ungas egna nätverk, exempelvis via Navigatorerna och det uppsökande ungdomsarbetet. Vi har märkt att föräldrar som är oroade över sina egna ungdomar nu allt oftare kontaktar FPA i situationer där unga som har problem med livshanteringen behöver få hjälp.

Till följd av vårt utvecklingsarbete är antalet mottagare av yrkesinriktad rehabilitering för unga större än enligt den förhandsbedömning som gjorts upp. Både FPA och de serviceproducenter som erbjuder rehabiliteringstjänster för unga har blivit positivt överraskade av att så många hänvisats till dessa tjänster och av att de unga själva har varit intresserade. NUOTTI-coachning, som är en nylanserad rehabiliteringstjänst för unga, har väckt mer intresse än väntat, vilket ökade antalet sökande under varje månad år 2019. Övriga tjänster inom ramen för yrkesinriktad rehabilitering för unga är yrkesinriktad rehabiliteringsutredning, sysselsättningsfrämjande yrkesinriktad rehabilitering (TEAK) och utbildningsprövning.

Mottagare av yrkesinriktad rehabilitering för unga enligt kön år 2019

Den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga ska vara ändamålsenlig med tanke på stödjande av funktionsförmågan, livshantering och färdigheterna och förmågan att studera eller få arbete. De unga som har hänvisats till FPA har väldigt olika livssituationer. En del av de unga behöver starkare och mer långvarigt stöd medan det för andra räcker att en personlig coach ger dem rätt slags puff mot studieplats och arbete. Flera av de unga som hänvisas till rehabilitering har avbrutit sina studier och de saknar framtidstro. De unga kan ha stödnätverk, men nätverken verkar otillgängliga för den unga, är lösryckta och kommunicerar inte med varandra. I sådana här situationer kan till exempel en NUOTTI-coach koppla ihop nätverken så att de fungerar tillsammans för den ungas väl. Å andra sidan har vi träffat unga som inte får något som helst stöd. Då bedömer NUOTTI-coachen den ungas stödbehov, reder ut vilka aktörer den unga kan ha nytta av och bygger upp ett nätverk som stöd för den unga. På ett konkret plan kan det här betyda att NUOTTI-coachen går tillsammans med den unga till en bokad läkarmottagning på hälsocentralen och ser till att den ungas ärende blir uppfattat och att det går vidare.

Vi har haft ett stort arbete med att få till stånd lagändringen som möjliggör sådan här rehabilitering och nu i skenet av färsk statistik kan vi konstatera att arbetet har burit frukt. Viktigast är ändå den positiva feedback vi har fått av de unga och av våra samarbetsaktörer om att utvecklingsarbetet är ett steg i rätt riktning. Feedbacken har gällt tjänsterna för de unga och i synnerhet det nya sätt vi bemöter unga på. Vi kan vara nöjda med att lagändringen och utvecklingen av rehabiliteringen har gett unga bra upplevelser av att vara FPA-kunder och att relationerna till de aktörer som arbetar med unga har stärkts i fråga om förtroende och samarbete. Sakkunniga från FPA gav sig ut i De bostadslösa natt runt om i Finland år 2019. Under de bostadslösa natt ordnades olika evenemang där bostadslösa hade möjlighet att ställa frågor om

FPA-förmåner och få råd om hur man ansöker om förmånerna. På vissa orter deltog frivilliga FPA-anställda i utdelningen av mathjälp.

Mångfald

Mål 4: : Vi utvecklar våra tjänster för att bättre kunna beakta mångfalden bland våra kunder och vår personal

Vi har utvecklat sätten för ärendeskötsel för att bättre kunna beakta de varierande behov som våra kunder har. Att våra tjänster är tillgängliga syns på många olika sätt: vi har ett brett utbud servicekanaler, vi har språk- och tolktjänster, vi har service som är riktad till särskilda användargrupper och vi har bland annat satsat på klarspråk. Våra kunders möjligheter att uträtta ärenden hos oss utgör grunden för vår verksamhet.

Vi har gjort försök med ett nytt servicesätt på flera olika orter. När kunden stiger in genom dörren utreder en kundservicespecialist så fort som möjligt kundens servicebehov och handleder kunden vidare. Om kunden har många ärenden som behöver utredas kan man boka en tid för honom eller henne för ett besök på ett serviceställe eller för kundservice per telefon. Kundens personuppgifter behandlas alltid med omsorg och vid behov stiger man åt sidan med kunden för att säkra att ärendet kan skötas privat.

Jämlikhet genom service på det egna språket

I Finland talas tre olika samiska språk; nordsamiska, enaresamiska och skoltsamiska. Enligt den samiska språklagen har samerna rätt att få service på sitt eget modersmål hos FPA. Vi samarbetar med den samiska gemenskapen och med Finlands sameting vid utvecklingen av samiska tjänster. Arbetet utgår från kultursensitivitet.

Traditionellt sett har det funnits ett särskilt behov av samiskspråkiga tjänster inom samernas hembygdsområde. Samiskspråkiga tjänster efterfrågas ändå allt oftare även på annat håll i Finland eftersom cirka 60 procent av samerna redan bor utanför sitt hembygdsområde.

Vi har gett våra samiska kunder stöd för självständig ärendeskötsel genom att kommunicera på deras eget språk. Med hjälp av de samiskspråkiga telefon- och distanstjänsterna kan samiskspråkiga sköta sina ärenden på sitt modersmål oberoende av ort. Utöver utvecklingen av möjligheterna till ärendeskötsel på distans är det viktigt att informera om FPA:s förmåner på alla samiska språk och på det här sättet främja de samiskspråkigas självständiga ärendeskötsel hos FPA.

År 2020 fortsätter utvecklingen av de samiskspråkiga tjänsterna och kommunikationen exempelvis i och med att FPA:s samiska webbsidor förnyas och samiska broschyrer och blanketter publiceras.

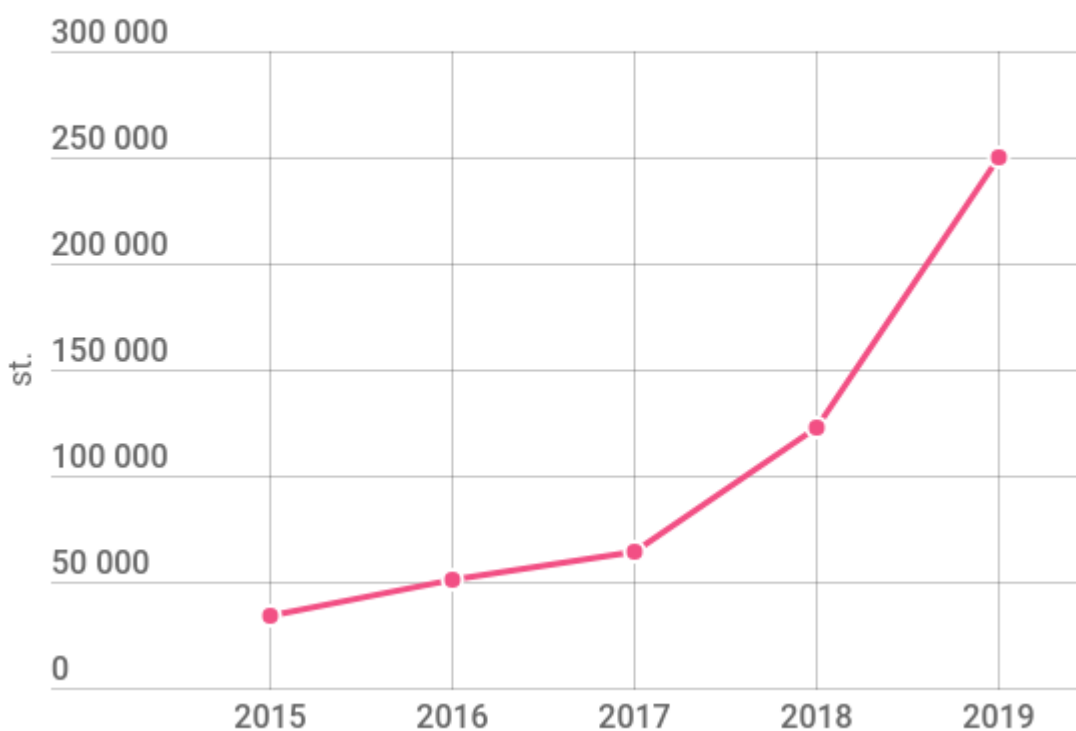
Mångfalden bland personalen beaktas

Vi har flexibla arbetstider för att kunna kombinera arbete och privatliv.

Vi är en stor arbetsgivare, och det är en central del av vår ansvarsfullhet att beakta mångfalden bland personalen. När vi beaktar personalens mångfald stärker vi välbefinnandet i arbetet och en innovativ arbets- och organisationskultur. År 2019 gick FPA med i projektet Tasa-arvo ja isät, som främjar ett jämställt föräldraskap. Projektet stöder en redan existerande arbetskultur där jämställdhet råder och där olika familjesituationer beaktas. I 2019 års enkät om familjevänliga arbetsplatser ansåg 77 procent av de anställda att FPA är en arbetsplats med attityder och värderingar som stöder en familjevänlig arbetskultur. Av dem som svarade på enkäten upplevde 82 procent att de kunde inverka på när arbetsdagen börjar och slutar.

Digitaliseringen möjliggör nya arbetsformer. Distansarbete i hemmet är en arbetsform som också har ekologisk betydelse. Antalet dagar som FPA:s anställda arbetat hemifrån på distans har ökat varje år, och år 2019 steg antalet igen i jämförelse med tidigare år.

Distansarbetsdagar hemifrån vid FPA 2015–2019

Att uppmärksamma mångfalden hos personalen innebär också familjevänlighet, vilket är något som vi som arbetsgivare vill satsa på. Av dem som svarade på frågorna i personalbarometern år 2019 tyckte 88 procent att de kan kombinera arbete och privatliv.

Ansvarsfull arbetsgivare

Mål 5: Vi är en ansvarsfull arbetsgivare

En välmående och kunnig personal är FPA:s viktigaste resurs. Eftersom vi är en ansvarsfull arbetsgivare vill vi värna om vår personals välbefinnande i arbetet och om utvecklingen av personalens kompetens. Våra anställda har möjlighet att utveckla sig och att delta i interna och

externa utbildningar. Enligt personalbarometern år 2019 är vår personals nöjdhet i arbetet på en god nivå: av dem som svarade var 81 procent nöjda med sitt arbete. År 2018 var motsvarande siffra 82 procent.

Vi stärker våra anställdas sakkunskap och kompetens.

Vi satsar på medarbetarnas välbefinnande i arbetet och på medarbetarupplevelsen.

I personalbarometern 2019 gav våra anställda sin arbetsförmåga medelbetyget 8,2. Vi har satsat på vår personals välbefinnande i arbetet på olika sätt. Ett exempel är möjligheten till frivilligverksamhet under arbetstid. Varje medarbetare som så önskade hade möjlighet att använda en eftermiddag under år 2019 för frivilligverksamhet, vilket stödjer välbefinnandet. Vi hoppas att försöket med frivilligverksamhet uppmuntrar vår personal att ägna sig åt sådan verksamhet även på sin fritid.

Frivilligverksamheten ökar välmåendet både hos den som tar emot hjälpen och hos den frivilliga. Genom att erbjuda möjlighet till frivilligverksamhet ökar vi också vår kundförståelse, i och med att vi kommer närmare dem som behöver hjälp. Tack vare frivilligverksamheten kan vi således även utveckla våra tjänster.

FPA:s blodgivargrupp gav blod hela 122 gånger under år 2019. Det betyder att vi hjälpte upp till 366* patienter. (* = då de röda blodcellerna, trombocytorna och plasmaprodukterna har separerats ur varje blodpåse)

År 2019 var vi också officiell samarbetspartner till kultur- och människorättsevenemanget Helsinki Pride.

Vår hungerdagsinsamling 2019, som gick under namnet #Me kelalaiset, samlade in sammanlagt 4 120 euro och var därmed Hungerdagens näst mest inbringande nätinsamling.

Hösten 2019 deltog vi under barnrättsveckan i den riksomfattande Barn med på jobbet-dagen. Vi uppmuntrade våra anställda att ta med sina barn för att bekanta sig med arbetsplatsen och ville på det här sättet främja kombinerandet av arbete och familj.

Ekonomisk ansvarsfullhet

Mål 6: Vi agerar på ett ekonomiskt hållbart sätt

Hållbar ekonomi

Som grund för FPA:s hållbara ekonomi ligger säkerställandet av finansieringen under en lång period. Vi producerar samhälleligt betydelsefulla prognoser och bedömningar om FPA:s förmånsutgifter och utvecklingen av dem. Med hjälp av hållbar ekonomi säkerställer vi att genomförandet av strategin lyckas. Vi strävar efter att FPA:s verksamhet ska upprätthålla ekonomisk funktionsförmåga samtidigt som de långsiktiga ekonomiska målen uppnås.

För FPA betyder långsiktiga ekonomiska mål planering och uppföljning som sträcker sig över flera år, ekonomisk riskhantering samt beaktande av kostnader och nytta vid utvecklingen av

verksamheten. Ekonomisk funktionsförmåga innebär framförhållning beträffande förändringar i verksamhetsmiljön och anpassning av verksamheten i enlighet med den ekonomiska situation som råder, så att vi i alla lägen kan fungera på ett ansvarsfullt sätt.

Utveckling

Fokusområdena för det strategiska utvecklingsarbetet har varit digitalisering, utnyttjande av information och effektivare användning av lokaler. Dessa påverkar på ett omfattande sätt all vår verksamhet och hur vi förnyar våra tjänster; allt från hur enskilda kunder sköter sina ärenden till personalperspektivet.

År 2019 prövade vi på användning av en slags innovationspeng och tog med våra unga kunder i planeringen med hjälp av en innovationstävling. I tävlingen deltog sammanlagt cirka 100 unga på tre olika orter. De unga kom med idéer till innovationer för att förbättra FPA:s tjänster. Idéerna gällde förutom helt nya serviceformer också bland annat ärendeskötsel på nätet och individuell service. Vi kommer att dra nytta av innovationsidéerna i samband med FPA:s framtida utvecklingsmål.

Tjänster

Utnyttjande av information är en del av vår strategi och vårt samhällsansvar. Av den här anledningen centraliserade vi år 2019 tjänsterna för utnyttjande av information till en och samma enhet som fick namnet resultatenheten för informationstjänster.

Av FPA:s många serviceformer är e-tjänsten den överlägset mest populära och effektiva. Den sparar FPA:s och samhällets resurser, och gör det samtidigt möjligt för våra kunder att sköta sina ärenden hos oss på ett smidigt sätt. Kostnaden för traditionell byråbetjäning är cirka 10 euro per besök, medan det i e-tjänsten är fråga om några tiotals cent.

Våra kunder får vid behov individuell betjäning både per telefon och vid serviceställena. Vi upprätthåller ett riksomfattande servicenät, men samtidigt strävar vi mot en effektiv användning av lokalerna genom flera aktivitetsbaserade kontor och möjligheter till distansarbete. Vi planerar våra kommande behov av lokaler och de investeringar som dessa kräver på ett långsiktigt och ekologiskt ansvarsfullt sätt.

Utveckling av ansvarsfullhet vid FPA:s upphandlingar

De frågor som gäller ekonomisk ansvarsfullhet har ekonomiska, sociala och ekologiska återverkningar även utanför vår organisation. Ett exempel på detta är ansvarsfullheten i samband med upphandlingar.

Ett viktigt mål för vårt ansvarsarbete gäller utvecklingen av ansvarsfullhet i samband med våra upphandlingar. År 2019 fortsatte vi vårt arbete med att främja ansvarsfullheten i samband med moderskapsförpackningen. Här är målet att utveckla speciellt den sociala ansvarsfullheten. Anbudsförfarandet för moderskapsförpackningen 2021 inleddes 2019 och där betonades ansvarsfullhet och kvalitet. Ekologisk bomull lades till som nytt kvalitetskriterium och produkter tillverkade av återvunnet material är ett nytt inslag i upphandlingen. Som nytt avtalsvillkor i anbudsförfarandet tillades FPA:s rätt att utföra kvalitetsrevision. Alla varuleverantörer ombes

lämna in särskilda utredningar ifall produktionslandet för produkten med tanke på socialt ansvar har klassificerats som riskland.

Våra satsningar på ansvarsfullhet i samband med moderskapsförpackningen fortsätter även år 2020, då vårt mål är att ansvarsaspekten ska iakttas i ännu högre grad än tidigare. Utvecklingen av ansvarsfullheten fortsätter även i fråga om övriga upphandlingar.

Ansvarsfulla placeringar

Mål 7: Vi placerar våra tillgångar på ett ansvarsfullt sätt

I sin placeringsverksamhet följer FPA FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. Vi uppdaterade våra principer för ansvarsfulla placeringar i samband med placeringsplanen för år 2019. Vi rapporterar till FPA:s styrelse om olika frågor som gäller ansvarsfulla placeringar, och vid behov även till andra FPA-organ i rapporter om placeringsverksamhet. I samband med behandlingen av placeringsplanen ser vi årligen över hur uppdaterade principerna för ansvarsfulla placeringar är.

Principerna för ansvarsfulla investeringar hade en central roll i konkurrensutsättningen av internationella aktiefondportföljer som genomfördes år 2019.

Klimatgärningar

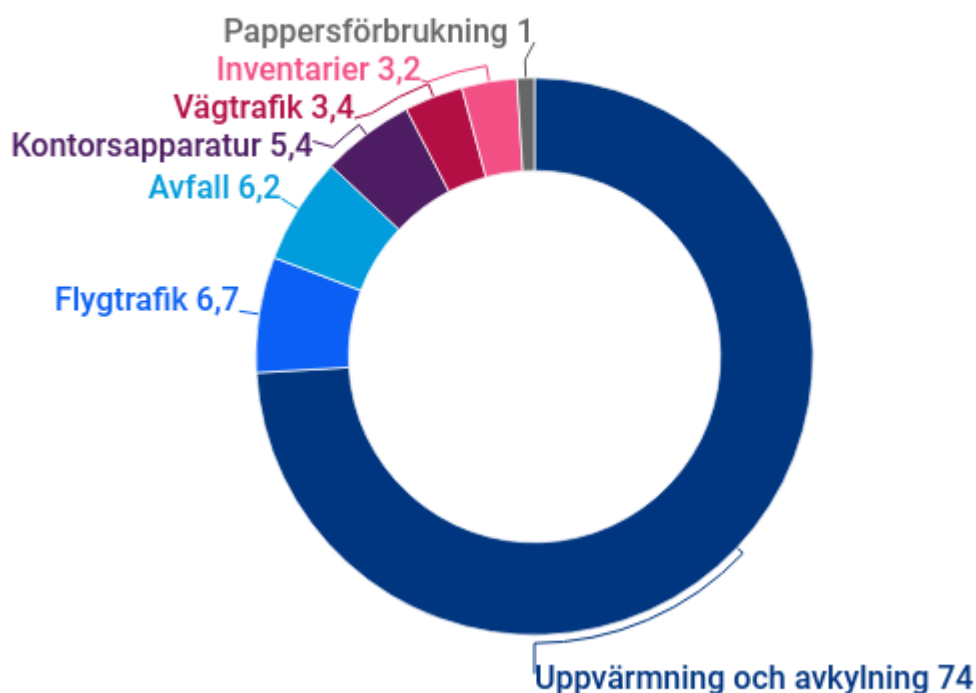
Mål 8: Vi minskar vårt koldioxidavtryck

Vi beräknar vårt koldioxidavtryck och satsar på att minska det.

Sedan år 2013 har vi räknat ut det koldioxidavtryck som vår interna verksamhet ger upphov till. De delområden som ingår i beräkningen är energiförbrukning, resor, inköp av kontorsmaterial och inventarier, pappersförbrukning och avfall. På de här delområdena minskade vårt koldioxidavtryck år 2019 med 4,5 procent jämfört med året innan. Koldioxidavtrycket minskade på nästan alla delområden med undantag för uppvärmningen.

Den största delen av FPA:s koldioxidavtryck utgörs av energiförbrukning. Vi har ett riksomfattande nätverk av serviceställen och stora kontorshus, vilket inverkar på vårt koldioxidavtryck och speciellt på vår el- och värmeförbrukning.

FPA:s koldioxidavtryck per delområde 2019, %

Utvecklingen av e-tjänsten är en faktor som har en stor inverkan på vilket koldioxidavtryck vår service medför. Genom att utveckla våra e-tjänster kan vi minska det koldioxidavtryck som våra kunder lämnar efter sig när de sköter sina ärenden, speciellt tack vare minskad pappersförbrukning och färre resor till våra serviceställen.

År 2019 ordnade vi utbildning för personalen vid våra restauranger i fråga om vegetariska rätter. Ekologiska produkter började serveras i alla våra restauranger och vi utökade också andelen havreprodukter. Vi började med matsvinnsförsäljning på flera olika orter och vi fokuserade allt mer på att minska matsvinnet. Matsvinnsförsäljningen har fått utmärkt feedback av vår personal. År 2020 minskar vi på riset och fäster vikt vid sojans ursprung. Dessutom undviker vi produkter som innehåller palmolja.

Framtidsutsikter

FPA:s arbete med ansvarsfull verksamhet och hållbar utveckling förnyades år 2019. De centrala temana anknöt till ansvarsfulla upphandlingar, utveckling av tjänster och arbete för jämlikhet och förebyggande av marginalisering.

Med avseende på ansvarsfullhet var år 2019 ett mångsidigt år då vi rätt bra lyckades nå de mål som vi satt upp. Det finns dock fortsättningsvis sådant som behöver utvecklas, och det håller oss sysselsatta även under kommande år.

Utvecklingen av ansvarsarbetet fortsätter år 2020. Vi strävar efter att göra vårt ansvarsarbete mera slagkraftigt och att öka kännedomen om det både inom organisationen och utanför. Vi fortsätter med arbetet på nationell nivå i arbetsgrupper för hållbar utveckling. Genom åtgärderna i FPA:s strategi och med de fyra delstrategierna stöder vi ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. I och med vårt målinriktade ansvarsarbete som fokuserar på framtiden främjar vi en hållbar utveckling.

Bilaga 5: FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsa

År 2019 producerade forskningen vid FPA 135 publikationer, varav 27 var kollegialt granskade. I våra egna serier producerade vi 17 publikationer. På vår forskningsblogg publicerade vi 47 inlägg. Forskningspublikationerna i våra egna serier laddades ned sammanlagt 282 489 gånger och bloggarna 73 097 gånger. I forskningskommunikationen fortsatte vi sprida information särskilt i sociala medier. Twitterkontot @Kelantutkimus har över 10 000 följare. Vi ordnade 11 seminarier och evenemang med sammanlagt 1 800 besökare på plats och via nätet. FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde 11 gånger. År 2019 inleddes också uppbyggandet av ett nytt forskningsprogram.

Utkomststöd, bostadsbidrag och aktiveringsmodell föremål för forskning

Resultaten av FPA:s omfattande undersökning om det allmänna bostadsbidraget publicerades våren 2019. Utifrån FPA:s registeruppgifter granskades hushållen med allmänt bostadsbidrag, bidragsperioderna och hushållens försörjning. Det allmänna bostadsbidraget granskades också ur hyresvärdarnas synvinkel på basis av intervjumaterial. Dessutom presenterades och jämfördes systemen för bostadsbidrag i Sverige, Danmark, Holland och Storbritannien.

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/299806>

I mars 2019 färdigställdes utredningen ”Mottagare av utkomststöd – livssituation, boende och sysselsättning”, som finansierades och publicerades av Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet. Utredningen samordnades av FPA:s forskning och den genomfördes i samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) och Helsingfors universitet. I utredningen skapades utifrån FPA:s omfattande och mer exakta registeruppgifter än tidigare en bild av vem som får grundläggande utkomststöd, stödets varaktighet och de typiska mottagargrupperna. Utredningen granskade också utkomststödet inverkan på hyrorna och stödmottagarnas arbetssituation. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161459>

För den revisionsberättelse om överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA som Statens revisionsverk publicerade i januari producerade vi en statistisk analys av handläggningstiderna.

I utredningen av mottagarna av grundläggande utkomststöd upptäcktes att nästan hälften av dem som sökt stödet var kunder hos servicestället eller kontaktcentret även av andra orsaker. De vanligaste orsakerna till kontakt var att kunderna behövde råd, önskade komplettera en ansökan som inletts eller hade frågor om en ansökan under behandling.

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/303407>

Genomförandet av aktiveringsmodellen följdes upp på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet våren 2019. Resultaten av utredningen, som lämnades till ministeriet, publicerades i FPA:s Arbetspapper där det bland annat granskas hur stor del av mottagarna av utkomstskyddet för arbetslösa som har uppfyllt aktivitetskravet och med vilka åtgärder det uppfyllts. I arbetspappret analyserades också uppfyllandet av aktivitetskravet utifrån personens bakgrundsuppgifter och boningsort. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/307207>

De första utvärderingarna av försöket med basinkomst färdigställdes

I Finland ordnades 2017–2018 en randomiserad fältstudie kring basinkomst. I försöket utbetalades 560 euro per månad villkorslöst till 2 000 personer som fått arbetslöshetsförmåner från FPA. FPA ansvarar tillsammans med sina samarbetspartner för utvärderingen av effekterna av basinkomstförsöket.

Våren 2019 publicerades resultat från försökets första år, närmare bestämt från delstudien kring sysselsättning, förvärvsinkomster och användning av sociala förmåner och arbetskraftservice (FPA/VATT/Löntagarnas forskningsinstitut). Under försökets första år arbetade mottagarna av basinkomst i snitt lika många dagar som jämförelsepersonerna. Även de skattepliktiga förvärvsinkomsterna var lika stora för båda grupperna. Mottagarna av basinkomst ansökte mindre än jämförelsepersonerna om arbetslöshetsförmåner, som delvis kompenseras genom basinkomsten, men anlidade trots det arbetskraftstjänster i lika stor utsträckning.

Våren 2019 publicerades också resultaten av en enkät till försöks- och jämförelsepersonerna som genomfördes strax innan försöket avslutades (FPA/Helsingfors universitet/Åbo universitet/Föreningen för Mental Hälsa i Finland). Enkäten visade att basinkomsttagarna var nöjdare med sitt liv, såg med större tillförsikt på sin framtid och upplevde sig må bättre än jämförelsepersonerna som inte fick någon basinkomst.

Slutrapporten om utvärderingen, som publiceras våren 2020, kommer att innehålla fler resultat, till exempel registeruppgiftsbaserade analyser av sysselsättningen, inkomsterna och anlittandet av tjänster under försökets andra år, de första resultaten från djupintervjuerna med basinkomsttagarna, nya analyser av den tidigare välfärdsenkäten samt granskning av understödet för basinkomst bland befolkningen och av den offentliga debatten om basinkomsten. Utöver slutrapporten och de separata publikationerna om delprojekten publiceras en bok på engelska om försöket med basinkomst.

Publikationer om utvärderingen av basinkomstförsöket 2019:

Hämäläinen, K, Kanninen, O., Simanainen, M., Verho, J. 2019: Perustulokokeilun ensimmäinen vuosi. VATT Muistiot. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-274-234-6>

Hämäläinen, K., Kanninen, O., Simanainen, M., Verho, J. 2019. Employment effects for the first year of the basic income experiment. I verket Kangas, O., Jauhiainen, S., Simanainen, M., Ylikännö M. (eds.). The basic income experiment 2017–2018 in Finland: Preliminary results. Reports and memorandums of the Ministry of Social Affairs and Health 2019:9. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4035-2>

Blomberg, H., Jauhiainen, S., Kanerva, M., Kangas, O., Komu, M., Kroll, C., Lassander, M., Niemelä, M., Simanainen, M., Tuulio-Henriksson, A., Ylikännö, M. 2019. Wellbeing effects of the basic income experiment. I verket Kangas, O., Jauhiainen, S., Simanainen, M., Ylikännö M. (eds.). The basic income experiment 2017–2018 in Finland: Preliminary results. Reports and memorandums of the Ministry of Social Affairs and Health 2019:9. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4035-2>

Barnvårdsstödens effekter för mammornas deltagande i arbetslivet

I undersökningen utreddes förhållandet mellan mammans arbetsmarknadsställning, högre hemvårdsstöd och hemvårdsperiodens längd. En populariserad artikel om undersökningen publiceras i tidskriften *Talous & Yhteiskunta* i början av 2020. Undersökningen visade att mammans arbetsmarknadsställning före barnets födelse starkt korrelerar till hemvårdsperiodens längd. Mammorna med svagare arbetsmarknadsställning hade i snitt längre vårdperioder än mammorna som hade ett gällande anställningsförhållande vid barnets födelse. I motsats till den allmänna uppfattningen inverkade storleken på hemvårdsstödet på vårdperiodens längd för både arbetslösa och arbetande mammor. Mammorna som fick högre hemvårdsstöd förlängde sina vårdperioder oberoende av arbetsmarknadsställningen före barnets födelse. Samtidigt kan nivån på hemvårdsstödet ha större effekt för mammor med svag arbetsmarknadsställning.

Räsänen T; Österbacka E, Valaste M och Haataja A. Barnvårdsstödens inverkan på mammornas arbetskraftsdeltagande. Social trygghet och hälsa, rapporter 14. FPA.

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/299186>

FPA:s omfattande rehabiliteringsprojekt MUUTOS (Förändring) slutfördes

Projektet genererade information om vilka effekter ändringarna i FPA:s rehabiliteringstjänster har haft för klienterna. Det femåriga projektet bestod av 11 delstudier som gällde olika typer av rehabiliteringsformer eller rehabiliteringsförmåner. I två studier utreddes dessutom effekterna av lagändringen rörande yrkesinriktade rehabilitering och krävande medicinsk rehabilitering.

Härkäpää K, Kippola-Pääkkönen A, Buchert U, Järvikoski A, Kallinen M. Klienterna och terapeuterna har ordet. Erfarenheter och utvärderingar av krävande medicinsk rehabilitering som ordnas av FPA. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 21, 2020. Tillgänglig på:

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202001091613>

Shemeikka R, Pitkänen S, Saarinen T, Vuorento M. Kuntoutuksesta tukea omaishoitajien arkeen. Implementaatiotutkimus omaishoitajien uudistuvien kuntoutuskurssien toteutuksesta, hyödyistä ja vaikutuksista. Helsingfors: FPA, Arbetspapper 152, 2019. Tillgänglig på:

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019121146717>

Åkerblad L, Haapakoski K, Tolvanen A m.fl. Personcentreringens villkor. Utvärdering av FPA:s yrkesinriktade rehabiliteringsutredning. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, undersökningar 154, 2018. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018113049563>

Haapakoski K, Åkerblad L, Tolvanen A m.fl. Lagreformen om FPA:s yrkesinriktade rehabilitering. Ideal, verkställighet och prövningsrätt. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 12, 2018. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018112749301>

Pikkarainen A, Koivula, R. Inriktning, målinriktning, funktionalitet och upplevd effekt av IKKU-grupp-rehabiliteringen ur rehabiliteringsklienters, anhörigas och handledarpars perspektiv. Slutrapport. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 15, 2019. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201902155050>

Karhula M, Heiskanen T, Seppänen-Järvelä, R. FPA-rehabilitering vid stöd- och rörelseorganens sjukdomar. Rehabiliteringsklienters och serviceproducenters erfarenheter. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 16, 2019. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019061119961>

Harkko J, Villa T, Korkeamäki J, Vaalasranta L, Poutiainen E. Rehabilitering som stöd för studier. Genomförandet av OPI-rehabiliteringskurser. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 19, 2019. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019092429671>

Sipari S, Vänskä N, Lehtonen K, Pihlava J. Användning av GAS-metoden vid anpassningskurser som ordnas av FPA. Studien Klientens egna mål. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 20, 2019. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019103035839>

Mäkinen J, Seppänen-Järvelä R. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen lainmuutos Kelan arviointi- ja ratkaisutyön asiantuntijoiden näkökulmasta. Helsingfors: FPA, Arbetspapper 148, 2019. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019042513216>

Riitta Seppänen-Järvelä (red.) Monimenetelmällisyys kuntoutuksen tutkimuksessa. Havaintoja ja kokemuksia Muutos-hankkeen tutkimuksista. Helsingfors: FPA, Arbetspapper 144, 2018. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/253836>

Distansrehabiliteringen och den coachande rehabiliteringstjänsten för unga utvecklas

Distansrehabilitering avser rehabilitering där man målmedvetet använder olika elektroniska appar och program i mobilen, på datorn eller på nätet. Undersökningar har visat att distansrehabilitering är minst lika effektivt som traditionell rehabilitering på plats. I vissa situationer ger den till och med bättre resultat än den traditionella rehabiliteringen. Distansrehabilitering lämpar sig för alla klientgrupper och lämpligheten avgörs av individuella faktorer. Undersökningens resultaten inom FPA:s projekt för utveckling av distansrehabiliteringen visar att kombinationsmodellen är ett bra sätt att genomföra rehabiliteringen. Enligt den genomförs rehabiliteringen dels på traditionellt sätt, dels på distans.

Salminen, Anna-Liisa; Hiekkala, Sinikka red. Kokemuksia etäkuntoutuksesta. Kelan etäkuntoutushankkeen tuloksia. FPA. Helsingfors. 2019 <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/302635> FPA:s nya coachande rehabiliteringstjänst med låg tröskel för unga (NUOTTI-coachningen) utvärderades genom en undersökning. Resultaten visar att coachningen uppfyllt ett behov och att innehållet i tjänsten varit lyckat. Undersökningen lyfte dock fram att det stöd som unga behöver ofta är en tjänstehelhet där aktörernas samarbete och arbetsfördelning har stor betydelse.

Miettinen S, Välimaa O, Mäntyneva P, Kaisvuori T, Hakala P, Mäki S. 2019. "Apu on ollut mittamattoman arvokasta" - Kelan nuorten ammatillisen kuntoutuksen uusi NUOTTI-valmennus ja suullisen hakemisen malli. Arbetspapper 150. FPA, Helsingfors. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/304934>

Undersökningen av förekomsten av arbetsoförmåga och processerna för arbetsoförmåga fortsatte

Vi fortsatte producera information om utvecklingen av sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron har ökat och mental ohälsa är fortsättningsvis en av de största orsakerna till den. Alltsedan 2018 har mental ohälsa orsakat fler sjukdagar än sjukdomar i rörelseorganen. Vår undersökning visar att det också finns tydliga regionala skillnader i sjukfrånvaron som inte kan förklaras med skillnader i befolkningsstrukturen. Undersökningen omfattade också ansökan om invalidpension samt invalidpensionering. Vi upptäckte att personer med svag socioekonomisk ställning ansöker om invalidpension oftare än personer med hög ställning, men att de oftare får avslag på sin ansökan. Dessutom framgick det att personer som fått avslag på sin ansökan om invalidpension endast sällan återgår till arbetet. Resultaten visar att arbetsoförmåga ofta är kopplat till olika sysselsättningsproblem.

Publikationer om arbetsoförmåga och sjukfrånvaro 2019:

Blomgren Jenni (2019): Sairauspoissaolojen kasvu jatkuu – mielenterveyden häiriöt yhä suurempana huolenaiheena. FPA:s forskningsblogg, 25.1.2019. <http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4792>.

Blomgren Jenni (2019): Mielenterveyden häiriöt ohittivat tuki- ja liikuntaelinten sairaudet sairauspoissaolopäivien määrässä. FPA:s forskningsblogg, 7.8.2019. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5011>.

Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli, Rahkonen Ossi, Pekkala Johanna, Lahelma Eero (2019): Pitkien sairauspoissaolojen alue-erot selittyvät vain osin väestörakenteella ja sairastavuudella. Finlands Läkartidning 2019; (47): 2734-2738.

Lallukka Tea, Kronholm Erkki, Pekkala Johanna, Jäppinen Sauli, Blomgren Jenni, Pietiläinen Olli, Lahelma Eero, Rahkonen Ossi (2019): Work participation trajectories among 1,098,748 Finns: reasons for premature labour market exit and the incidence of sickness absence due to mental disorders and musculoskeletal diseases. BMC Public Health 2019; 19, 1418; doi:10.1186/s12889-019-7753-6.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2019): Harva palaa töihin hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäätöksen jälkeen. FPA:s forskningsblogg, 19.6.2019. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4992>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2019): Työttömällä ja työntekijäasemassa olevilla tuplariski työkyvyttömyyseläkkeissä. FPA:s forskningsblogg, 27.5.2019. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4959>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2019): Sources of income following a rejected disability pension application: a sequence analysis study. Disability and Rehabilitation 2019, online first.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2019): Determinants of disability pension applications and awarded disability pension in Finland, 2009 and 2014. *Scandinavian Journal of Public Health*, online first 2019.

Pirkola Sami, Nevalainen Jaakko, Laaksonen Mikko, Fröjd Sari, Nurmela Kirsti, Näppilä Turkka, Tuulio-Henriksson Annamari, Blomgren Jenni (2019): The importance of clinical and labour market histories in psychiatric disability retirement: analysis of the comprehensive Finnish national-level RETIRE data. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 2019, online first
Suur-Uski Johanna, Pekkala Johanna, Blomgren Jenni, Pietiläinen Olli, Rahkonen Ossi, Mänty Minna (2019): Occupational class differences in long-term sickness absence due to breast cancer during 2005-2013: A population-based study among Finnish women. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2019;16(18):3477; doi:10.3390/ijerph1618347.

Undersökningen av problemet med flerkanalsfinansieringen inom hälsovården slutfördes

Ett centralt mål för vårdreformen i regeringsprogrammen på 2010-talet har varit att minska flerkanalsfinansieringen inom hälsovården. Flerkanalsfinansieringen har bedömts vara anledningen till ineffektiviteten, till problemen med tillgången till hälsocentralernas läkartjänster och till ojämlikheten mellan befolkningsgrupper och regioner. Den finländska flerkanalsfinansieringen är ändå inte ovanlig internationellt sett utan likadana blandmodeller används i många OECD-länder. Det har inte forskats mycket kring fenomenet.

Flerkanalsfinansieringen kan inte slopas eftersom staten deltar i hälsovården och de enskilda hushållens och arbetsgivarnas finansieringsandel är stor. Fenomenet uppstod på 1960-talet när det kommunala systemet, folkhälsolagen och sjukförsäkringen utvecklades sida vid sida. På 1970- och 1980-talet anslöt sig den växande företagshälsovården som ordnades av arbetsgivarna. Systemen delades upp eftersom de hade sina egna anhängare och sin egen lagstiftning. Detta fenomen har försökt lösas i vårdreformen, samtidigt med de andra reformbehoven. Företagshälsovården, en av de viktiga sektorerna, har lämnats utanför reformerna. Om målet med finansieringsreformen är att minska flerkanalsfinansieringen bör man erkänna den stora andelen privatfinansiering och finansiering från befolkningen. När man siktar mot en enda kanal kan det leda till att antalet finansieringskällor och den totala finansieringen minskar. Den privata sektorn, hushållen och arbetsgivarna står för en stor finansieringsandel. Behovet av offentlig finansiering ökar om finansieringsansvaret i allt högre grad överförs på kommunerna och staten. I undersökningens analys med Uleåborg som exempel ökar behovet av offentlig finansiering med 30 procent om tjänsterna finansieras via en enda kanal, och på riksnivå behövs cirka 300 miljoner euro i offentlig finansiering för enbart primärvården.

Undersökningen behandlar utvecklingen av flerkanalsfinansieringen särskilt inom primärvården och företagshälsovården, både på det nationella och det regionala planet. Uleåborg valdes som objekt för den empiriska analysen som omfattade de kommunala tjänsterna, företagshälsovården, privata tjänster som ersätts från sjukförsäkringen samt tjänsterna inom Studenternas hälsovårdsstiftelse SHVS. Flerkanalsfinansieringen som helhet utreddes inom ramen för primärvårdens mottagningsverksamhet.

Hujanen Timo. Problem med flerkanalfinansieringen inom hälso- och sjukvården. Exempel på mottagningsverksamhet på primärvårdsnivå. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa, undersökningar 156, 2019. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/302161>.

Om effekterna av sänkningen av takbeloppet för läkemedelskostnader och ersättningsnivån för diabetesläkemedel

Takbeloppet, dvs. den övre gränsen per kalenderår för självriskan vid läkemedelsinköp som ersätts av FPA, sänktes från ingången av 2019 med cirka 33 euro, från 605 till 572 euro. I början av 2019 publicerade vi ett blogginlägg om effekterna av ändringen (<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4882>). Enligt förhandsberäkningar som baserar sig på FPA:s kalkyler ökar sänkningen av takbeloppet sjukförsäkringsutgifterna med 11 miljoner euro. En mikrosimulering utifrån uppgifterna om läkemedelsersättningar 2017 visar att ändringen gynnar totalt 7 procent av dem som köper ersättningsbara läkemedel, dvs. cirka 254 000 personer. Det är framför allt äldre som använder läkemedel: 61 procent av dem som gynnas av sänkningen av takbeloppet har fyllt 65 år. Priselasticiteten i efterfrågan på läkemedel granskades utifrån uppgifterna om läkemedelsersättningar 2015–2017. Vi upptäckte att veckokostnaderna för läkemedel efter att taket överskridits ökade med cirka 23 procent i förhållande till trenden före taket. Priselasticiteten i efterfrågan på läkemedel blev vid takbeloppet -0,33, vilket innebär att en sänkning av självriskan med 10 procent ökar läkemedelsförbrukningen med 3 procent. Efterfrågan förändras alltså klart mindre än priset. Mätt i euro är effekterna av det förändrade beteendet ändå betydande. Undersökningen kring priselasticiteten presenterades på den hälsoekonomiska dagen i början av 2019 och publicerades i abstraktboken för evenemanget.

Aarni Soppi, Katri Aaltonen, Jouko Verho. Lääkekaton vaikutus lääkekulutukseen. Teoksessa Piia Pekola (red.) Terveystaloustiede 2019. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137508/URN_ISBN_978-952-343-265-9.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vi fortsatte också följa upp effekterna av sänkningen av ersättningsnivån för läkemedel mot diabetes typ 2, i enlighet med riksdagens social- och hälsovårdsutskotts krav. De preliminära resultaten i fråga om effekterna för läkemedelsförbrukningen och utkomststödet presenterades på Sjukförsäkringens sommarseminarium i juni. På sommaren publicerades också ett blogginlägg om simuleringsundersökningen, vars resultat visar att sänkningen av ersättningsnivån ledde till förväntade besparingar (<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5024>). I slutet av året färdigställdes ett manuskript om effekterna av sänkningen av ersättningsnivån för läkemedelsförbrukningen. Det har skickats vidare för kollegial granskning. Enligt resultaten minskade köpen av läkemedel mot diabetes typ 2 i viss mån efter sänkningen av ersättningsnivån (genomsnitt per månad). Användningen av insulin uppvisade ingen nivåhöjning i jämförelse med nivån före ändringen. Vi har också vid behov lämnat de senaste tillgängliga forskningsrönen kring effekterna av sänkningen av ersättningsnivån till social- och hälsovårdsministeriet.

Uppföljningen av mikrobläkemedel utvecklas

I det nationella handlingsprogrammet mot antimikrobiell resistens 2017–2021 har FPA ansvaret för att tillsammans med SHM utreda hur statistiken över ersättningsbara läkemedel kan utnyttjas i uppföljningen av förbrukningen av mikrobläkemedel. En undersökning kring förbrukningen av mikrobläkemedel bland personer under 18 år, som utfördes av FPA i samarbete med Östra Finlands universitet, visade att förbrukningen av och kostnaderna för mikrobläkemedel bland barn och unga under perioden 2010–2016 minskat i alla åldersgrupper. Allra

störst var förbrukningen bland 1–2-åringar, pojkar något mer än flickor. En del av de orala lösningarna av mikrobläkemedel som barnen använde ströks ur ersättningen under granskningsperioden, men förbrukningen av dem minskade inte. Detta har sannolikt ökat familjernas kostnader för mikrobläkemedel.

Parviainen S, Saastamoinen LK, Lauhio A, Sepponen K. Outpatient antibacterial use and costs in children and adolescents: a nationwide register-based study in Finland, 2008–16. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy* 2019, <https://doi.org/10.1093/jac/dkz208>

Systemet för läkemedelstaxorna dyrare i Finland än i övriga Norden

SHM publicerade en förstudie om apoteksekonomi och de totala kostnaderna för läkemedelsbehandling. Studien utarbetades av forskningen vid FPA i samråd med THL och Fimea. För denna studie genomförde FPA:s forskning simuleringar av ersättningsystemet och den ersättningsbara försäljningen. I simuleringarna utvärderades de svenska, norska och danska systemens effekter för kostnaderna för läkemedel som ersätts från sjukförsäkringen ur samhällets, patientens och apotekets synvinklar.

Med systemet för läkemedelstaxorna avses förfarandet för beräkning av minutförsäljningspriset på läkemedel från partipriset, dvs. beräkning av det pris till vilket apoteket säljer läkemedlet till kunden. Partipriset är det pris till vilket partiaffären säljer preparatet till apoteket. I Finland är partipriset reglerat för de ersättningsbara preparaten.

Simuleringarna visade att minutförsäljningskostnaderna för ersättningsbara läkemedel i de svenska, norska och danska systemen är 68–392 miljoner euro lägre än kostnaderna enligt det finländska systemet. När man i simuleringarna använde respektive lands system för läkemedelstaxor med Finlands 10 procents mervärdesskatt var de simulerade totala kostnaderna 222–323 miljoner euro lägre än kostnaderna enligt det finländska systemet.

Även patienternas årliga självrisker var lägre än i Finland när man använde de andra ländernas system. I simuleringarna som kombinerade respektive lands system för läkemedelstaxor med Finlands 10 procents mervärdesskatt var patienternas kostnadsandelar 37–94 miljoner euro lägre än enligt det finländska systemet.

Patienternas genomsnittliga årliga självrisker sjönk enligt simuleringarna från 164 euro till 140 euro. I praktiken gynnades nästan alla patienter, eller åtminstone minskade deras kostnadsandel något (mindre än ±10 euro per år) i alla simuleringar med alternativa modeller för taxorna. Vi utförde också en simulering där vi granskade systemens effekt för den totala apoteksförsäljningen som ersätts från sjukförsäkringen enligt typen av kommun. Apoteken indelades efter sitt läge enligt Statistikcentralens klassificering i urbana kommuner, landsbygdskommuner och tätortskommuner.

I den här simuleringen varierade apotekens totala ersatta försäljning mellan -10,5 och -15,9 procent när man använde respektive lands system för läkemedelstaxor i kombination med Finlands 10 procents mervärdesskatt. Effekterna av systemen var liknande för apoteken i de olika lägesgrupperna. De största ändringarna gällde vanligen apotek med mindre receptbetjäning. Sådana apotek fanns i alla lägesgrupper.

Mäklin S, Laukkonen L-M, Aaltonen K, Heino P, Koskinen H, Saastamoinen L, Hyvärinen A, Reinikainen L: Apoteksekonomi och de totala kostnaderna för läkemedelsbehandling: förstudie. Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2020:1.
Koskinen H, Aaltonen K, Heino P ja Saastamoinen LK: Suomessa yhteiskunta ja potilas maksavat lääkkeitä kalleimman hinnan. FPA:s forskningsblogg 28.1.2020. Tillgänglig på:
<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5157>

Helsingfors 2020
ISSN 0355-4996

